Grote Atlas van de Verenigde Oost-Indische Compagnie
Comprehensive Atlas of the Dutch United East India Company

.....III Ceylon: kaarten, plattegronden en topografische tekeningen, 1590-1796
III Ceylon: maps, plans and topographical drawings, 1590-1796

.....Commandement Galle / Commandery of Galle

202 D.s Matthijsz :
Plan en Coupe / van eene geprojecteerde Verbeetering des Waterpas te / Gale.
Plan and Cross-section / of a projected Improvement of the Sea Battery in / Galle.

202 P. Elias :
Coupes en Profil / behoorende tot het Project tot Verbeetering der Vestingwerken van Gale [...].
Cross-sections and Profile / relating to the Project for the Improvement of the Defence Works of Galle [...].

203 [Pieter Elias, 1790] :
Coupe van de Hooge en Laage Eolus, naar de Lijn G:H: Deeze Figuur zoude teffens kunnen dienen om t Relief der hooge en laage Bazaarpunt te regelen / gecoupeerd naar de Lyn, M:oC.
Cross-section of the High and Low Aeolus, according to the Line G:H: This Figure could also serve to indicate the Elevation of the high and low Bazar Point / cut along the Line, M:oC.

203 C.F. Reimer, [1790] :
Eerste Hoofd-Profil en Doorsnede van de gecasematteerde Doorgang, h:h, en de hooge en lage Flanc van de Maan, volgens de Lyn, A:B, in de Plans N:s 1, 2 en 3.
First Main Profile and Cross-section of the Passage with casemates, h:h, and the high and low Flank of the Moon [bastion], according to the Line, A:B, in the Plans N:s 1, 2 and 3.

204 [Anoniem/Anonymous, 1751] :
[Project voor een batterij op de hoogte van Unawatuna].
[Project for a battery on Unawatuna Hill].

204 D.s Matthijsz :
Ontwerp tot eene Versterking op den Uithoek van / Oenewatte / met Oogmerk om den Ingang der Baay van Gale ook van d' overzeyde / te kunnen Verdeedigen [...].
Design for a Fortification on the Promontory of / Unawatuna / for the Purpose of enabling an additional Defence of the Entrance to Galle Bay / from the other side [...].

205 Johan Adam Meurling, 1802 :
A Plan of the Fort of P:t de Galle [...].
Een plattegrond van het Fort van Galle [...].

206-207 [Johannes Vingboons, 1665-1670] :
Punto Gale op Ceijlon.
Galle in Ceylon.

208 [Johannes Vingboons, ca./c. 1665] :
Punte de Gale.
Galle.

208 [Naar / After Wouter Schouten, ca./c. 1675] :
De Stadt Punto Gale / op T' Eylandt Ceylon.
The Town of Galle / on the Island of Ceylon.

209 C. Steiger, [ca./c. 1730] :
Punto Gale van de Land weg.
Galle [as seen] from the Causeway.

210 C.P. Boomgart, [1717] :
[Projectontwerpen voor een kerk en 2 kaneelpakhuizen in Galle].
[Project designs for a church and 2 cinnamon warehouses in Galle].

211 [Christiaan Pieter Boomgart, 1717] :
Kaarte waar in vertoont word de grond en stand / teekening van t groote pakhuijs tot Gale, gelegen aan wederzijde van de Stadspoorte [...].
Map in which is shown the ground-plan and / elevation of the main warehouse in Galle, situated on both sides of the Town Gate [...].

211 [Christiaan Pieter Boomgart, 1717] :
Ontwerp Van een Scheeps Timmerloos Staande / op gemetselde Pilaren, en met pannen dak [...].
Design For a Shed at the Shipyard Resting / on masonry Pillars, and with a tiled roof [...].

212 [Anoniem/Anonymous, 1785-1786] :
[Aanzichten van de stad Galle en van de oost- en zuidkusten van de baai].
[Views of the town of Galle and of the eastern and southern shores of the bay].

213 [Anoniem/Anonymous, ca./c. 1628] :
Planta do forte de Sofragam.
Plan van het fort van Sabaragamuwa.
Plan of the fort of Sabaragamuwa.

Deel 3.2 / Part 3.2

212-213 Pieter Cornelis de Bevere, [ca./c. 1755] :
Gezigt van Gale Strekkende van de Hooijbergh N: ten O: tot aan de hoek van Oenewatne N:O: ½O:
View of Galle Extending from the Haycock in the N:E: to Unawatuna Point N:E: ½ E:

214-215 [Jan Brandes, 1786] :
De stad Gale op Ceylon van de vlaggestok af te zien.
The town of Galle as seen from the flagstaff.

214-215 J.C. Toorzee, 1698 :
[Projectplan voor een kanaal tussen Galle en de Gin Ganga].
[Project plan for a canal between Galle and the Gin Ganga].

216 [Baltus Jacobsz van Lier, 1753] :
[Kaart van de Welligam en Morrua Corles].
[Map of the Weligama and Morawak Korales].

217 Saram Moodeliar, [1796-1798] :
[Kaart van de dessavonie Matara].
[Map of the Matara Disavani].

217 [Anoniem/Anonymous, ca./c. 1628] :
Biligaõ.
Weligama.

218 [Baltus Jacobsz van Lier, 1753] :
[Kaart van de Dolosdas Corle].
[Map of the Dolosdas Korale].

219 C.P. Keller, [1741] :
De Groote Rivier Van Matu / re Niewalle Gange Genoemt.
The Great River Of Matara / Called Nilwala Ganga.

220 [Anoniem/Anonymous, ca./c. 1628] :
Mature.
Matara.

220 [Anoniem/Anonymous, ca./c. 1628] :
Tanavare.
Dondra, Devundara.

220-221 J.C. Toorzee, 1698 :
Mature.
Matara.

222 [Anoniem/Anonymous, ca./c. 1721] :
Plaan / van de Retranchementen / en omleggende Cituatie / van / Mature.
Plan / of the Retrenchements / and surrounding Situation / of / Matara.

222 [Anoniem/Anonymous, ca./c. 1721] :
Plaan / van het / retranchement / en cituatie / van / Materen.
Plan / of the retrenchment / and situation / of / Matara.

223 [Anoniem/Anonymous, 1730-1760] :
'T Fortje Mature zoo als zich aan de Water Kant vertoond.
The Fort of Matara as it presents itself from the River Side.

223 [Anoniem/Anonymous, 1755-1765 :
Geprojecteerd plan ter verbetering / Van Mature.
Project plan for the improvement / Of Matara.

224 [Anoniem/Anonymous, 1790-1793] :
Plan / van het / Fortres Mature / met de teegenwoordige / en / Nieuwgeprojecteerde gebouwen.
Plan / of the / Fort of Matara / with the present / and / Newly Projected buildings.

224 D.A. Winneke, 1684 :
[Kaart van een perceel land ten noordwesten van het fort van Matara].
[Map of a parcel of land to the north-west of the fort of Matara].

225 J.J. Entink, 1766 :
Plan Et Profils De La Redoute Van Eck / Aux Ille De Ceilon, 200 Toise de Mature.
Plan En Profielen Van De Redoute Van Eck / Op Het Eiland Ceylon, 200 Toises van Matara.
Plan And Profiles Of The Redoubt Van Eck / On The Island Of Ceylon, 200 Toises from Matara.

225 J.J. Entink, [1766] :
Porte Avec Les Deux Fases.
Poort Met De Twee Frontzijden.
Gate With The Two Faces.

226 [Anoniem/Anonymous, 1740-1770] :
De Baijgam / Verthoont Aldus op de Peeper bergh Staande van 't Z:Z:O:
The Baygam / Thus Present themselves when [one is] looking S:S:E: from the Pepper hill.

227 [Anoniem/Anonymous, ca./c. 1720] :
Caart Particulier / van de landstreecke / om / Cattoene.
Special Map / of the regions / surrounding / Katuwana.

227 S.P. Foenander, 1791 :
Teekening / van de / Morwa Korle met de Naastleggende / Dorpen, Bergen en Weegen in het / Candiasche / Gebied.
Sketch / of the / Morawak Korale with the Adjoining / Villages, Mountains and Roads in the / Kandyan / Territory.

IV Ceylon

Rob van Diessen
Bert Nelemans

Atlas Maior
nationaalarchief
Universiteit Utrecht
Faculteit Geowetenschappen
KNAG

228 [Anoniem/Anonymous, ca./c. 1721] :
Plaan / van het fort en Cituatie / van / Cattoene.
Plan / of the fort and Situation / of / Katuwana.

228 [Anoniem/Anonymous, ca./c. 1721] :
Plaan / van het fort / en cituatie / van / Cattoene.
Plan / of the fort / and situation / of / Katuwana.

229 J.C. Toorzee, 1698 :
Katoene.
Katuwana.

230 C.P. Boomgart, [1717] :
Catoene.
Katuwana.
Mature.
Matara.

231 [Anoniem/Anonymous, ca./c. 1721] :
Plaan / van de Baaij / tot / Nilwelle.
Chart / of the Bay / at / Nilwella.

231 [Jan Zacharias Nauwman, 1763] :
Gedeelte der Zuijdkust van het Eijland / Ceijlon / De Baaij van Nilewelle aan / de Zuijd-kust van Ceijlon.
Part of the South Coast of the Island of / Ceylon. / Nilwella Bay on / the South Coast of Ceylon.

232 [Jan Brandes, 1785] :
Een Heydensche Singalezen Tempel op Ceylon digt bij Colombo, met een gewyden heiligen reegenwaters bak.
A Pagan Sinhalese Temple in Ceylon near Colombo, with a sacred holy rainwater cistern.

232 J. Brandes, 1785 :
Dit beeld van groove aarde gemaakt legt in de graftombe in den heidenschen Singalesen tempel op Ceylon niet verre van Colombo.
This image, made of rough clay, lies in the tomb in the pagan Sinhalese temple in Ceylon not far from Colombo.

233 [Jan Brandes, 1785] :
Gezigt van de grafnaald en het kapelletje op den hoogsten top van der hoogte Moegerikalle.
View of the tomb needle and the small chapel on the highest summit of the eminence of Mulgirigale.

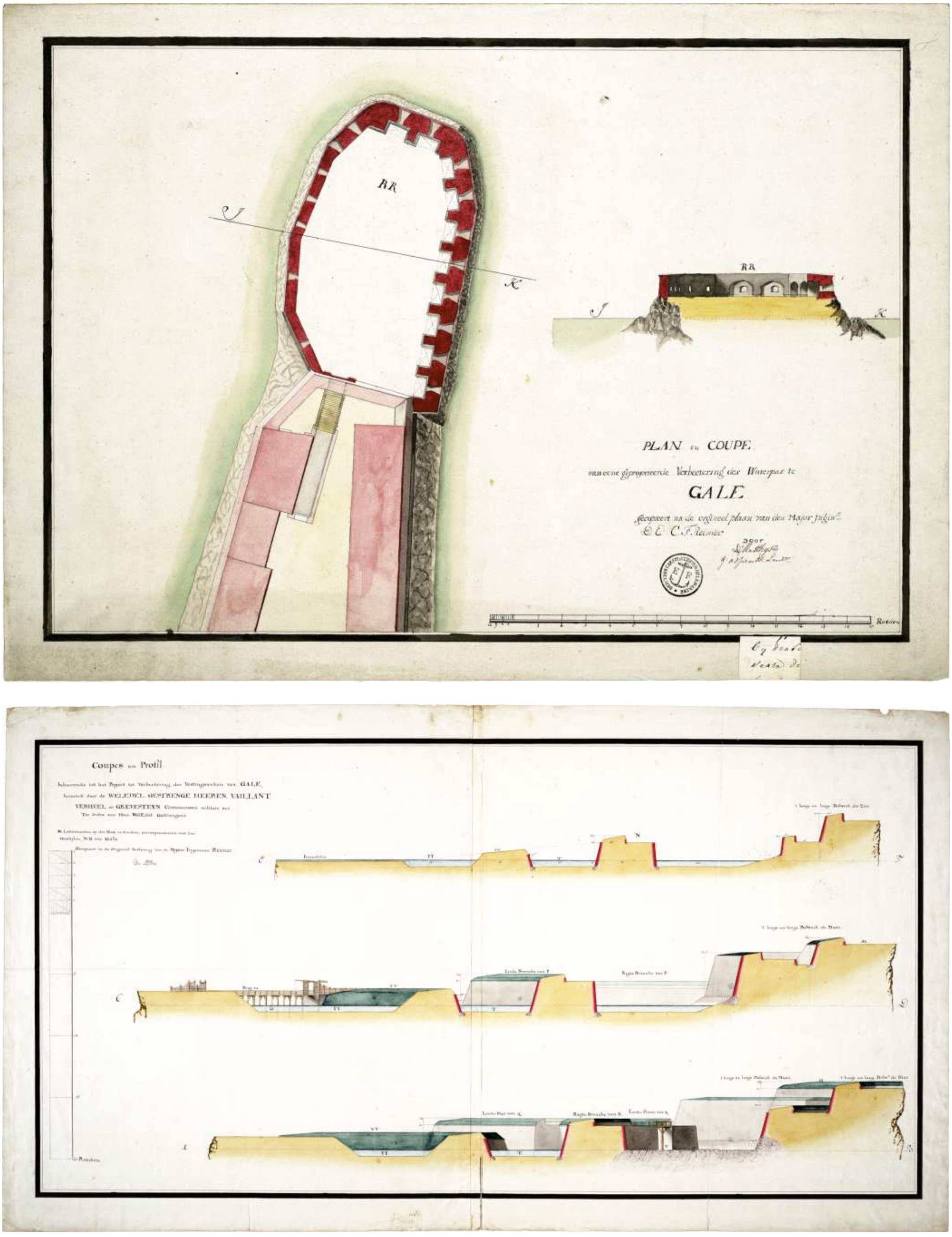

blad 202 boven / sheet 202 above:

Nationaal Archief, 4.VEL 1067.

Gecopieert na de orgineel plaan van den Major Ingen:r D. E: C:F: Reimer. Door D:s Matthijsz, g:adjunct:d Landm:r : Copied from the original plan by the Major-Engineer the Hon: C:F: Reimer. By D:s Matthijsz, adjunct Land Surveyor :

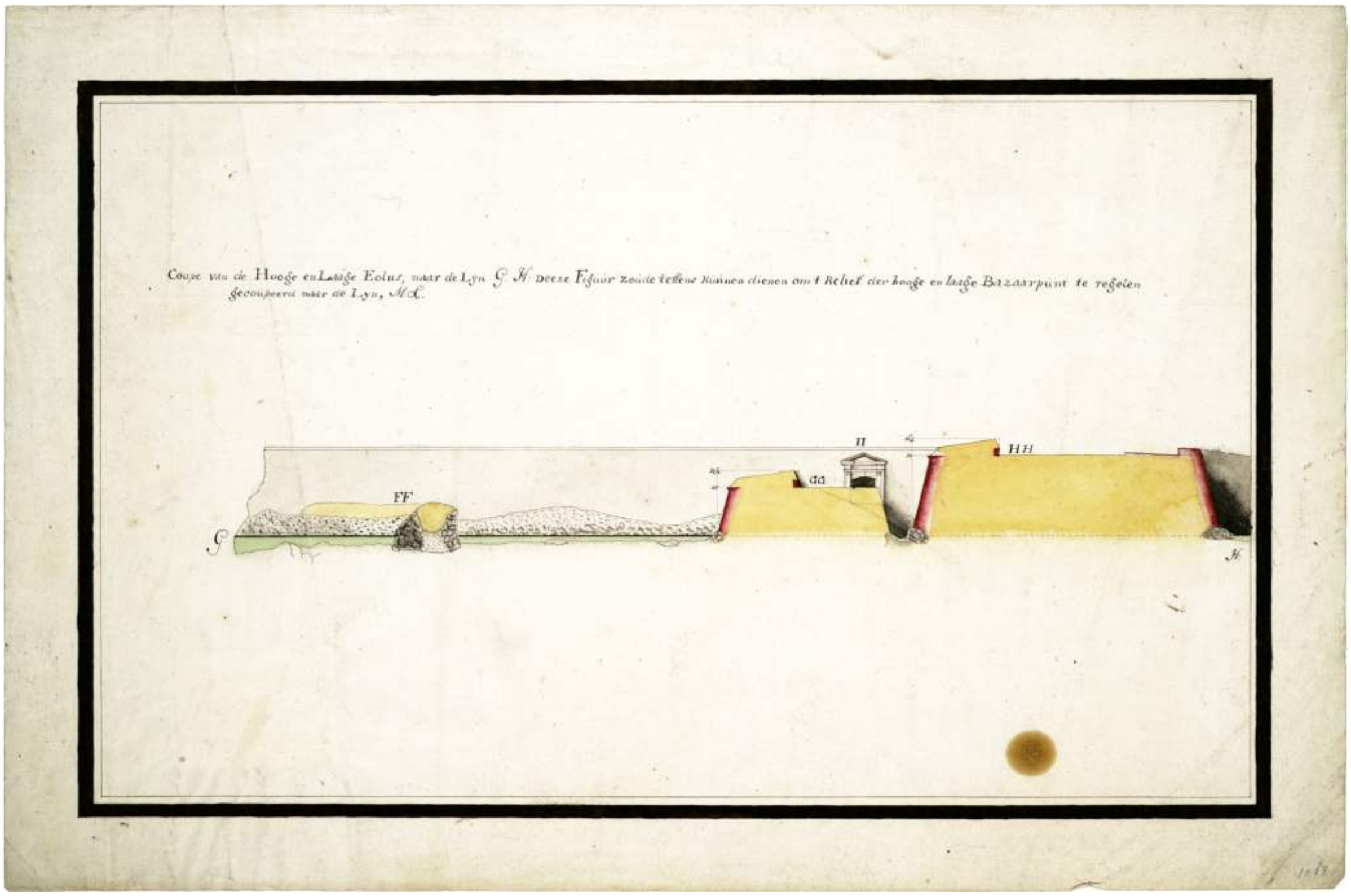
Coupe van de Hooge en Laage Eolus, naar de Lyn G. H. Deeze Figuur zoude teffens kunnen dienen om t Relief der hooge en laage Bazaarpunt te regelen
gecoupeerd naar de Lyn, M.C.
FF
G
dd
II
HH
H

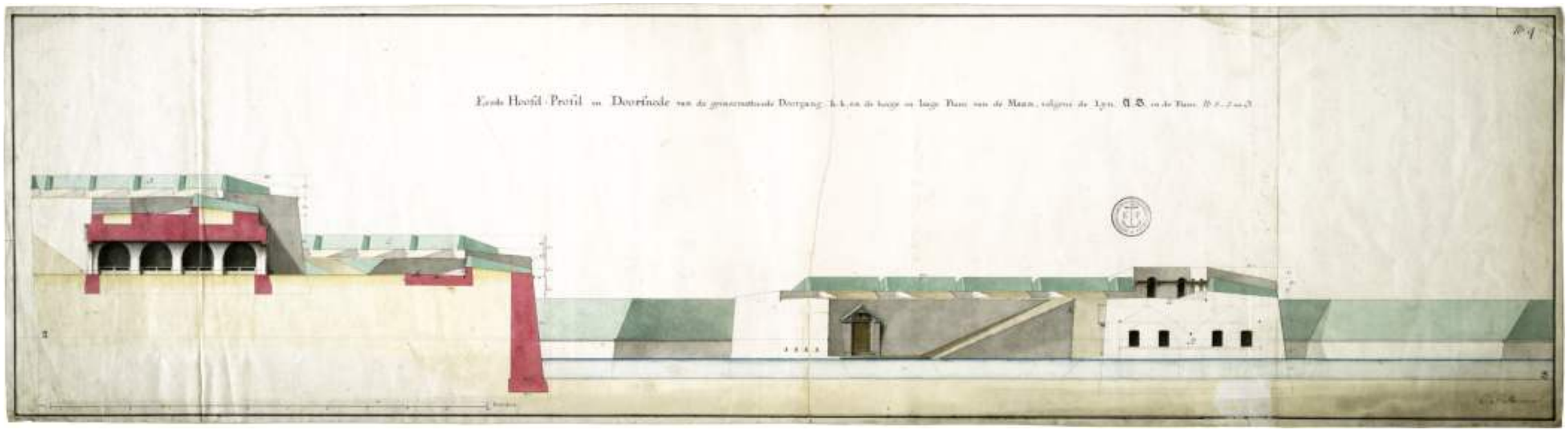
Eerste Hoofd-Profil en Doorsnede van de gecasematteerde Doorgang: h.h, en de hooge en lage Flanc van de Maan, volgens de Lyn. A.B. en de Plans N:o 1. 2 en 3.

Plan en Coupe / van eene geprojecteerde Verbeetering des Waterpas te / Galle.

Plan and Cross-section / of a projected Improvement of the Sea Battery in / Galle.

Schaalstok van 15 Roeden = [ca. 1 : 295].
Scale-bar of *15 Roeden* = [approximately 1 : 295].

1 kaart + 1 profiel : ms op papier, gekleurd, 36,5 x 51,5 cm.
1 map + 1 profile : ms on paper, coloured, 36.5 x 51.5 cm.

Oriëntatie: het noorden is boven.
Orientation: north is up.

Tot de detailplannen in het uiteindelijke ontwerp van de Militaire Commissie voor de versterking van Galle behoorde een modernisering en verzwaring van de waterpas, de zeebatterij voor het Zwarte Fort aan de oostzijde van de omwalde stad, nabij de poort. Deze kopie van het plan daartoe van Carl Friedrich Reimer werd gemaakt door de eerste landmeter in Colombo, Dominicus Matthijsz, die gedurende Reimers aanwezigheid in Ceylon in 1789-1790 tijdelijk genoegen moest nemen met de positie van 'geadjuncteerd' landmeter.

One of the detail-plans for the final design by the Military Commission for fortifying Galle concerned the modernization and strengthening of the *waterpas*, the sea battery in front of the *Zwarte Fort* on the eastern side of the walled town, near the gate. This copy of Carl Friedrich Reimer's related plan was made by the First Land Surveyor in Colombo, Dominicus Matthijsz, who had to content himself with the position of 'adjunct' surveyor during Reimer's stay in Ceylon in 1789-1790.

blad 202 onder / sheet 202 below:

Nationaal Archief, 4.VEL 1068B.

Gecopieert na de Origeneel Teekening van de Majoor Ingenieur Reimer. Door P: Elias :
Copied from the Original Drawing by the Major-Engineer Reimer. By P: Elias :

Coupes en Profil / behoorende tot het Project tot Verbeetering der Vestingwerken van Gale […].

Cross-sections and Profile / relating to the Project for the Improvement of the Defence Works of Galle […].

Schaalstok van 20 Roeden = [ca. 1 : 295].
Scale-bar of *20 Roeden* = [approximately 1 : 295].

3 profielen : ms op papier, gekleurd, 54,5 x 98 cm.
3 profiles : ms on paper, coloured, 54.5 x 98 cm.

Oriëntatie: niet aangegeven.
Orientation: not indicated.

Verso: Profils van Gale behoorende by het Plan N:o 8.

Verklaringen: [linksboven] vervolg van de titel :
Explanations: [upper left] continuation of the title :

Beraamd door de Weledel Gestrenge Heeren, Vaillant, / Verhuell en Graevesteyn, Comissarissen militair, enz. / Ter Ordre van Hun WelEdel Gestrengens.

De letterlijnen van de afzonderlijke profielen komen overeen met die op het hoofdplan voor de versterking van Galle uit 1790, op blad 201.

The letter-lines of the individual profiles correspond with those on the main plan for fortifying Galle from 1790, on sheet 201.

blad 203 boven / sheet 203 above:

Nationaal Archief, 4.VEL 1068A.

[Pieter Elias, 1790] :

Coupe van de Hooge en Laage Eolus, naar de Lijn G:H: Deeze Figuur zoude teffens kunnen dienen om t Relief der hooge en laage Bazaarpunt te regelen / gecoupeerd naar de Lyn, M:oC.

Cross-section of the High and Low Aeolus, according to the Line G:H: This Figure could also serve to indicate the Elevation of the high and low Bazar Point / cut along the Line, M:oC.

Schaal: niet aangegeven.
Scale: not indicated.

1 profiel : ms op papier, gekleurd, 35 x 53 cm.
1 profile : ms on paper, coloured, 35 x 53 cm.

Oriëntatie: niet aangegeven.
Orientation: not indicated.

Dit kleinere profiel voor het te vergroten bastion Aeolus en voor de nieuwe Bazaarpunt, in het hoofdplan op blad 201 de eerste bolwerken achter het front van de vesting Galle aan respectievelijk de oost- en de westzijde van de omwalde stad, betreft hoogstwaarschijnlijk eveneens een kopietekening door Pieter Elias naar het origineel van Carl Friedrich Reimer.

This smaller profile is very probably also a copy by Pieter Elias of the original by Carl Friedrich Reimer. It shows the bastion Aeolus which was to be enlarged and the new Bazaar Point, which in the main plan on sheet 201 are the first bulwarks behind the main front of Galle fort, on the east and west sides of the walled town respectively.

blad 203 onder / sheet 203 below:

Nationaal Archief, 4.VEL 1035B.

C:F: Reimer, [1790] :

Eerste Hoofd-Profil en Doorsnede van de gecasematteerde Doorgang, h:h, en de hooge en lage Flanc van de Maan, volgens de Lyn, A:B, in de Plans N:s 1, 2 en 3.

First Main Profile and Cross-section of the Passage with casemates, h:h, and the high and low Flank of the Moon [bastion], according to the Line, A:B, in the Plans N:s 1, 2 and 3.

Schaalstok van 10 Roeden = [ca. 1 : 160].
Scale-bar of *10 Roeden* = [approximately 1 : 160].

1 profiel : ms op papier, gekleurd, 25 x 92,5 cm.
1 profile : ms on paper, coloured, 25 x 92.5 cm.

Oriëntatie: niet aangegeven.
Orientation: not indicated.

De laatste bewaard gebleven profieltekening behorend bij het hoofdplan voor de versterking van Galle uit 1790 is van Carl Friedrich Reimer zelf en betreft de doorsneden van de twee niveaus van het bastion De Maan (links), een der voorwerken (midden) en de contregardes daarbuiten (rechts).

The last one of the preserved profile drawings related to the 1790 main project plan for the fortification of Galle was made by Carl Friedrich Reimer in person. It shows cross-sections of both levels of the Moon bastion (left), of one of the outworks (centre), and of the contregardes (right).

blad 204 boven / sheet 204 above:

Nationaal Archief, 1.04.02 2774 fol. 1464.

[Anoniem, 1751] :
[Anonymous, 1751] :

[Project voor een batterij op de hoogte van Unawatuna].

[Project for a battery on Unawatuna Hill].

[profiel / profile] :

De uijtstekende hoek van de berg verthoonende aldus van de N:O: Zijde.
The promontory of the hill as it shows itself from the N:E: Side.

Schaalstok van 30 [Rijnlandse roeden] = [ca. 1 : 785].
Scale-bar of *30* [*Rijnlandse roeden*] = [approximately 1 : 785].

1 kaart + 1 profiel : ms op papier, gekleurd, 42,5 x 48 cm.
1 map + 1 profile : ms on paper, coloured, 42.5 x 48 cm.

Oriëntatie: het noorden is linksonder.
Orientation: north is lower left.

Verklaringen: [rechts] een legenda bij de letters A t/m Q en een beschrijving :
Explanations: [right] a key to the letters A to Q and a description :

A. Den aanleg of dikte der borstweer 10 voeten.
B. De booven dikte der borstweer 8 voeten.
C. De breet der Logiment 10 voeten.
D. D[itt]o [der] gallerij of afdack voor de Logiment 8 voeten.
E. Ingang van het fortres.
F. D[itto] [van het] Logiment.
G. Officiers wagt.
H. Kruyt kamer.
I. Constabels kamer.
K. De Combuijs.
L. Een nieuwe uijtgang naast de Combuijs.
M. Logiment alwaar het gemeene huijs hoort.
N. Waater back gemesselt.
O. Face alwaar een ider dient geplaats te werden 3 twaalf off 18 ll: canons.
P. Face dinnende in ider gestelt te werden twee canons van 6. of 8. ll:
Q. Droge gragt.

Moetende de Logimenten M aande buijtenkant voor zien zijn met schietgaten door de muur uijtgesondert alwaar het kruijt magusain is ten eijnde als de besetting als een gevorceert wierde hunnen retraite binnen de Logiment kunnen neemen, en dus op de britse staande door de schietgaten met het gantgeweer en granaten den vijand te kunnen Repauseren en wilde men dit werk aan de buijtenkant na Zee van meerder offensie maken, zo zoude men nog twee benede face kunnen leggen en dit met eenig geschut voorsien dog of de selve inde quade mouson niet teveel door de Zee overspoelt zoude worden kan ik nog niet met zekerheid zeggen.

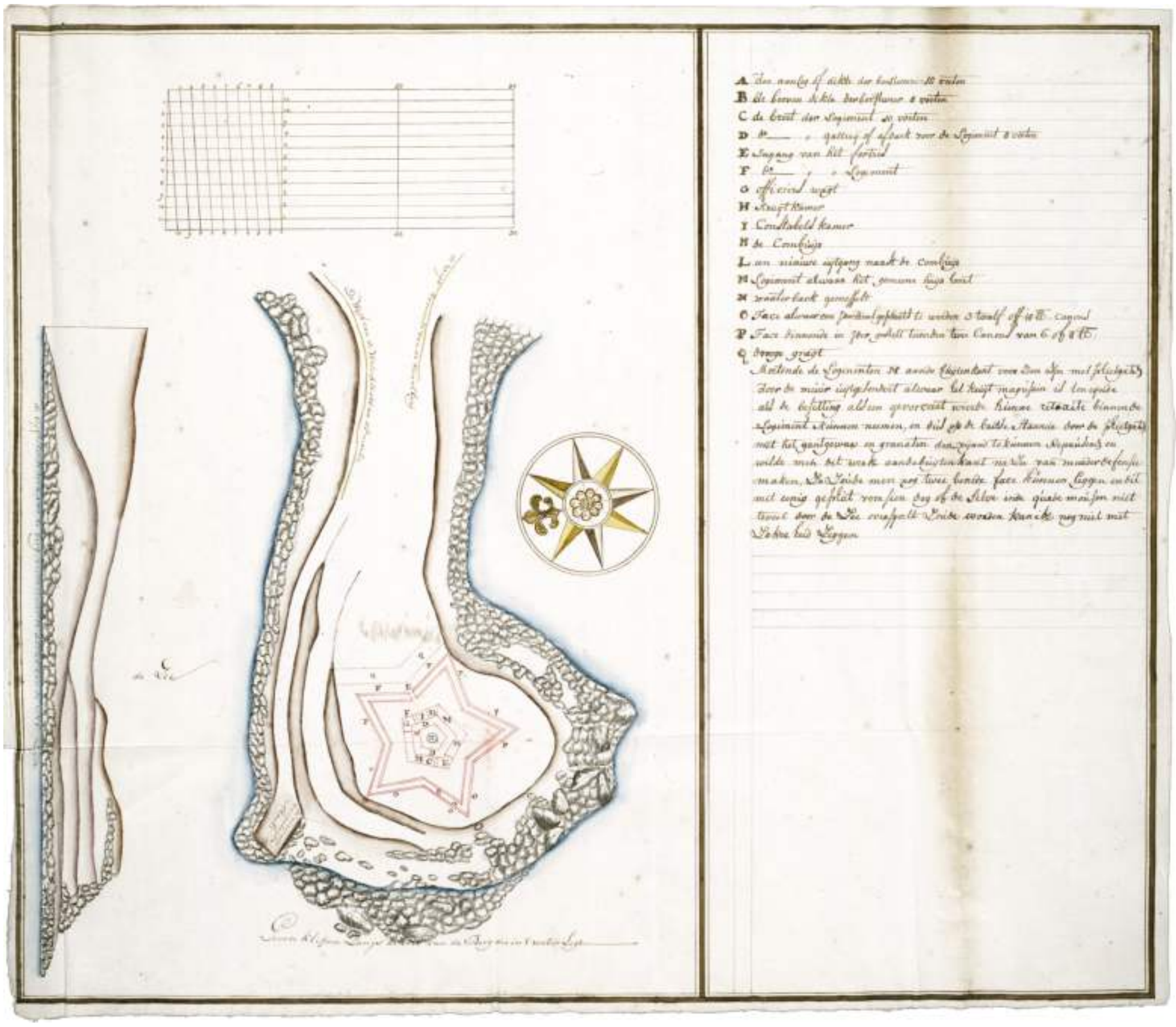
A Den aanleg of dikte der borstweer 10 voeten
B De booven dikte Borstweer 8 voeten
C de breet der Logiment 10 voeten
D D[itt]o [der] gallerij of afdack voor de Logiment 8 voeten
E Ingang van het fortres
F D[itto] [van het] Logiment
G officiers wagt
H Kruyt Kamer
I Constabels kamer
K De Combuijs
L een nieuwe uijtgang naast de combuijs
M Logiment alwaar het gemeene huijs hoort
N waater back gemesselt
O Face alwaar een ider dient geplaats te werden 3 twalf off 18 ll: canons
P Face dinnende in ider gestelt te werden twee Canons van 6. of 8 ll:
Q Droge gragt
Moetende de Logimenten M aande buijtenkant voor zien zijn met schietgaten
door de muuir uijtgesondert alwaar het kruijt magusijn is ten eijnde
als de besetting als een gevorceert wierde hunnen retraite binnen de
Logiment kunnen neemen, en dus op de britse staande door de schietgaten
met het gantgeweer en granaten den vijand te kunnen Repauseren en
wilde men dit werk aan de buijtenkant na Zee van meerder offensie
maken, so zoude men nog twee benede face kunnen leggen en dit
met eenig geschut voorsien dog of de selve inde quade mouson niet
teveel door de Zee overspoelt zoude worden kan ik nog niet met
zekerheid zeggen

Dit vroege plan voor een batterij op de punt van Unawatuna aan de oostzijde van de baai van Galle is wellicht getekend in samenhang met de kaarten op de bladen 182-185; de ik-figuur in de beschrijving zou dan de luitenant Noël Anthonie Lebeck kunnen zijn, die toen bij zijn ontwerp-werkzaamheden voor een nevenfort bij Galle in de jaren 1750-1751 werd bijgestaan door de landmeters Jacob Livinus Stevensz en Christiaan Schot. Het grondplan voor de batterij, die nooit werd gebouwd, komt sterk overeen met de ruim tien jaar jongere Redoute Van Eck bij Matara (blad 225). Het ontwerp van Carl Friedrich Reimer uit 1790 op blad 204 onder ging nog aanzienlijk verder en voorzag in de aanleg van een volwaardig artilleriefort naar het voorbeeld van Oostenburg bij Trincomalee, dat echter evenmin is gerealiseerd. De hier gereproduceerde kopiekaart is weer van de tijdelijke adjunct-landmeter Dominicus Matthijsz. Een tweede kopie door Pieter Elias bevindt zich in het Nationaal Archief onder inventarisnummer 4.VEL 1070.

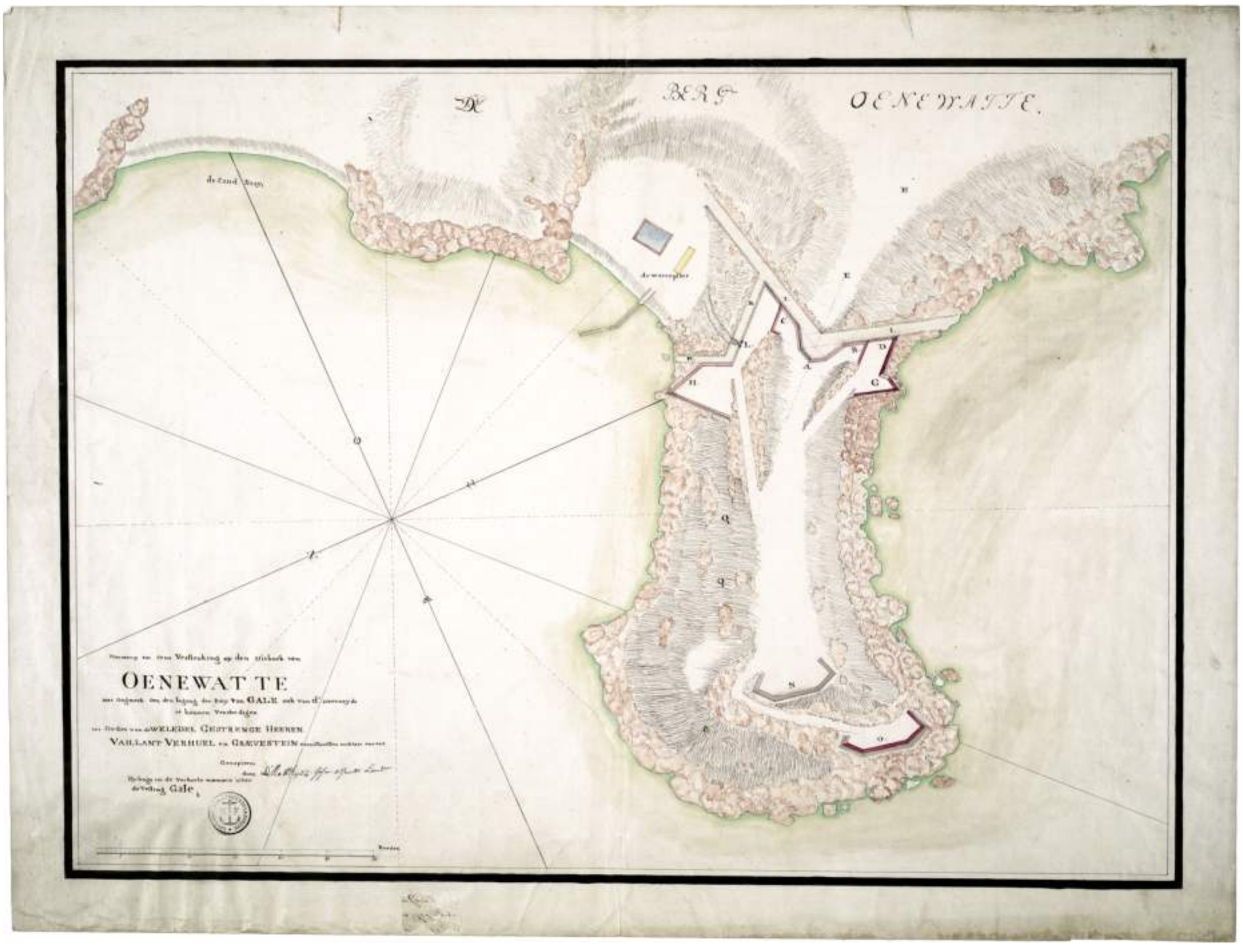

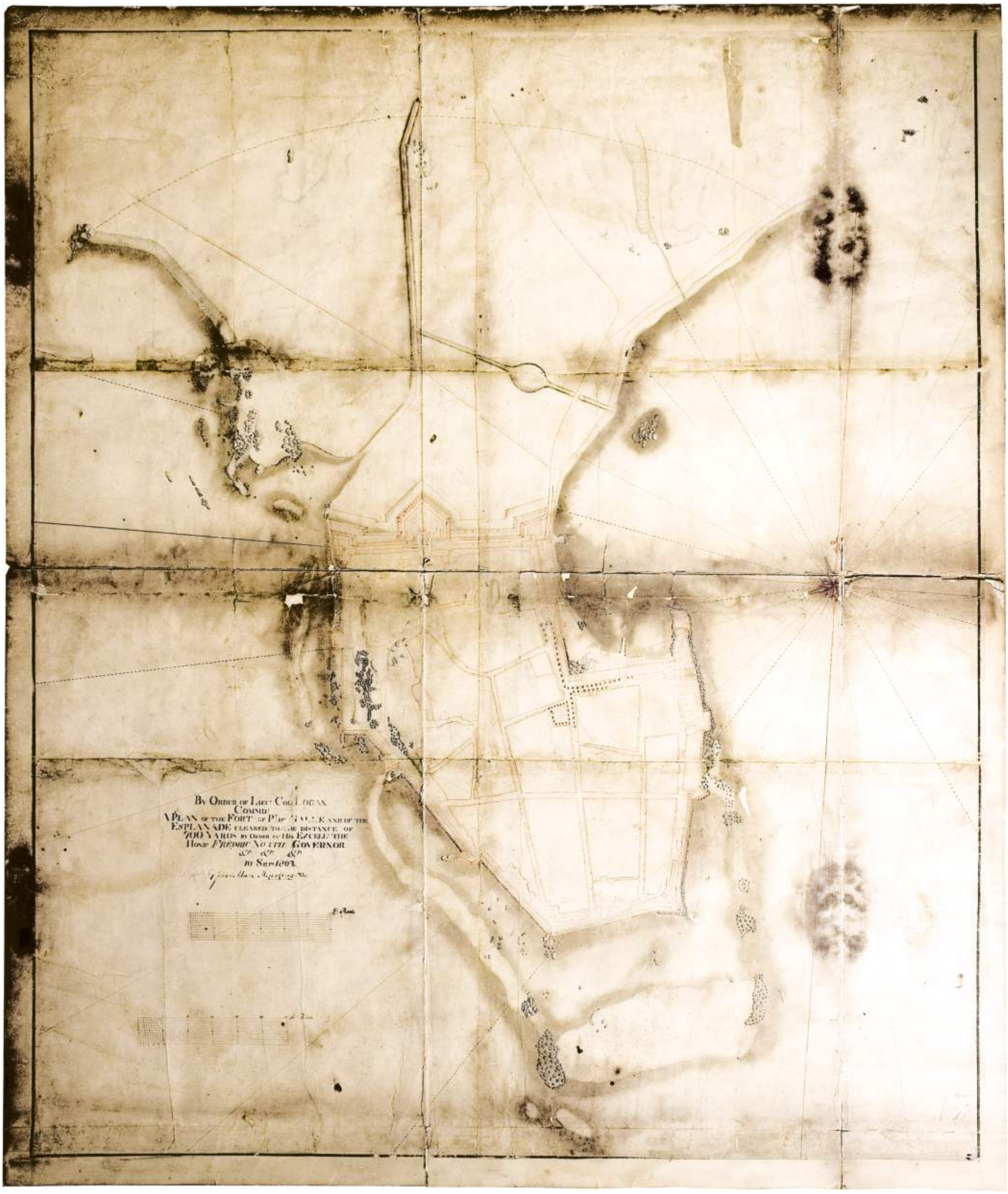
By Order of Lieu: Colo: Lochan
Comdr
A Plan of the Fort & P:t de Galle & and of the
Esplanade cleared to the distance of
700 Yards by Order of His Excell:t the
Hon:ble Frederic North Governor
&c &c &c
in Septr 1802

This early plan for a battery on the promontory of Unawatuna on the eastern side of the bay of Galle was probably drawn in connection with the maps on sheets 182-185. The 'I' figure who occurs in the description could then be Lieutenant Noël Anthonie Lebeck, who was assisted by the surveyors Jacob Livinus Stevensz and Christiaan Schot in his work designing an additional fort at Galle in the years 1750-1751. The ground-plan for the battery, which was never built, strongly resembles the Van Eck Redoubt or Star Fort at Matara (sheet 225) from a good ten years later. The design by Carl Friedrich Reimer from 1790 on sheet 204 below went considerably further, and provided for building a fully-fledged artillery fort on the model of Oostenburg at Trincomalee, but this was also never realized. The copy map reproduced here is again from the temporary 'sworn Adjunct Land Surveyor' Dominicus Matthijsz. A second copy by Pieter Elias is in the Netherlands National Archives under number 4.VEL 1070.

blad 204 onder / sheet 204 below:

Nationaal Archief, 4.VEL 1069.

Gecopieert door D:s Matthijsz, Gesw: Adjunct Landm:r :
Copied by D:s Matthijsz, Sworn Adjunct Land Surveyor :

Ontwerp tot eene Versterking op den Uithoek van / Oenewatte / met Oogmerk om den Ingang der Baay van Gale ook van d' overzeyde / te kunnen Verdeedigen [...].

Design for a Fortification on the Promontory of / Unawatuna / for the Purpose of enabling an additional Defence of the Entrance to Galle Bay / from the other side [...].

Schaalstok van 50 Roeden = [ca. 1 : 1.490].
Scale-bar of *50 Roeden* = [approximately 1 : 1,490].

1 kaart : ms op papier, gekleurd, 50,5 x 67 cm.
1 map : ms on paper, coloured, 50.5 x 67 cm.

Oriëntatie: het noorden is linksonder.
Orientation: north is lower left.

Verklaringen: [linksonder] vervolg van de titel en een beschrijving :
Explanations: [lower left] continuation of the title and a description :

Ter Ordre van de Weledel Gestrenge Heeren / Vaillant Verhuel en Graevestein comissarissen militair enz. enz.

Bylaage van de verkorte memorie over de Vesting Gale.

blad / sheet 205:

Sri Lanka Survey Department, kaart/map no. 31.

Copied by Johan Adam Meurling, 10 Sep:r. 1802 :
Gekopieerd door Johan Adam Meurling, 10 september 1802 :

A Plan of the Fort of P:t de Galle [...].

Een plattegrond van het Fort van Galle [...].

Schaalstok van 50 Rh: Roods = [ca. 1 : 1.805].
Scale-bar of *50 Rh: Roods* = [approximately 1 : 1,805].

1 kaart : ms op papier, gekleurd, 110 x 93,5 cm.
1 map : ms on paper, coloured, 110 x 93.5 cm.

Oriëntatie: het noorden is boven.
Orientation: north is up.

(vervolg op pag. 206 / continued on p. 206)

(vervolg van pag. 205 / continued from p. 205)

Verklaringen: [linksonder] volledige titel :
Explanations: [lower left] title in full :

By Order of Lieut. Col. Logan / Commd:t / A plan of the Fort of P:t de Galle and of the / Esplanade cleared to the distance of / 700 Yards by Order of His Excell:The / Honb:e Fredric North Governor / etc. etc. etc. / 10 Sep:r 1802.

Deze kaart, getekend door de Gaalse landmeter Johan Adam Meurling, is waarschijnlijk de vroegste nog bestaande uit de Engelse periode, uit het jaar dat Ceylon volgens de bepalingen van de Vrede van Amiens definitief in Britse handen kwam. Als voorbeeld diende hoogstwaarschijnlijk een kopie van de kaart door G.E. Schenck uit 1790 op blad 200, waarmee tal van overeenkomsten bestaan. Het genoemde plan voor de afbraak van alle gebouwen tot 700 yards buiten de wallen (aangegeven door de gebogen stippellijn) is overigens niet uitgevoerd. Frederick North was de eerste Engelse gouverneur van Ceylon, in de jaren 1798-1805.

This map, drawn by the Galle surveyor Johan Adam Meurling is probably the oldest one still in existence from the British period, dating from the year when Ceylon permanently passed into British hands in accordance with the terms of the Treaty of Amiens. Very probably a copy of the map by G.E. Schenck from 1790 on sheet 200 served as its model, as there are numerous similarities. The plan alluded to for demolishing all buildings up to a distance of 700 yards outside the walls (marked by the curved dotted line) was in any case not carried out. Frederick North was the first British governor of Ceylon, in the years 1798-1805.

bladen / sheets 206-207:

Österreichische Nationalbibliothek, Atlas Blaeu-Van der Hem 39:07.

[Johannes Vingboons, 1665-1670] :

Punto Gale op Ceijlon.

Galle in Ceylon.

Aquarel op papier, 54 x 109 cm.
Water-colour on paper, 54 x 109 cm.

Dit prachtige aanzicht van Galle door Johannes Vingboons voor de atlas van Laurens van der Hem gaat terug op een voorbeeld daterend van ruim voor de eerste fase van de algehele vernieuwing van de vestingwerken aan de landzijde van Galle (1660-1663) en kan het best verklaard worden aan de hand van de plattegrond uit 1659 op blad 171. De aanblik is uit het oosten over de baai en toont geheel links de Vlaggeklip, links vooraan het bastion Akersloot, in het midden het Zwarte Fort (dus de oorspronkelijke Portugese versterking), nog zonder waterpas, en rechts de Hoofdwacht en het waterpoortje, met op de achtergrond de Middelpunt met zijn cavalier. Goed is te zien dat tussen Akersloot en de Vlaggeklip nog in het geheel geen versterking aanwezig was, evenmin als aan de westzijde van de stad. Deze tekening is de enige nog bestaande topografisch correcte manuscriptweergave van Galle uit de vroege Nederlandse periode, zoals een vergelijking met de afbeeldingen uit ongeveer dezelfde tijd op blad 208 duidelijk maakt. De maker van de originele tekening of schets is niet bekend.

This splendid view of Galle by Johannes Vingboons for the atlas of Laurens van der Hem derives from an example dating from well before the first phase of the general renovation of the defences on the landward side of Galle (1660-1663), and can best be explained on the basis of the ground-plan from 1659 on sheet 171. The viewpoint is from the east looking over the bay and shows on the very left the *Vlaggeklip* (Flagstaff Point), in the left foreground the bastion *Akersloot*, in the centre the *Zwarte Fort* (the original Portuguese fort), still without the sea battery, and on the right the *Hoofdwacht* (Main Guard) and the little water gate, with the *Middelpunt* and its cavalier on top in the background. It is plain to see that between *Akersloot* and the *Vlaggeklip* there was no defence at all, any more than on the western side of the town. This drawing is the sole extant topographically correct manuscript depiction of Galle from the early Dutch period, as is evident from a comparison with the images from about the same time on sheet 208. It is unknown who made the original drawing or sketch.

PVNTE DE GALLE

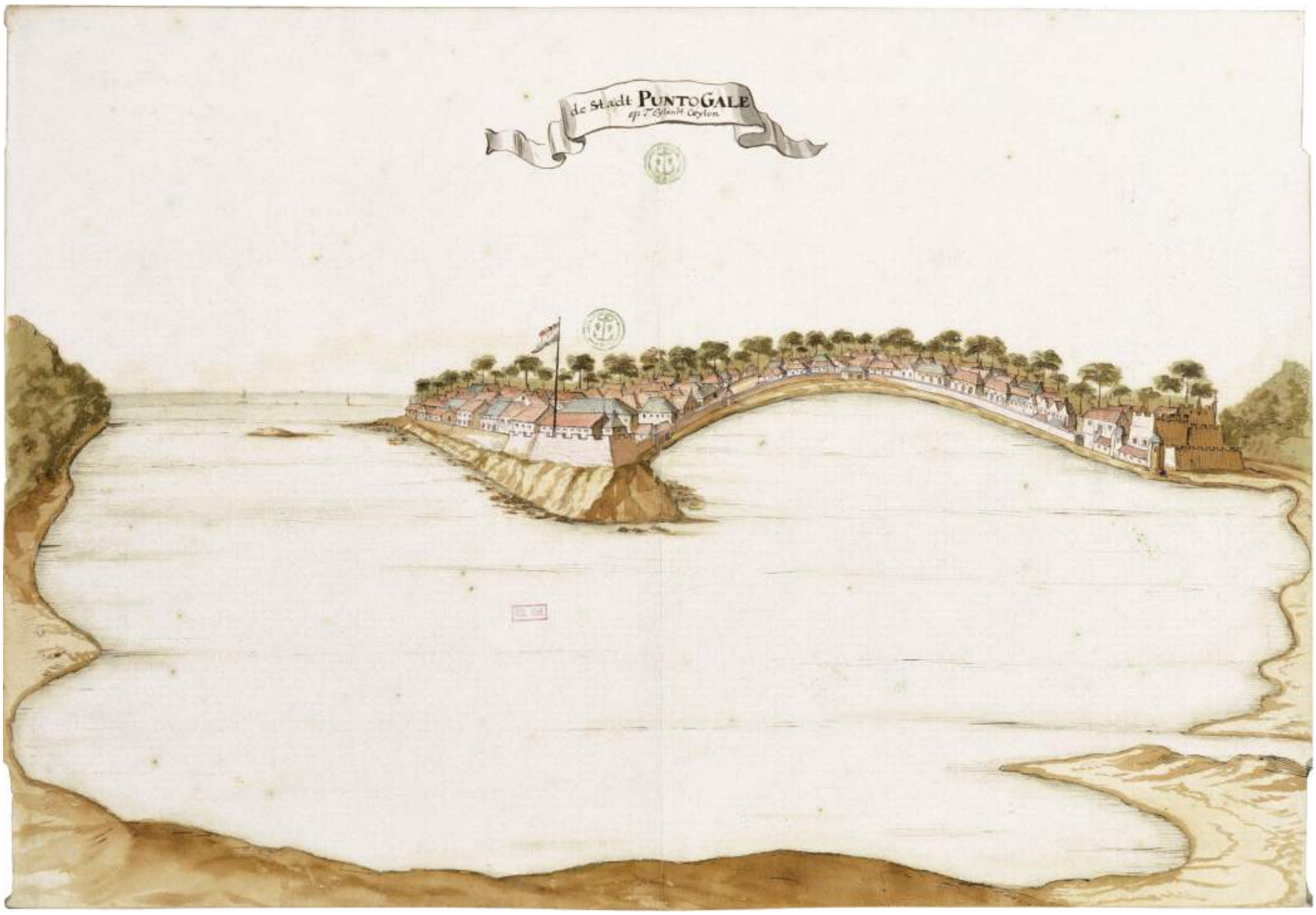
de Stadt PUNTO GALE
op T Eylandt Ceylon

blad 208 boven / sheet 208 above:

Nationaal Archief, 4.VELH 619.90.

[Johannes Vingboons, ca./c. 1665] :

Punte de Gale.

Galle.

Aquarel op papier, 45 x 62 cm.
Water-colour on paper, 45 x 62 cm.

In vergelijking met de voorgaande tekening is dit tweede aanzicht van Galle vanuit het oosten door Johannes Vingboons topografisch veel minder nauwkeurig. De gebouwen in de stad en ook de hoge tafelberg links berusten geheel op fantasie, al is ook hier terecht aangegeven dat een groot deel van de stad aan de zeezijde voor de Nederlandse tijd onversterkt was. De schepen rechts op de achtergrond voeren de Portugese (toen Spaanse) vlag, hetgeen in combinatie met de omringende vol bemande sloepen suggereert dat de tekening betrekking zou kunnen hebben op de verovering van Galle in 1640. Dit lijkt echter in tegenspraak met de geringe activiteit op de Nederlandse schepen vooraan, die bovendien van een wat later type zijn; ongetwijfeld zijn deze alleen als decoratief element ingetekend. Een gravure naar deze tekening werd in 1726 nog gebruikt door François Valentijn als illustratie in zijn *Oud en Nieuw Oost-Indiën*.

In comparison with the preceding drawing, this second view of Galle from the east by Johannes Vingboons is topographically much less accurate. The buildings in the town and also the table mountain on the left are mere fantasy, although the drawing shows correctly that a large part of the town was undefended on the sea side before the Dutch period. The ships on the right in the background are flying the Portuguese (then Spanish) flag, and in combination with the surrounding fully manned sloops this suggests that the drawing might be connected with the capture of Galle in 1640. But this seems to be inconsistent with the lack of activity on the Dutch ships in the foreground, and moreover the ships are of a somewhat later type. Undoubtedly they have only been added as a decorative element. In 1726 François Valentijn used an engraving based on this drawing as an illustration in his *Oud en Nieuw Oost-Indiën*.

blad 208 onder / sheet 208 below:

Bibliothèque nationale de France, DCP SH pf 205 div 9 p 1.

[naar Wouter Schouten, ca. 1675] :
[after Wouter Schouten, c. 1675] :

De Stadt Punto Gale / op T' Eylandt Ceylon.

The Town of Galle / on the Island of Ceylon.

Tekening met pen en penseel op papier, gekleurd,
50,5 x 73,5 cm.
Pen and brush drawing on paper, coloured, 50.5 x 73.5 cm.

De Bibliothèque nationale de France bezit een serie gekleurde tekeningen met aanzichten van diverse plaatsen in de octrooigebieden van de Verenigde Oost-Indische Compagnie en de West-Indische Compagnie, waarvan die met betrekking tot Azië sterke overeenkomsten vertonen met de gravures in *Oost-Indische Voyagie* (1676) van Wouter Schouten; zie ook Deel II: *Java en Madoera* en Deel III: *Indische Archipel en Oceanië*. Dit anonieme aanzicht van Galle komt in aangepaste vorm – namelijk gestoffeerd met schepen en figuren – eveneens voor in *Oost-Indische Voyagie*. Zoals veel andere tekeningen met Aziatische voorstellingen in de Parijse serie is het vermoedelijk gemaakt naar de afbeelding in Schoutens boek of mogelijk zelfs naar het originele voorbeeld daarvoor van Schouten zelf. Wouter Schouten bereisde in de jaren 1658-1665 als onderchirurgijn in compagniesdienst grote delen van de Oost en deed op de thuisreis ook Ceylon aan.

The *Bibliothèque nationale de France* holds a series of coloured drawings with views of various places within the charter areas of the Dutch United East-India Company and the Dutch West-India Company, and of these the ones relating to Asia show strong similarities to the engravings in the *Oost-Indische Voyagie* (1676) of Wouter Schouten. See also Volume II: *Java and Madura* and Volume III: *Malay Archipelago and Oceania*. Like many other drawings of places in Asia in the Paris series, this anonymous view of Galle also occurs in the *Oost-Indische-Voyagie*, albeit in an adjusted form, that is, furnished with ships and figures. It was probably made after the illustration in Schouten's book or possibly even copied from Schouten's original drawing. In the years 1658-1665 Wouter Schouten sailed through many parts of the East as an under-surgeon in the service of the Company, and on his voyage home also put in at Ceylon.

blad / sheet 209:

Rijksmuseum Amsterdam, RP-T-1902-A-4669.

C: Steiger. pinx:, [ca./c. 1730] :

Punto Gale van de Land weg.

Galle [as seen] from the Causeway.

Aquarel op papier, 33,5 x 49,5 cm.
Water-colour on paper, 33.5 x 49.5 cm.

Met de 'Land weg' bedoelde Caspar Steiger de oostelijke dam tussen de omwalde stad van Galle en het voorterrein met onder meer het kerkhof en de doorgaande kustweg van Colombo naar Matara. Het tussenliggende gedeelte stond in de vroege achttiende eeuw nog onder water, maar was in latere jaren niet meer dan een moerassige vlakte. Het was dan ook niet zonder reden dat Carl Friedrich Reimer in zijn hoofdplan voor de versterking van Galle uit 1790 (blad 201) hier nieuwe waterwerken noodzakelijk achtte om het terrein voor de vesting weer naar behoren te kunnen inunderen.

With the *Land weg* (Land road) Caspar Steiger meant the eastern causeway between the walled town of Galle and the part of the mainland in front of it, where the churchyard and the through road from Colombo to Matara were. In the early eighteenth century the intervening part was still under water, but in later times was no more than a marshy field. This explains why in his main plan for fortifying Galle from 1790 (sheet 201) Carl Friedrich Reimer considered new water works essential here, in order to be able to flood the ground in front of the fort again as required.

blad / sheet 210:

Nationaal Archief, 1.11.01.01 1522 kaart/map no. 7.

C.P. Boomgart, [1717] :

[Projectontwerpen voor een kerk en 2 kaneelpakhuizen in Galle].

[Project designs for a church and 2 cinnamon warehouses in Galle].

Schaalstok van 6 Roeden = [ca. 1 : 170].
Scale-bar of *6 Roeden* = [approximately 1 : 170].

3 kaarten + 5 profielen : ms op papier, gekleurd, 67,5 x 47 cm.
3 maps + 5 profiles : ms on paper, coloured, 67.5 x 47 cm.

Oriëntatie: niet aangegeven.
Orientation: not indicated.

Verklaringen: [midden] een beschrijving, met een legenda bij de letters A t/m E :
Explanations: [centre] a description, including a key to the letters A to E :

Calculatie over Een G'projecteerde kerck, als tot 2. Caneel pakhuijsen ter Ordre van den wel Edelen Gestrengen Heer Mr: Isaac Augustin Rumpf Raad Extraordinair van Nederlands India Gouverneur, en Directeur Des Eijlands Cijlon, D'Custe Madure &ca: door den vaandrager en Ingenieur Christiaan boomgart Expres G'ordonneert, Gemaakt door de Basen der huijs timmerliedens Eggert Willemsz: en de Dos: der Metselaars Hendrik Jacolijn, en Barent Hopman gerekent Mitsgaders de Figuiren hier nevens bijgevoegt.
Eerstelijck werden hier de Grondtijkenings met haar opstallen verthoont, met Letta: en Nomb: &ca: Daar na De Calculatie die daar op te weten.

Litra: A. Is de Plattegrond van de tegenwoordige kerck sijnde een gedeelte van 't kleede pakhuijs, die ook jaarlijx met 't Lossen en laden van de retour scheepen tot 't brengen van goederen werd gebruijkt.
B. Plattegrond waar in staan 3. staanders getekent met No: 1. 2. en 3. welcke grond van ouds open gelaten tot een kerck.
D. Op stal van de geprojecteerde kerck van vooren aan te sien de muur is hoog 22. voeten.
E. Een kapbind tot de kerck staande tusschen de voorste, en agtste muur, op de balck C op stal van de geprojecteerde kerk van vooren aan te sien de muur is hoog 22. voeten.
Tot de voors: sullen benoodigt sijn de volgende matrialen, als.
Parthij klip steenen tot de fondamenten 50. a 60. boots ladings Coraal steenen tot de muragies.
4504. stux hollse: klinkers tot de kerck poort sijnde in wesen.
386264. [stux] moppen off gebacken steenen, als.
18896. stx tot de vier venster.
27740. [stx] tot de swaaij boogen van de vensters, en deur.
254976. [stx] tot de bovenste vier lagen onder de muurplaten.
84652. [stx] tot beijde gevels met haar roolagen aan weder zijds.
12740. stux tichels tot de water Lijsten.
37792. [stux] Pannen.
100. [stux] Van spannen.
7920. [stux] Vloer steenen.
4. [stux] duijm stuijken tot de poort.
1. [stux] steene drempel van 8. voeten lang tot D[itt]o.
14. [stux] hoek steenen tot de trappen.
140. Lasten kalk in wesen zijnde hout en ijserwerck tot dit gebouw, te weten.
26. stx: huijsbalken Lang 38. Cobidos.
68. [stx:] muurplaten, daar van 22. tot 11. Capbinten van 26 Lang en dik $2^{1}/_{2}$. Cobo:
42. stux minile houten, Lang 13. dik 3. Cobos: mede tot maken van voeten, en Carbeels tot de Capbinten.
134. [stux] paralen Lang 25. dik 2. Cobidos.
72. [stux] D[itt]o: Voor de uijtstekers.
1. [stux] soor sak balk tot maken van haneplanken lang 16. dik 5. Cobidos.
1600. [stux] jagerlatten.
8. [stux] mooleplanken tot ramen voor de vensters.
6. [stux] tickan planken tot een dubb: deur, als mede te verdubbelen.
480. [stux] drijfhoute planken tot de Zolder.
24. [stux] balk anckers daar onder 2. tot de moerbalken.
6. [stux] gevels D[itt]os.
4. [stux] hengsels.
1. [stux] grendel slot.
2. [stux] grendels met hunne toebehooren.
22. [stux] klinckhoutjes tot 't Vastklinken Van Carbeels.
752. LB. gesorteerde spijkers tot de Volgende benoodigheden; als.
44. LB. van 12. duijm om de muurplaten op de balken te spijkeren.
98. [LB.] van 7. dm: tot voering van de balken.
119. [LB. van] 7. [dm:] tot paralen.
77. [LB. van] 6. [dm:] tot de uijtstekers.
60. [LB. van] 5. 6. en 7. tot de Lassen.
66. [LB. van] 9. 8. 7. en 6. tot de Capbinten.
184. [LB.] tot de Latten.
8. [LB.] Spijkers tot een deur.
96. [LB.] tot de Zolder Oude groot wijte, sullen genoodsaakt sijn In 't midden onder de balken een moerbalk doorgaans de kerk met
3. staanders te maken waar toe benoodigt sijn 3. ijsere houte balken tot maken van de moerbalk FG.
3. Do: tot de staanders 1. 2. en 3. 2.
[Do:] tot de Carbeels en Sleutels Stucken Nos: 4.

[onder] een beschrijving :
[below] a description :

D'twee Canneel Pakhuijsen agter aan malkanderen (: De welke te vooren onder twee verwulfsels geprojecteerd waren om te maken:) Nu verandert, om met mindere oncosten deselve onder twee Pannen dacken te brengen.

F. Is de platte grond van beijde pakhuijsen waarinne staan 10. staanders gemt: No: 5. als.
HI . De voorste muur langs de straat alreede van de opgevulde grond opgehaalt $4^{1}/_{2}$. voet.
LK. De middelste off scheijdmuur hoog $11^{1}/_{2}$. voet.
MN. De muur agter met 5. Vensters en haar diefijsers hoog 11. voet, en 10. duijm.
G. Is de op stal van vooren aan te sien hoog 14. Voeten.
H. Is de D[itt]o: van bijde pakhuijsen Zijdelings.

(vervolg op pag. 210 / continued on p. 210)

(vervolg van pag. 209 / continued from p. 209)

Tot dit gebouw vereijscht 't volgende.
32724. stux gebacke steenen, te weeten.
8064. tot de vier vensters.
3840. tot de bijde poorten.
6804. voor de swaaijboogen van de vensters.
14016. tot stoppen van de muurplaten &ca.
91232: stux pannen.
4754. [stux] tichel steenen tot de watergaten.
17160. [stux] Vloersteenen.
40. boots Ladings Coraal steenen tot de muur.
80. Lasten kalck.
[...]. ijsere traljes tot de vensters.
40 stx huijsbalken Lang 24. dik 4½. Cobido.
8. [stx] D[itt]o: tot 2. moerbalken.
5. [stx] D[itt]o: tot de 10. staanders lang 24. en dik 5. Cobidos.
4. [stx] balken tot 52 sleutels, lang als hier vooren van de.
80. [stx] huijs-balken gesegt.
80. [stx] menile houten tot voeten, en Carbeels aan de capbinten.
40. [stx] muurplaten tot D[itt]o: Capbinten.
48. [stx] D[itt]o: tot gordings, en muurpl: lang 26. dik 2½. Cobo.
264. [stx] paralen van 24. Cobidos.
56. [stx] D[itt]o: [van] 18. D[itt]o: tot de uijtstekers.
2484. [stx] Latten.
72. [stx] kiate planken tot 18. vensters mede te verdubbelen.
6. [stx] tickans D[itt]o: tot 1. deur die verdubb: moet werden.
20. [stx] balk anckers.
4. [stx] vors D[itt]os.
10. stux houwijsers tot de middelmuur.
2. paar deur hengsels.
18. D[itt]o: vensters D[itt]o.
2. stx soorsak balken tot hare planken lank 16. dik 5 cobo.
4. [stx] moeranckers.
1. [stx] grendel slot tot de deur.
2. [stx] D[itt]o: met hun toebehooren.
18. [stx] D[itt]o: voor de vensters.
10. [stx] ijsere pennen tot de staanders.
40. LB. spijkers van 12. dm: tot de muurpl: op de balken te spijkeren.
88. [LB.] D[itt]o: van 7. dm: tot de sleutels onder de D[itt]o: D[itt]o.
45. [LB. Ditto: van] 5. [dm:] en dubb: tot lassen van de muurpl: en gordings.
120. [LB. Ditto: van] 8. 7. en 6. tot 20. Capbinten.
292. [LB. Ditto: van] 7. 6. en 5. tot paralen uijtstekers, en gordings.
206. [LB.] Lad spijkers.
164. [LB.] Lasijsers tot v[er]dubb: van de deur en vensters.
18. [LB.] van 5. duijm tot Vast spijkers van de anckers.

Christiaan Pieter Boomgarts ontwerpen voor een kerk en twee kaneelpakhuizen in Galle, opgenomen in een van de verslagen uit 1717-1721 van de inspectiereizen van gouverneur Isaac Augustijn Rumpf, zijn voor zover bekend niet uitgevoerd. De gereformeerde diensten vonden na de verovering aanvankelijk plaats in het oude Portugese kerkgebouw aan de Kerkstraat tegen de oostwal ten zuiden van bastion De Zon (aangegeven op kaart I-23k III in Deel I: *Atlas Isaak de Graaf/Atlas Amsterdam*) en vervolgens, nadat dit gebouw tot pakhuis was gemaakt (zie de kaarten op de bladen 172-174), in een tijdelijk onderkomen tegen De Zon (Deel I: *Atlas Isaak de Graaf/Atlas Amsterdam*, I-23k III). Na de voltooiing van de grote pakhuizen en de hoofdpoort in 1669 diende een ruimte op de verdieping van het Equipagepakhuis als kerk, tot in 1755 de tegenwoordig nog bestaande Nederduitse Kerk in gebruik werd genomen, opnieuw aan de Kerkstraat. Dezelfde tekening komt ook voor in de kopieverslagen in het Nationaal Archief onder de inventarisnummers 1.04.02 10090 (kaart 9) en 1.11.01.01 598 (kaart 10).

Christiaan Pieter Boomgart's designs for a church and two cinnamon warehouses in Galle, included in one of the reports from 1717-1721 on the tours of inspection undertaken by Governor Isaac Augustijn Rumpf, were not implemented, as far as is known. After the town was captured the reformed church services initially took place in the old Portuguese church building in Kerkstraat (Church Street) opposite the east wall to the south of the Sun bastion (marked on map I-23k III in Volume I: *Atlas Isaak de Graaf/Atlas Amsterdam*) and then, after this building had been turned into a warehouse (see the maps on sheets 172-174), in temporary accommodation next to the Sun (Volume I: *Atlas Isaak de Graaf/Atlas Amsterdam*, I-23k III). After the large warehouses and the main gate had been completed in 1669, a space on the upper floor of the *Equipagepakhuis* (Ships' Supplies Warehouse) served as a church, until in 1755 the Dutch Reformed Church that still exists was consecrated, once more in Church Street. The same drawing also occurs in two of the duplicate reports in the Netherlands National Archives, under the numbers 1.04.02 10090 (map 9) and 1.11.01.01 598 (map 10).

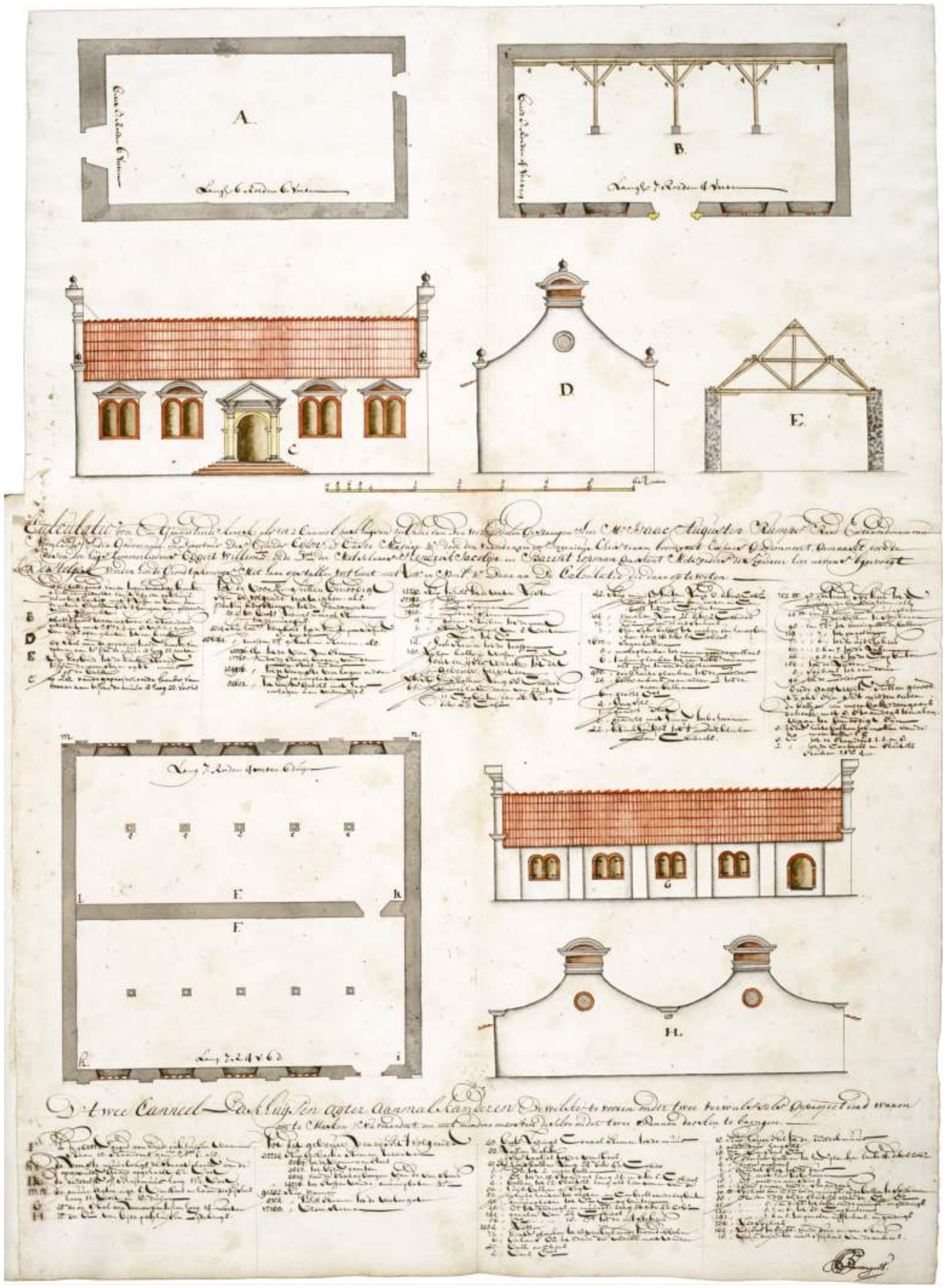

Bijschriften: pag. 209 / Captions: p. 209

blad 211 boven / sheet 211 above:

Nationaal Archief, 1.11.01.01 598 kaart/map no. 11.

[Christiaan Pieter Boomgart, 1717] :

Kaarte waar in vertoont word de grond en stand / teekening van t groote pakhuijs tot Gale, gelegen aan wederzijde van de Stadspoorte [...].

Map in which is shown the ground-plan and / elevation of the main warehouse in Galle, situated on both sides of the Town Gate [...].

Schaalstok van 16 R: Roeden = [ca. 1 : 130].
Scale-bar of *16 R: Roeden* = [approximately 1 : 130].

1 kaart + 2 profielen : ms op papier, gekleurd, 54 x 145 cm.
1 map + 2 profiles : ms on paper, coloured, 54 x 145 cm.

Oriëntatie: niet aangegeven.
Orientation: not indicated.

Verklaringen: [linksboven] een legenda bij de letters *A* t/m *K*, α t/m ε, 4 kaartsymbolen en de nummers 1 t/m 10, als vervolg van de titel :
Explanations: [upper left] a key to the letters *A* to *K*, α to ε, 4 cartographic symbols, and the numbers 1 to 10, in continuation of the title :

Als.
A.B.C.D. Is de plattegrond met twee verdiepingen.
E. Een pakhuijs tot bergen van sappan, zout en Cauris, de Ingang daar van is geteekent met N:o 1. Op 't zelve staat de kerk. D'Ingang van deselve is get: N:o 2.
F. De dispens, de ingang is geteekent met N:o 3.
G. Het portaal waarinne staat een schuijnse Plank op dewelke de pakgoederen op, en neder gehaalt werden geteekent N:o 4. en een houte bordes trap om na 't kleeden pakhuijs op te gaan, geteekent N:o 5.
H. Het Equipagie pakhuijs met zijnen ingang N:o 6.
I. Het Zout pakhuijs; zijn deur N:o 7.
K. Het Peper pakhuijs [zijn deur] N:o 8.
[...]. De opstal van 't geheele gebouw de gestippelde linien wijsen aan de verdelingen van de beneeden als boven pakhuijs.
α. De stadspoort binnen.
β. Een afdakje van de deur van de kerk.
χ. Zijn vijv deuren van de negotie pakhuijsen; de verdeelingen van deselven zijn met gestippelde lienien geteijkent.
δ. Zijn negenthien watergooten.
ε. Zes ligt venstertjes op 't dak.
Z.H. Is de hoogte van de bergh aan 't Pakhuijs.
[...]. Is de vlakte tusschen de kerk en 't huijs van d'E. heer Commandeur.
[...]. Profil van 't pakhuijs.
1.2. Is de schuijns leggende plank breet vier voeten in de plattegrond gem: N:o 4.
3.4. Een houte stut; onder aan de voet een metaale schuijf, dienende om goederen op te haalen.
5. De solder.
6. De dikte van de stads-muur.
7. Zijn ligt venstertjes boven op 't dak.
8. Twee steene watergooten.
9. De stadspoort van binnen.
10. De poort van buijten.

[rechtsboven] een beschrijving :
[upper right] a description :

Aanmerckingen.
Dit Pakhuijs is van wegen zijne langte en hoogte seer onbequaam, en worden om de goederen, op en af te haalen zeer veele menschen en tijd vereijscht, ook is 't selve aan veele plaatsen seer beschadigt, de bovenmuuren zijn door de groote last van de scheidtmuuren geweeken en geborsten; de daksolderinge is daar door hoewel die selve gecalfaat is geheel lek geworden, soo dat, als 't reegent, 4 â 6. slaaven 't water soo door 't dak dringet, moeten om 't selve op te scheppen, daar mede 't niet op de Pakgoederen valle g'emplojeert werden; op de groote steene Pilaaren zijn nog op de boven soldering even sulke steenen pilaaren van gelijke hoogte en grootte gemetselt, en om de balken daarin te voegen zijn de selvde in 't Cruijs ingesneeden; zoo dat de daarin leggende balken bederven en vergaan, dat men daarop geen last mag betrouwen, gelijk geschiet is met Coffij boonen, dewelke soo men zij niet met haast hadde weg gebragt, de heele solder over de dispens zoude zijn neder gebrooken. Want 't is bekent dat et Çement hier te lande met veel salpeter vermengt is, dewelke de kalk bederft en veel vocht veroorsaakt daar door alle houten, die in de muuren beslooten leggen ten eersten vergaan, het peper pakhuijs is zoo beschadigt, dat et selve heeft moeten doorgaans met veele Pilaaren gestut, ende Zolder met drie dubbelde balken versien werden dewelke met de oude tegelijk verrot zijn, vermits de beschadigde balken, de goede meede hebben aangestooken. Het zout pakhuijs is niet minder als 't ander beschadigt, en zal beter te zien sijn als 't peper pakhuijs gerepareert word, 't welk noodsakelijk geschieden moet, zoo men de boven solder wilde gebruijken. In 't Generaal siet men hier te lande dat de hooge gebouwen niet goet zijn, en zoude men met minder onkosten een nieuwen pakhuijs konnen opbouwen, als 't oude onderhouden; ook zouden zoo veel menschen en tijd niet vereijscht werden, zoo men de goederen ten eersten van haare stellingen konde afgoojen op rollwagens leggen en aan 't strand brengen, gelijk als op batavia geschiet.

De tekening met plans van het grote pakhuis tegen de buitenwal en de stadspoort van Galle door Christiaan Pieter Boomgart uit een van de inspectieverslagen van gouverneur Rumpf geeft behalve een overzicht van de indeling een beschrijving van de vervallen toestand waarin het toen bijna vijftig jaar oude complex omstreeks 1717 verkeerde, met de – niet opgevolgde – aanbeveling dat het beter geheel afgebroken en vervangen kon worden dan hersteld. Deze tekening is ook opgenomen in de kopieverslagen in het Nationaal Archief onder de inventarisnummers 1.04.02 10090 (kaart 10) en 1.11.01.01 1522 (kaart 8).

This drawing with plans for the great warehouse against the outer wall and the town gate of Galle by Christiaan Pieter Boomgart comes from one of the reports on Governor Rumpf's tours of inspection. As well as an overview of the arrangement, it gives a description of the dilapidated condition of the almost forty year old complex in 1717, with the recommendation (not acted on) that it would be better to demolish it completely and replace it, rather than restoring it. This drawing is also included among the duplicate reports in the Netherlands National Archives with the numbers 1.04.02 10090 (map 10) and 1.11.01.01 1522 (map 8).

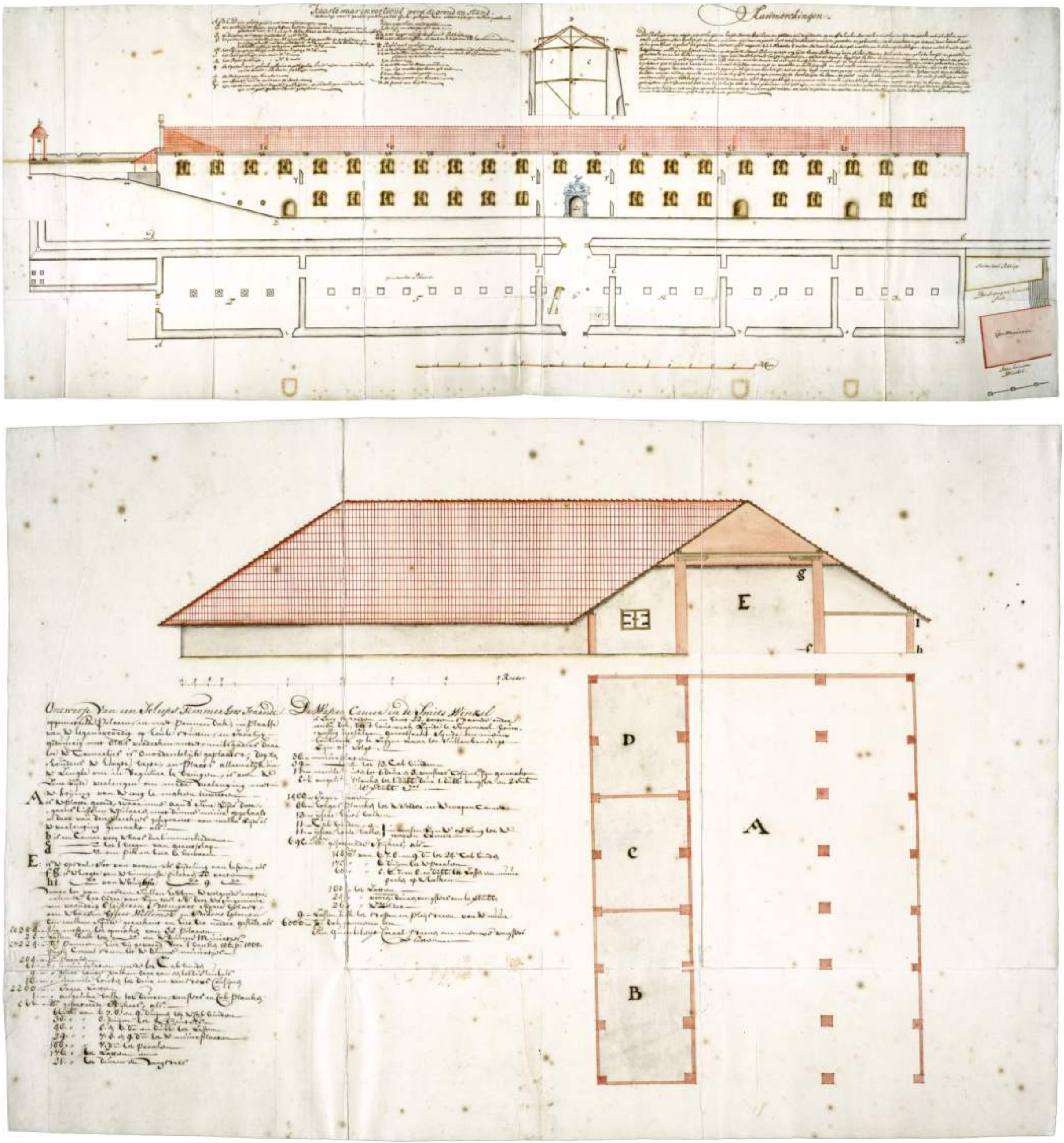

blad 211 onder / sheet 211 below:

Nationaal Archief, 1.11.01.01 598 kaart/map no. 9.

[Christiaan Pieter Boomgart, 1717] :

Ontwerp Van een Scheeps Timmerloos Staande / op gemetselde Pilaren, en met pannen dak […].

Design For a Shed at the Shipyard Resting / on masonry Pillars, and with a tiled roof […].

Schaalstok van 5 Roeden = [ca. 1 : 105].
Scale-bar of *5 Roeden* = [approximately 1 : 105].

1 kaart + 1 profiel : ms op papier, gekleurd, 51 x 73 cm.
1 map + 1 profile : ms on paper, coloured, 51 x 73 cm.

Oriëntatie: niet aangegeven.
Orientation: not indicated.

Verklaringen: [links] een beschrijving, als vervolg van de titel, met een legenda bij de letters A t/m I :
Explanations: [left] a description, in continuation of the title, including a key to the letters A to I :

In plaatse van de tegenwoordig op houte stutten, en jaarlijx geduurig met olas verdecken moet, mitsgaders daar toe de Camertjes is onordentelijk geplaatst; dog behoudens de hoogte, brete, en plaats alleenlijk in de lengte om in Regulier te brengen, is aan de eene zijde verlengen om mede verlenging met de Roijing van de weg te maken te weeten.
A. Is de platte grond, waarinne aan d' eene zijde doorgaans tusschen de pilaaren met dunne muur opgehaald en daar van drie v[er]treckjes gesepareert aan welke zijde is de verlenging gemaakt als.
B. Is een Camer voor de baas der timmerlieden.
C. D[itt]o: tot 't bergen van gereetschap.
D. D[itt]o: om pik en teer te bewaren.
E. Is de opstal, soo van vooren als zijdeling aan te sien, als.
FG. Is de hoogte van de binnenste pilaaren 20. voeten.
HI. D[itt]o: van de buijtenste D[itt]o: 9. D[itt]o.

Waar toe van nooden sullen hebben de volgende matrialen &ca: ter ordre van Zijn wel Ed:e door den ingenieur en vaandrig Christiaan Boomgart expres belast, aan de baasen Eggert Willemsz: en Barent Hopman ten welken eijnde gereekent en hier ter needer gesteld, als 50304.-. stux moppen tot opmaken van 32. pilaren.
25.-. lasten tot D[itt]o: en de dunne muurtjes.
57224.-. stx: pannen, hier bij gevoegd voor 't breeken 100. p:r 1000.
Partij Coraal steen tot de dunne muurtjes.
284.-. ps: paralen.
61.-. [ps:] muurplaten mede tot Cab binden.
9.-. [ps:] ijsere houte balken daar van een tot de sleutels.
18.-. [ps:] menile houten tot deur en vensters cousijnen.
2200.-. [ps:] jager latten.
1.-. [ps:] angelika balk, tot deuren, vensters en Cab planken.
566.-. LBen: gesorteerde spijkers, als.
66. LBen: van 6. 7. 8. en 9. duijmen tot de Cab binden.
38. [LBen: van] 8. duijm tot de sleutels.
48. [LBen: van] 5. en 6. dm: en dubb: tot lassen.
29. [LBen: van] 7. 8. en 9. dm: tot de muurplaaten.
188. [LBen: van] 7. dm: tot praalen.
176. [LBen:] tot latten en.
21. [LBen:] tot deuren en vengsters.

De Wapen Camer en de Smits Winkel is lang 10. roeden en breet 22. voeten staande onder eenen dak, dog 't houtwerk zijnde te eenemaal bouwvallig dienhalven genootsaakt sijnde een nieuw houtwerk op te leggen waar toe sullen benodigt zijn als volgt.
38.- muurplaten.
39. D[itt]o: tot 13. Cab binden.
11. menile houten tot 1. deur en 3. vensters Cosijns, sijn gemaakt 5.1/2 angelike planken tot 1. dubb: deur 1, dubb: vengster en 2. enk: te v[er]dubb: D[itt]os.
1480.-. jager latten.
86.-. horgas planken tot de solder in de wapencamer.
13.-. ijsere houte balken.
11. - Cab binden, en.
11.- ijsere houte balken in weesen zijnde ov[er] lang tot de wapen Camer.
695.- LBen: gesorteerde spijkers, als.
158. LBen: van 6. 7. 8. en 9. dm: tot 24. Cab binden.
175. [LBen van] 6. duijm tot de paralen.
60. [LBen van] 5. 6. 7.en 8. en dubb: tot lassen en muur pralen op de balken.
180. [LBen:] tot latten.
24. [LBen: tot] voors: deuren vengsters om te v[er]dubb:
26. [LBen: tot] de zolder.
9.- lasten kalk tot stoppen en pleijsteren van de muur.
6000.- stx: dak pannen en een quantiteijt Coraal steenen om nieuwe vengsters te setten.

De compagnies scheepstimmerwerf van Galle bevond zich op het terreintje aan het strand buiten de hoofdpoort en is duidelijk herkenbaar op de aquarel van Caspar Steiger op blad 209. De werf diende uitsluitend voor reparaties aan compagniesschepen en voor de bouw van kleine kust- en hulpvaartuigen; voor nieuwbouw van zeegaande schepen, zoals op het werfeiland Onrust in de baai van Batavia, was de uitrusting ontoereikend. Boomgarts hier gereproduceerde ontwerp betreft de vernieuwing van een bestaande houten loods gedekt met palmblad door een permanent gebouw met stenen pilaren en een pannendak. Het is niet

(vervolg op pag. 212 / continued on p. 212)

(vervolg van pag. 211 / continued from p. 211)

bekend of het project in deze vorm gerealiseerd is, maar in de latere achttiende eeuw beschikte de werf inderdaad over een duurzaam stenen onderkomen.

The Company's shipyard at Galle was located on the narrow strip of land on the shore outside the main gate, and can clearly be seen in Caspar Steiger's water-colour on sheet 209. The yard was intended only for making repairs to Company ships and for building small coasting and auxiliary vessels, as the equipment was inadequate for building new sea-going ships, as was done at the shipyard island of Onrust in the bay of Batavia. Boomgart's design reproduced here relates to renewing an existing wooden shed covered with palmleaf with a permanent building with stone pillars and a tiled roof. It is not known whether the project was carried out in this form, but in the later eighteenth century the yard did indeed possess durable stone accommodation.

blad 212 onder / sheet 212 below:

Nederlands Scheepvaartmuseum Amsterdam, s.0597 [nr. 0001].

[Anoniem, 1785-1786] :
[Anonymous, 1785-1786] :

[Aanzichten van de stad Galle en van de oost- en zuidkusten van de baai].

[Views of the town of Galle and of the eastern and southern shores of the bay].

Tekening met pen en penseel op papier, gekleurd, 44,5 x 55,5 cm.
Pen and brush drawing on paper, coloured, 44.5 x 55.5 cm.

Dit anonieme aanzicht van de kusten rondom de baai van Galle is waarschijnlijk gemaakt aan boord van een der schepen van het Landseskader in Oost-Indië onder commandeur Jacob Pieter van Braam, dat van juni 1785 tot januari 1786 op de thuisreis uit de Indische Archipel Ceylon aandeed. Hoewel amateuristisch getekend, biedt de tekening wat de topografische weergave betreft een goed herkenbaar en correct beeld. Aan de kant van Unawatuna, linksonder, is onder meer de waterplaats aangegeven (zie blad 178). Op het schip dat in de baai voor anker ligt zijn de stengen ingehaald, een aanwijzing voor een langer verblijf ter plaatse. De vlag op de Vlaggepunt geeft een wind uit noordoostelijke richting aan, dus tijdens de noordoostmoesson in de maanden oktober-maart.

This anonymous view of the shores around Galle Bay was probably made on board one of the ships of the Home Fleet Squadron in the East Indies under Commander Jacob Pieter van Braam, which visited Ceylon on the homeward voyage from June 1785 to January 1786. Even though it is drawn

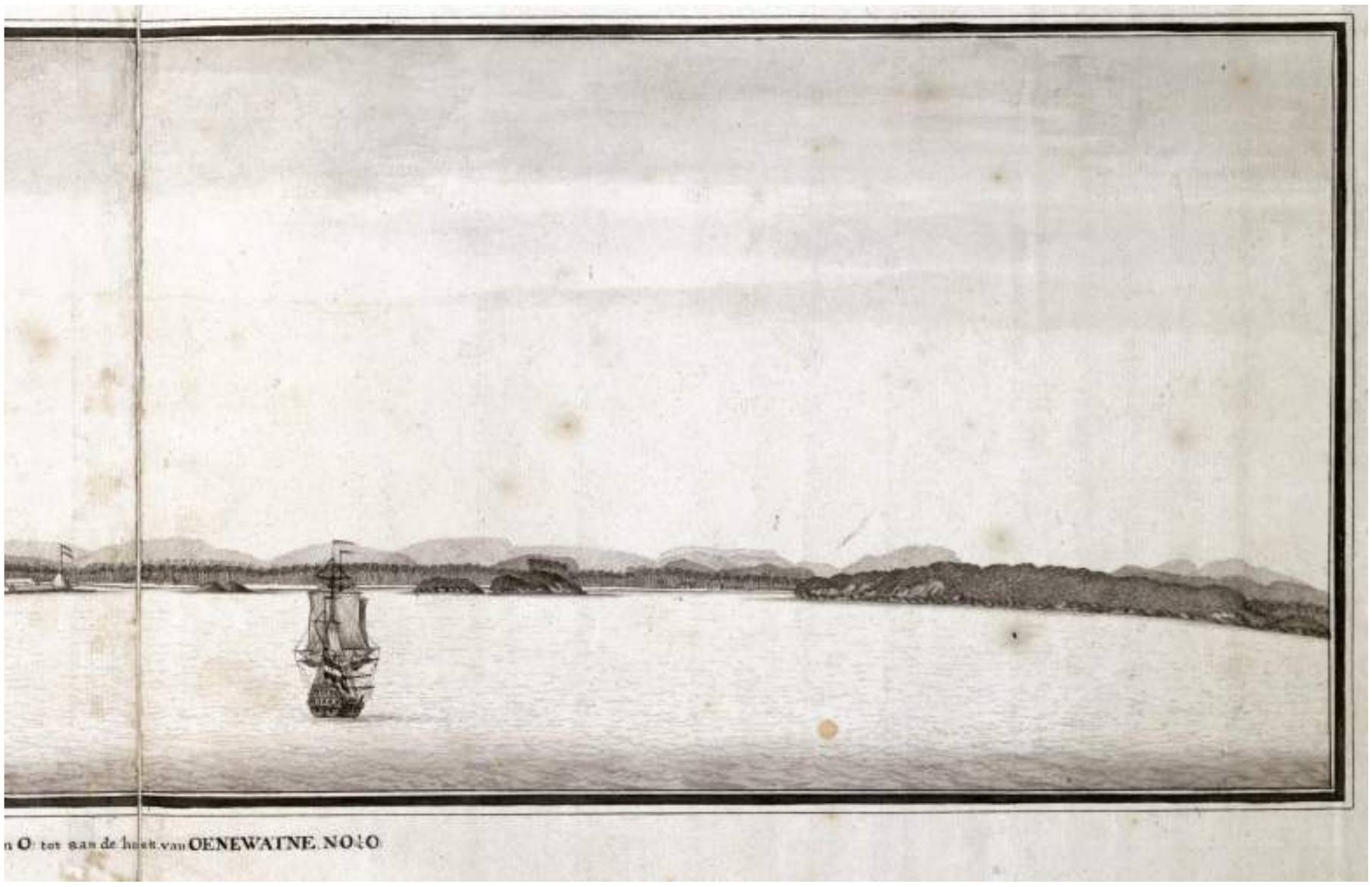

bladen 212-213 boven / sheets 212-213 above:

Rijksmuseum Amsterdam, RP-T-00-829.

Pieter Cornelis de Bevere, [ca./c. 1755] :

Gezigt van Gale Strekkende van de Hooijbergh N: ten O: tot aan de hoek van Oenewatne N:O:¹/₂O:

View of Galle Extending from the Haycock in the N:E: to Unawatuna Point N:E:¹/₂E:

Tekening met pen en penseel op papier, 20,5 x 81,5 cm.
Pen and brush drawing on paper, 20.5 x 81.5 cm.

Verso: Pieter Cornelis de Bevere del.

De Hooiberg (Hinidumkande, Haycock) geheel links op dit prachtige panorama van Galle en achterland vanuit zee door Pieter Cornelis de Bevere, met zijn 660 meter eerder een forse heuvel dan een berg, was door zijn karakteristieke vorm voor de Europese zeevaarders een belangrijk oriëntatiepunt bij de navigatie en komt dan ook op bijna alle zeventiende- en achttiende-eeuwse zeekaarten van Ceylon en omringende wateren voor. Veel verder op de achtergrond is het centrale bergland van Ceylon met de hoogvlakte van Horton Plains te herkennen, dat naar het zuiden toe abrupt afvalt naar de laaggelegen kustlanden.

The *Hooiberg* (Hinidumkande, Haycock) on the far left of this splendid panorama of Galle and hinterland from the sea by Pieter Cornelis de Bevere, with its 660 metres more a substantial hill than a mountain (*berg*), was an important point of orientation in navigation for European sailors because of its characteristic shape, and occurs on almost all the seventeenth and eighteenth century sea-charts of Ceylon and surrounding waters. Much further back we can make out the central highlands of Ceylon with the plateau of Horton Plains, that descends abruptly toward the south into the coastal lowlands.

in an amateurish way, the drawing does offer an easily recognizable and correct image of the topography. In the direction of Unawatuna, lower left, the watering place is indicated, amongst other things (see sheet 178). On the ship lying at anchor in the bay the top masts have been taken down, an indication that it is there for a lengthy stay. The flag on Flagstaff Point is showing a wind from the north-east, so this must have been during the north-east monsoon, in the months October-March.

blad 213 onder / sheet 213 below:

Nationaal Archief, 4.VEL 928 kaart/map no. 22.

[Anoniem, ca. 1628] :

Planta do forte de Sofragam.

Plan van het fort van Sabaragamuwa.

Plan of the fort of Sabaragamuwa.

Schaal: niet aangegeven.
Scale: not indicated.

1 kaart : ms op papier, gekleurd, 32 x 21 cm.
1 map : ms on paper, coloured, 32 x 21 cm.

Oriëntatie: niet aangegeven.
Orientation: niet aangegeven.

Sabaragamuwa. Het hier gereproduceerde plattegrondje van een fort 'Sofragam' in het verre achterland van Galle, weer uit het oorspronkelijk Portugese kaartboek *Beschrijving en Caarten van den Eijlande Ceijlon* uit ca. 1628 (blad 30), heeft betrekking op de Portugese versterking in de provincie Sabaragamuwa, die na de dood van koning Dharmapala van Kotte in 1597 formeel Portugees bezit werd. Dit fortje bevond zich bij het tegenwoordige Ratnapura, hemelsbreed ca. 80 kilometer ten noordoosten van Galle, en was daarmee in de zuidwestelijke regio de verst landinwaarts gelegen buitenpost van het Portugese gezag. In 1630 werden de Portugezen na hun zware nederlaag tegen het Kandiaanse leger bij Wellawaya geheel uit Sabaragamuwa verdreven, zonder dat zij er nadien nog in slaagden hun controle over dit gebied te herwinnen. Onder gouverneur Rijklof van Goens de oude werd de verlaten Portugese post in 1665 bezet door compagniestroepen en kwam hier een nieuw fortje, Bibilegama, dat echter maar tien jaar heeft bestaan. In augustus 1675 werd het door de Kandianen onder de voet gelopen, waarna de Compagnie Sabaragamuwa verder buiten bemoeienis liet en de provincie in 1688 ten slotte formeel aan koning Vimala Dharma Suriya II retourneerde.

Sabaragamuwa. The little ground-plan of the fort of *Sofragam*, deep in the hinterland of Galle, which is reproduced here is again from the originally Portuguese map-book *Beschrijving en Caarten van den Eijlande Ceijlon* from about 1628 (sheet 30). It relates to the Portuguese fort in the province of Sabaragamuwa, which formally became a Portuguese possession after the death of King Dharmapala of Kotte in 1597. This little fort was located near the present town of Ratnapura, 80 kilometres in a straight line to the north-east of Galle, and as such was the most inland outpost of Portuguese rule in the south-western region. After their heavy defeat at the hands of the Kandyan army at Wellawaya in 1630, the Portuguese were completely driven out of Sabaragamuwa, and were not successful in their subsequent efforts to regain the area. Under Governor Rijklof van Goens Sr. the abandoned Portuguese post was occupied by Company troops in 1665, and a new fort, Bibilegama, arose there, but this only existed for ten years. In August 1675 it was overrun by the Kandyans, and after that the Company took no more interest in Sabaragamuwa. Finally in 1688 the province was formally returned to King Vimala Dharma Suriya II.

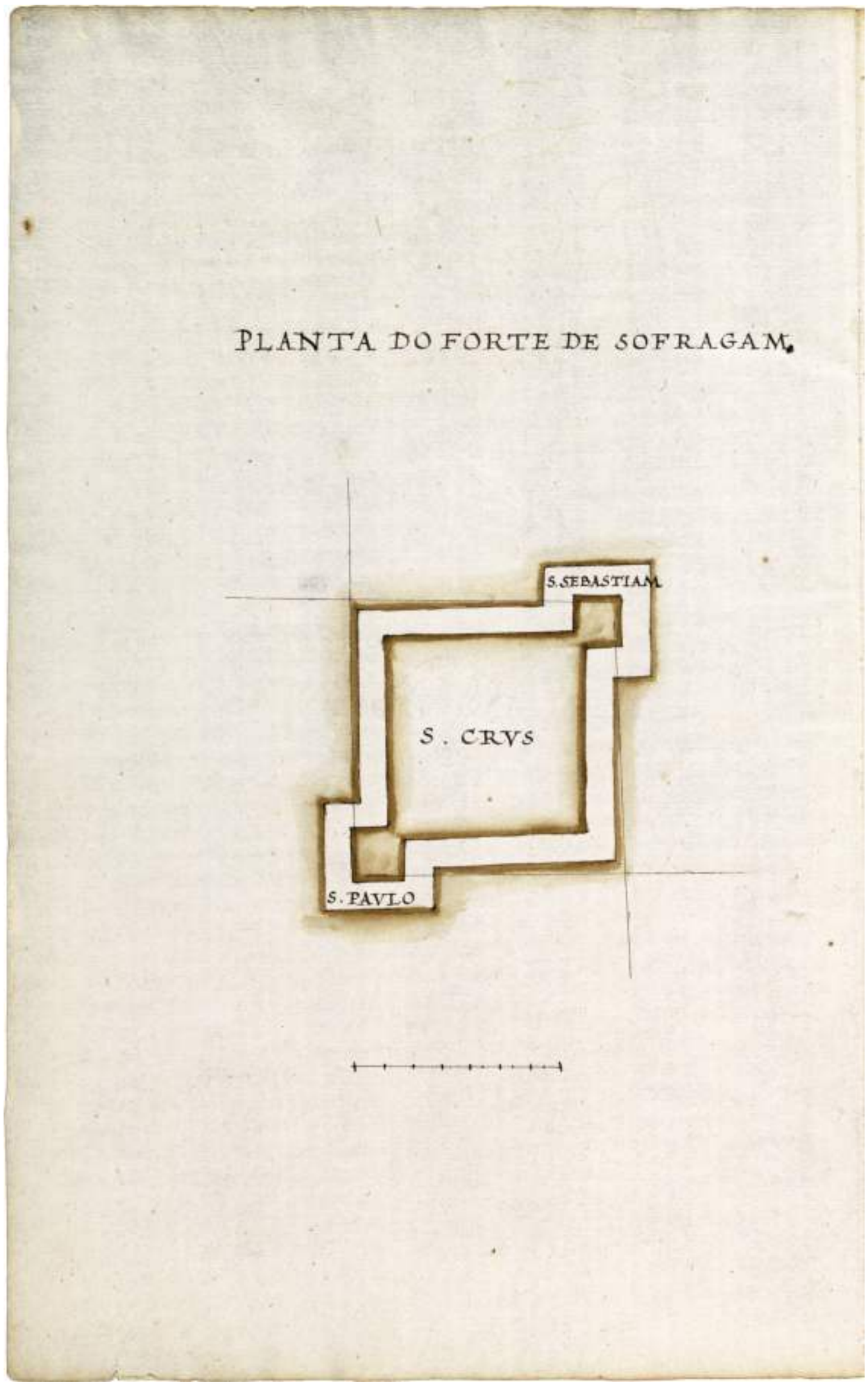

bladen 214-215 boven / sheets 214-215 above:

Rijksmuseum Amsterdam, NG-1985-7-2-104/114.

[Jan Brandes, 1786] :

De stad Gale op Ceylon van de vlaggestok af te zien.

The town of Galle as seen from the flagstaff.

Aquarel op papier, totaal 19,5 x 62 cm.
Water-colour on paper, in all 19.5 x 62 cm.

Verklaringen: [van links naar rechts] aanduiding van diverse gebouwen en locaties :
Explanations: [from left to right] indications of various buildings and locations :

Vlakkestokstraat daar ik logeerde by Hr Otto.
Dit is de muur van de vlagge stok.
Commandeurshuys.
Gereformerde kerk.
De hooyberg.
S' Compagnies Pakhuis.
Adams berg.
T Zwarte fort.
Hier is vervolgens de Haven van Gale.

De reeks topografische tekeningen van Galle uit de compagniestijd wordt hier besloten met het fraaie panorama over de stad vanaf de Vlaggepunt, dat Jan Brandes begin 1786 tekende tijdens zijn zesweekse verblijf in afwachting van passage naar de Kaap. De blik is ruwweg in noordelijke en oostelijke richting, met op de achtergrond weer de Hooiberg en, veel verder oostwaarts in het echte bergland, de Adamsberg of -piek (Sri Pada, Adam's Peak), eveneens een belangrijk herkenningspunt voor de Europese zeevaarders. Alle aangemerkte gebouwen zijn goed terug te vinden op de gedetailleerde stadskaart op blad 200, die vier jaar na Brandes' bezoek werd getekend door de luitenant-ingenieur G.E. Schenck.

The series of topographical drawings of Galle from the time of the Company is concluded here with the fine panorama over the town from the *Vlaggepunt* that Jan Brandes drew at the beginning of 1786 during his six-week stay awaiting a passage to the Cape. The view is roughly in a northerly and easterly direction, with in the background again the *Hooiberg* (Haycock) and, much further eastwards in the real highlands, Adam's Peak (*Adamsberg*), likewise an important landmark for European sailors. All the buildings marked can easily be found of the detailed map of the town on sheet 200, which Lieutenant-Engineer G.E. Schenck drew four years after Brandes's visit.

bladen 214-215 onder / sheets 214-215 below:

Koninklijk Instituut voor Taal-, Land- en Volkenkunde, H 47 kaart/map no. 7.

Gale Den 30:en Maij Anno 1698. J:C: Toorzee, Ingenieur :
Galle The 30th of May 1698. J:C: Toorzee, Engineer :

[Projectplan voor een kanaal tussen Galle en de Gin Ganga].

[Project plan for a canal between Galle and the Gin Ganga].

Schaalstok van 200 Roeden = [ca. 1 : 7.050]
[profiel] 4 R: Roeden = [ca. 1 : 150].
Scale-bar of *200 Roeden* = [approximately 1 : 7,050]
[profile] *4 R: Roeden* = [approximately 1 : 150].

2 kaarten + 1 profiel : ms op papier, gekleurd, 32,5 x 102 cm.
2 maps + 1 profile : ms on paper, coloured, 32.5 x 102 cm.

Oriëntatie: het noorden is links.
Orientation: north is left.

Verklaringen: [rechtsonder] een beschrijving met een legenda bij de letters a t/m o :
Explanations: [lower right] a description including a key to the letters a to o :

Spruijt of doorgraving uijt de Revier van Gindure tot aan de stad Gale, soo als het selve A:o 1695 in de maand April is Bevonden; en daarbeneven aangewesen hoe 't selve te verbeteren soude wesen; waar van tot dato deses nogtans niets gevallen is.
Van a. tot b. is de doorgraving wijd bijna 2 roeden.
Van b. tot c. 22 voeten.
Van c. tot d. is de boven wijdte 3 roeden 2 voeten.
Van d. tot e., tusschen bijde berghjes 22 voeten.
Van e. tot f. is de boven wijdte 3 roeden.

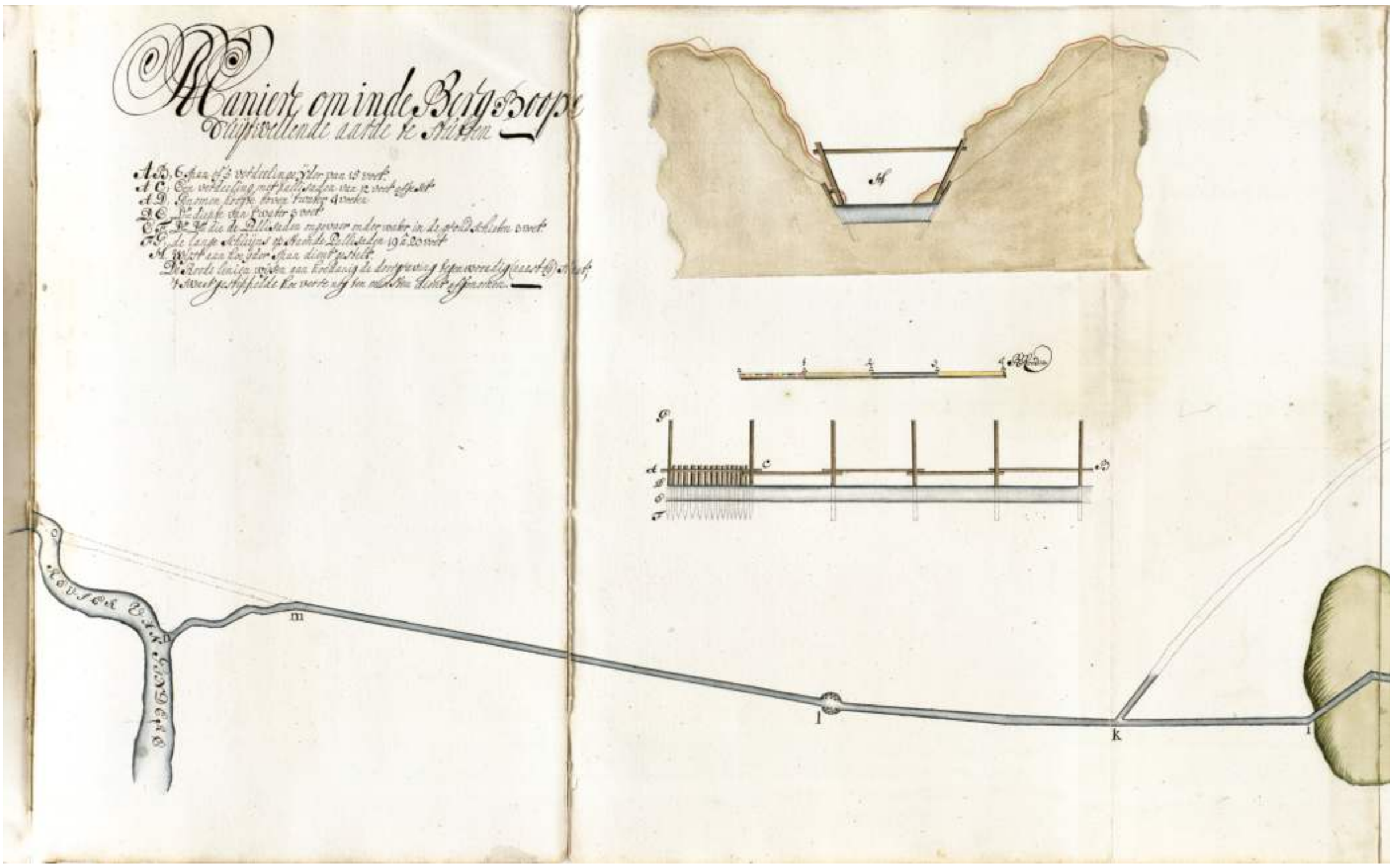

Van f. tot g. is het lak, dat in't diepste des vaarwaters met baaken dient afgeset.
Van g. tot h. is de wijdte 1½ roeden.
H.i. is de berg Boope hoog 28 voeten.
Door welke de spruijt boven op't wijdste is 4½ roeden.
Van i. tot k. is de wijdte 1½ roede, hier eijndigt de Nieuwe doorgravingh.
Van b. tot k. is door d'E. Commandeur Roothaas Zal:r een doorgraving begonnen dog vrugdeloos in klippige gronden blijven steeken.
Van k. langs l., m. en n. is de oude spruijt ontrent 2 roeden wijdt, dog bij l., leggen eenige klippen die met laag water dienen weg geruijmt.
Van m. tot o. nieuw geprojecteerde mond van de spruijt; om dan d'oude te stoppen en 't water soo veel hooger te doen wassen.
Gale den 30en Maij Anno 1698.

[linksboven] een beschrijving met een legenda bij de letters A t/m H :
[upper left] a description including a key to the letters A to H :

Maniere om inde Berg Boope d'uijtwellende aarde te stutten.
A.B. 6 Span of 5 verdeelinge ijder van 15 voet.
A.C. Een verdeeling met pallisaden van 12 voet afgeset.
A.D. Genomen hoogte boven 't water 4 voeten.
D.E. D[itt]o diepte van 't water 3 voet.
E.F. D[itt]o d[itt]o die de Pallisaden ongevaer onder water in de grond schieten 3 voet.
F.G. De lange schuijns op staende Pallisaden 19 â 20 voet.
M. Wijst aan hoe ijder span dient gestelt.
De Roode linien wijsen aan hoedanig de doorgraving tegenwoordig (naast bij) staat; 't swart gestippelde hoe verre nog ten minsten dient afgenomen.

In dit bijzondere ontwerpplan van Jan Christiaensz Toorzee uit mei 1698, gereproduceerd uit het verslag van de inspectiereis van gouverneur Gerrit de Heere in dat jaar, wordt een voorstel gepresenteerd voor de voltooiing van een enkele jaren eerder begonnen binnenlandse waterweg van ca. 8 kilometer tussen de benedenloop van de Gin Ganga bij Gintota ('Revier van Gindure') en Galle, bedoeld voor de veilige afvoer van producten uit het achterland en langs de kust. Toorzees geplande tracé zou door het Mahamodera-meer en een drietal hoger gelegen delen in het terrein voeren, waarvoor hij in het profiel de benodigde voorzieningen heeft aangegeven om inzakking van de oevers te voorkomen. Zijn ontwerp is in het eerste decennium van de achttiende eeuw inderdaad vrijwel zo afgemaakt; het nog altijd bestaande kanaal is tegenwoordig bekend onder de naam Kapu Ela.

In this special project plan by Jan Christiaensz Toorzee from May 1698, reproduced from the report on the tour of inspection by Governor Gerrit de Heere in that year, a proposal is put forward for the completion of an inland waterway of about 8 kilometres between the lower course of the Gin Ganga at Gintota (*Revier van Gindure*) and Galle. This unfinished scheme had been implemented a few years earlier and was intended to provide safe transportation of products from of the hinterland and along the coast. Toorzee's planned continuation would take it through the Mahamodera Lake and three higher parts of the terrain, and for this he has indicated the necessary provisions in the profile in order to prevent the banks from collapsing. In the first decade of the eighteenth century his plan was completed in practically this form. The canal, which still exists, is at present known by the name Kapu Ela.

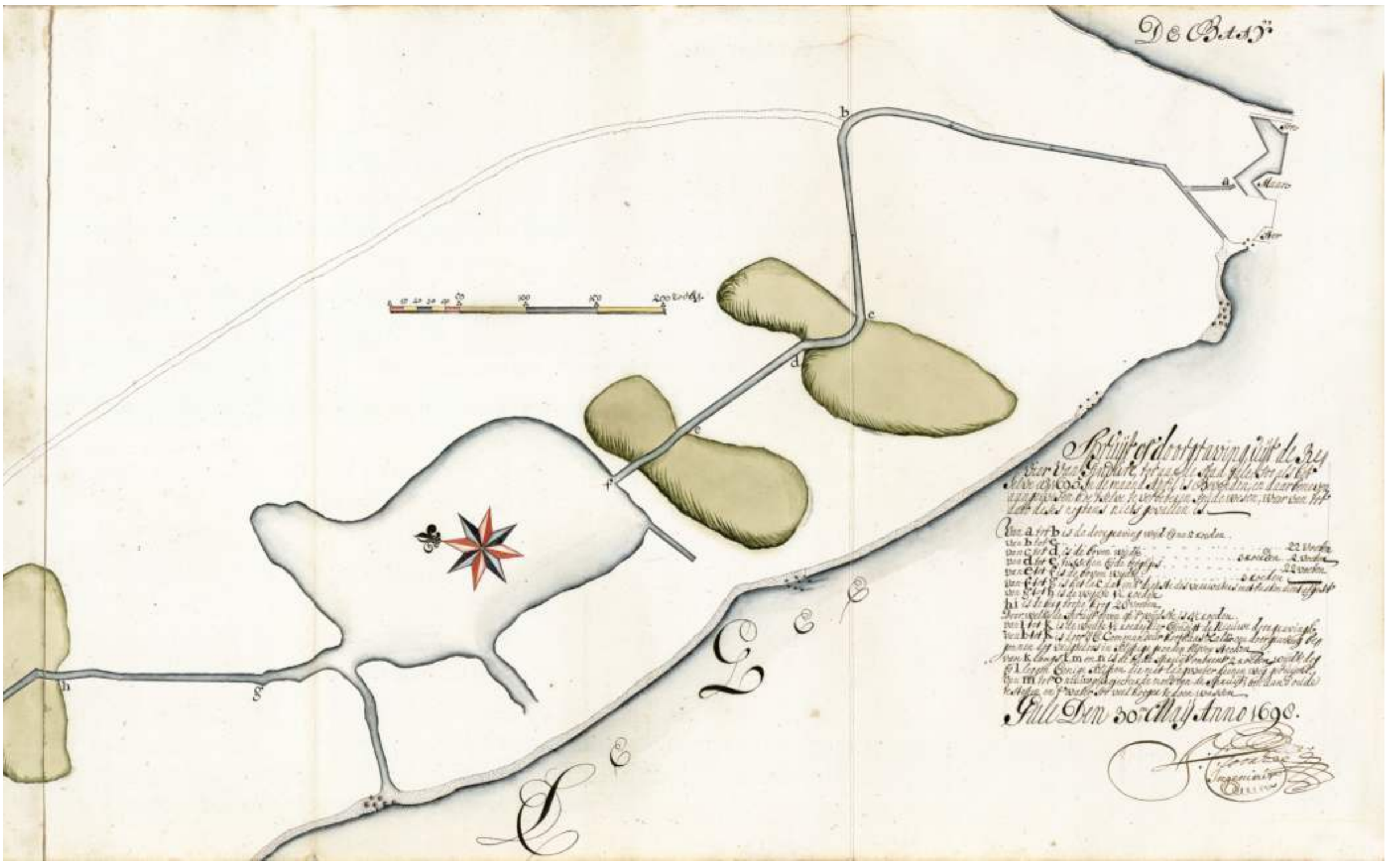

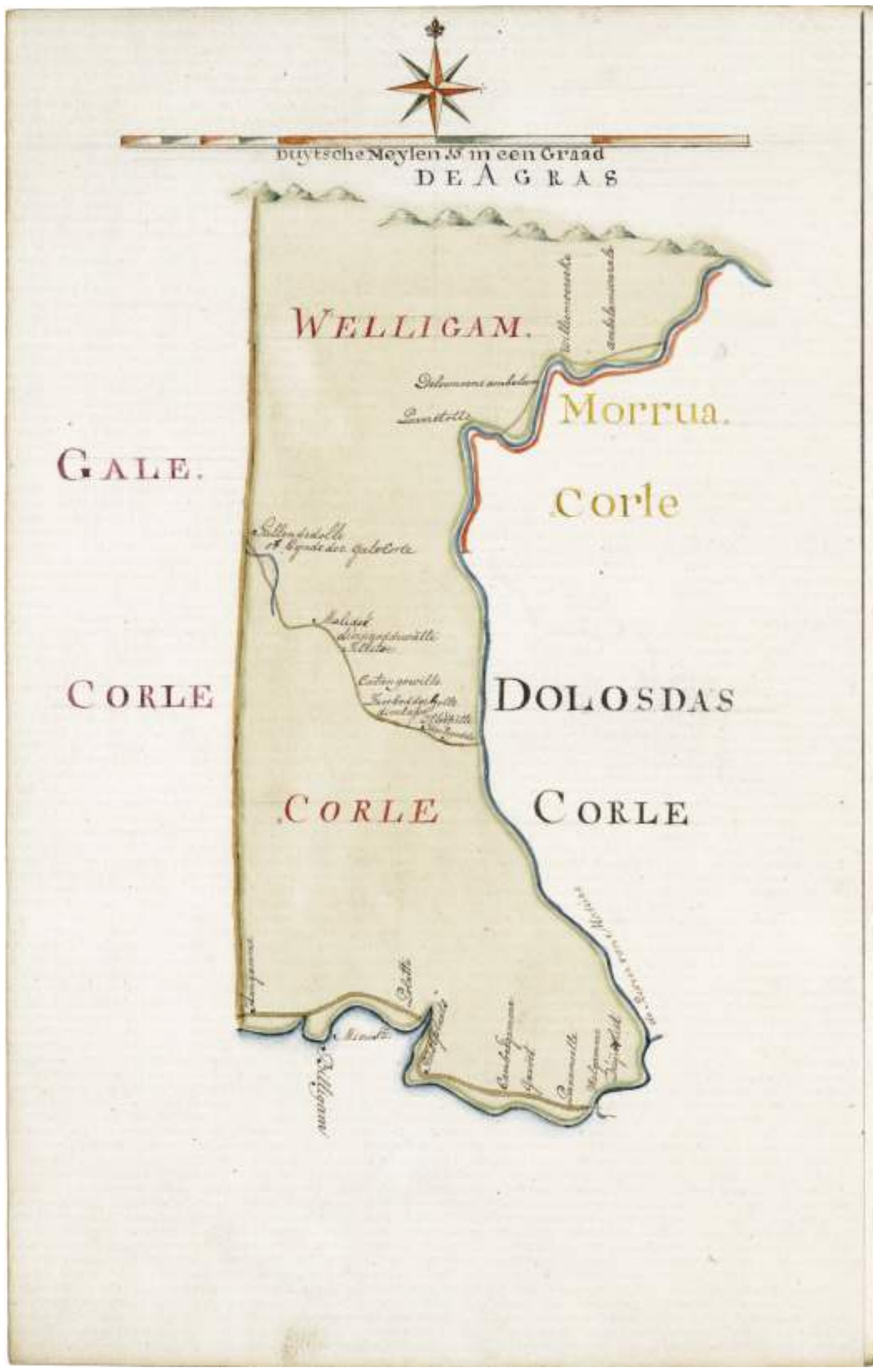

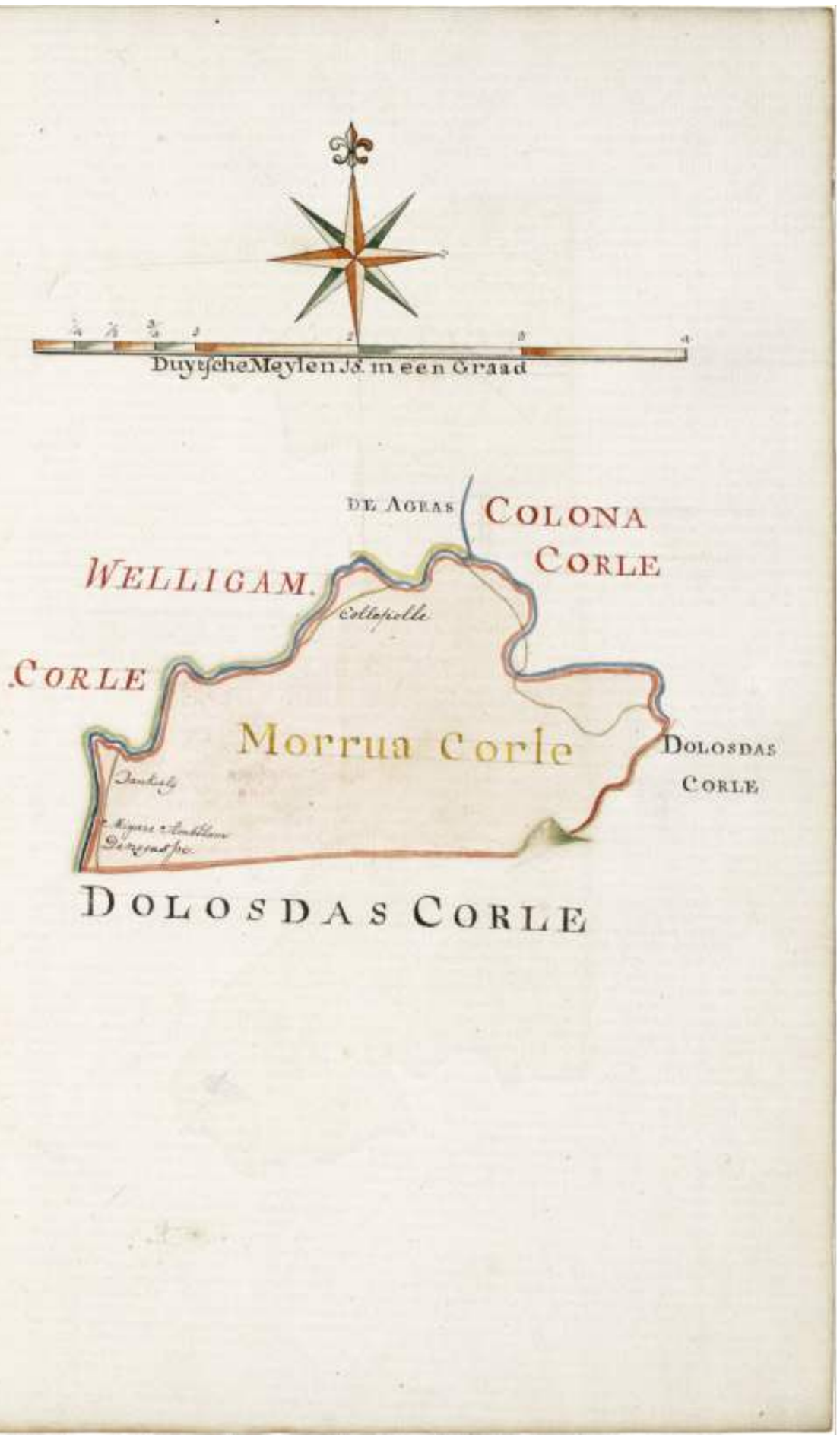

blad / sheet 216:

Nationaal Archief, 1.11.01.01 215 II-8 (= 4.VELH 329 II-8).

[Baltus Jacobsz van Lier, 1753] :

[Kaart van de Welligam en Morrua Corles].

[Map of the Weligama and Morawak Korales].

Schaalstok van 4 Duytsche Meylen 15. in een Graad = [ca. 1 : 198.900].
Scale-bar of *4 Duytsche Meylen 15. in een Graad* = [approximately 1 : 198,900].

1 kaart : ms op papier, gekleurd, 33 x 42 cm.
1 map : ms on paper, coloured, 33 x 42 cm.

Oriëntatie: het noorden is boven.
Orientation: north is up.

Dessavonie van Matara. Het deel van het commandement Galle oostelijk van de Galle korale vormde een afzonderlijke bestuurseenheid onder de dessave van Matara, met standplaats in de gelijknamige stad in de Dolosdas korale, waarvan de bewaard gebleven kaarten en topografische afbeeldingen uit de compagniestijd behandeld worden op de hierna volgende bladen t/m 233. Dit kaartje uit het eerder genoemde kaartboek van Baltus Jacobsz van Lier uit 1753 toont de twee meest westelijk gelegen afdelingen in de dessavonie van Matara, de Weligama en Morawak korales. In geen van beide onderhield de Compagnie forten of zelfs maar versterkte posten. De enige beschikbare detailkaart van deze gebieden betreft het van oorsprong Portugese kaartje van de baai bij de voornaamste kustplaats Weligama (Billigam op Van Liers kaart) op blad 217 onder, dat weer afkomstig is uit het kaartboek *Beschrijving en Caarten van den Eijlande Ceijlon* van ca. 1628 (blad 30). Zie ook de overzichtskaarten van het commandement als geheel op de bladen 168-169 en Baltus Jacobsz van Liers kaart van de aangrenzende Dolosdas korale op blad 218.

Matara Dessavonie (Disavani). That part of the Commandery of Galle to the east of Galle Korale formed a separate administrative unit under the *Dessave* of Matara, with his post in the town of the same name in the Dolosdas Korale. The extant maps and topographical drawings related to this area from the Company period will be dealt with on the following sheets up to 233. This little map from the book of maps by Baltus Jacobsz van Lier from 1753 mentioned earlier covers the Weligama and Morawak Korales, the two most westerly divisions in the *Dessavonie* of Matara. In neither of these did the Company have forts or even fortified posts. The only available detail-map of these districts is the originally Portuguese map of the bay at the main coastal town of Weligama (*Billigam* on Van Lier's map) on sheet 217 below, which again originates from the map-book *Beschrijving en Caarten van den Eijlande Ceijlon* from circa 1628 (sheet 30). See also the general maps of the Commandery as a whole on sheets 168-169, and Baltus Jacobsz van Lier's map of the neighbouring Dolosdas Korale on sheet 218.

blad 217 boven / sheet 217 above:

Sri Lanka Survey Department, kaart/map no. 29.

Made by Saram Moodeliar, [1796-1798] :
Gemaakt door Mudaliyar de Saram, [1796-1798] :

[Kaart van de dessavonie Matara].

[Map of the Matara Disavani].

Schaal: niet aangegeven.
Scale: not indicated.

1 kaart : ms op papier, gekleurd, 48 x 68 cm.
1 map : ms on paper, coloured, 48 x 68 cm.

Oriëntatie: het noorden is rechtsboven.
Orientation: north is upper right.

Deze unieke kaart uit de collectie van de Topografische Dienst van Sri Lanka is hoogstwaarschijnlijk kort na 1796 in opdracht van het Engelse bestuur gemaakt door of onder toezicht van de mudaliyar David de Saram Wijesekera Jayatillekeratna van de Gangabodapattu, het welvarende rijstbouwdistrict langs de oostelijke oever van de Nilwala Ganga in de Dolosdas korale. De benamingen van de bestuursgebieden zijn in het Engels, maar de spelling heeft nog duidelijke Nederlandse trekjes. Hoewel topografisch niet nauwkeurig, biedt de kaart een goed schematisch overzicht van de bestuurlijke indeling van de dessavonie aan het eind van de achttiende eeuw, waarvoor uit die periode geen Nederlandse alternatieven meer beschikbaar zijn. In de – te klein getekende – Giriwapattu ('Geruwau Pattoo') zijn onder meer de rotstempel van Mulgirigale (zie de bladen 232-233) en de olifantenkraal in dit district aangegeven.

This rather unique map from the collection of the Sri Lanka Survey Department was very probably made shortly after 1796 on the instructions of the British administration by, or under the supervision of, the *Mudaliyar* David de Saram Wijasekera Jayatillekeratna from the Gangabodapattu, the prosperous rice-growing district along the eastern bank of the Nilwala Ganga in the Dolosdas korale. The names of the administrative areas are in English, but the spelling still has clear Dutch features. Although it is topographically inaccurate, the map does provide a good schematic survey of the administrative division of the *Dessavonie* in the closing years of the eighteenth century, for which Dutch alternatives are no longer to be found. In the Giriwapattu (*Geruwau Pattoo*) – drawn too small – it gives such details as the rock temple of Mulgirigale (see sheets 232-233) and the elephant kraal in this district.

blad 217 onder / sheet 217 below:

Nationaal Archief, 4.VEL 928 kaart/map no. 16.

[Anoniem, ca. 1628] :
[Anonymous, c. 1628] :

Biligaõ.

Weligama.

Schaal: niet aangegeven.
Scale: not indicated.

1 kaart : ms op papier, gekleurd, 32 x 21 cm.
1 map : ms on paper, coloured, 32 x 21 cm.

Oriëntatie: het noorden is onder.
Orientation: north is below.

blad / sheet 218:

Nationaal Archief, 1.11.01.01 215 II-9 (= 4.VELH 329 II-9).

[Baltus Jacobsz van Lier, 1753] :

[Kaart van de Dolosdas Corle].

[Map of the Dolosdas Korale].

Schaalstok van 4 Duytsche Meylen 15. in een Graad = [ca. 1 : 198.900].
Scale-bar of *4 Duytsche Meylen 15. in een Graad* = [approximately 1 : 198,900].

1 kaart : ms op papier, gekleurd, 32,5 x 41 cm.
1 map : ms on paper, coloured, 32.5 x 41 cm.

Oriëntatie: het noorden is boven.
Orientation: north is up.

De meest oostelijke van de bestuursafdelingen onder daadwerkelijk compagniesgezag in de dessavonie Matara, de Dolosdas korale oostelijk van Matara tussen de Nilwala Ganga ('Rivier van Mature') en de Walawe Ganga ('Rivier van Waluwe'), is hier weergegeven in de laatste kaart in het tweede deel van Baltus Jacobsz van Liers kaartboek van Ceylon uit 1753. Hier waren alle overige permanent bezette versterkingen in het commandement Galle gelegen, buiten de stad Gale, namelijk de forten van Matara, Katuwana ('Catoene') en Tangalla ('Tangale', na 1770) en de versterkte posten Akuressa ('Accoeras') en Hakmana ('Hakman'). Daarvan zijn alleen detailkaarten beschikbaar voor de forten in Matara en Katuwana.

The easternmost of the administrative divisions under the actual rule of the Company in the *Dessavonie* of Matara, the Dolosdas korale to the east of Matara between the Nilwala Ganga (*Rivier van Mature*) and the Walawe Ganga (*Rivier van Waluwe*), is shown here in the last map in the second volume of Baltus Jacobsz van Lier's map-book of Ceylon from 1753. This is where all the remaining permanently occupied fortifications in the Commandery of Galle lay, outside the town of Galle, namely the forts of Matara, Katuwana (*Catoene*) and Tangalla (*Tangale*, after 1770), and the fortified posts of Akuressa (*Accoeras*) and Hakmana (*Hakman*). Of these, detail maps are available only for the forts of Matara and Katuwana.

blad / sheet 219:

Nationaal Archief, 4.VEL 1046.

C:P: Keller fec., [1741] :

De Groote Rivier Van Matu / re Niewalle Gange Genoemt.

The Great River Of Matara / Called Nilwala Ganga.

Schaalstok van 500 Rijnlandse Roeden = [ca. 1 : 19.400].
Scale-bar of *500 Rijnlandse Roeden* = [approximately 1 : 19,400].

1 kaart : ms op papier, gekleurd, 75 x 53,5 cm.
1 map : ms on paper, coloured, 75 x 53.5 cm.

Oriëntatie: het noorden is boven.
Orientation: north is up.

Verso: Overgekomen Ceylon (3) 1742.

Verklaringen: [linksonder] een beschrijving met daarin de titel en een legenda bij de letters A t/m D en de nummers 1 t/m 17 :
Explanations: [lower left] a description including the title and a key to the letters A to D and the numbers 1 to 17 :

Verklaring van deese caart De Groote Rivier van Mature Niewalle Gange genaamt en met de Let:a A. Gemerkt.
B. Een oude vervalle spruijt, en soo ver het met geel afgeset is het nog ten eenemaal droog; dese spruijt sal volgens der ingesetene haar seggen gedient hebben tot afbrenging den oferhande van de verlaaten pagood op de ondure [= Dondra], mitsgaders voor 's konings spijse.
C. 's Comps: waterloosing, die door fuijl gewin van den een off den ander gestopt is, en het water dat uijt de groote Rivier komt langs N:o 10. 11. 12. en 13. van N:o 9. weder na de groote rivier te loopen gedwongen werd, deese waterloosing open zijnde, kom een Considerable qualiteit Water uijt den dikgem: groote Rivier ontlasten, alsoo deselve meest linea recta en sonder omswaijingen haaren Cours neemt dog moet N:os 10. 11. 12. en 13. gestopt werden, zijnde spruijten die haar weder in de grooten rivier ontlasten, ook moet N:o 14. mede gestopt werden, schoon dat tot nog toe 't Water uit de groote rivier na de spruijt loopt, duijdelijken uijt de roode pijltjes te sien, want als men boven aan het begin den grooten Dam opent, soo sal 't Water sig door N:o 13½ weder ontlasten.
D. In een Natuurlijke spruijt, deze ontlast het regenwater het welk tussen de zee strand en N:o 15. 16. en 17. komt te vallen, ende soo men de distance van N:o 16. tot N:o 18. omtrent 300 Roeden door graeft, soo komt het water mede door de spruijt en Radmahennes in zee.

Nilwala Ganga. De kaart van de luitenant-ingenieur Coenraad Pieter Keller toont zijn ontwerp uit 1741 voor de verbetering van de waterhuishouding in het stroomgebied van de 'Groote Rivier van Mature', de Nilwala Ganga, dat nadien goeddeels zo is verwezenlijkt. Het project omvatte onder meer de aanleg van een zware dam met overloop bovenstrooms, die de waterafvoer van de hoofdarm van de Nilwala Ganga deels om zou leiden naar een westelijke nevenloop, de Polwatta Ganga. Op deze wijze kon in tijden van zware regenval het overtollige water door een betere verdeling over de diverse armen sneller afgevoerd worden, terwijl de resulterende extra mogelijkheden voor bevloeiing het gebied langs de Polwatta Ganga beter geschikt maakten voor de rijstbouw. Daarvoor was wel nodig, aldus Keller, dat de bestaande dwarsverbindingen tussen de Polwatta Ganga en de Nilwala Ganga afgesloten zouden worden. Tevens diende de oudere en inmiddels afgesloten afvoer tussen de zuidelijkste dwarsarm bij C. en de monding van de Nilwala Ganga bij het fort van Matara, 's Comp:s waterloosing' (ook op het kadastrale kaartje op blad 224 onder), opnieuw geopend te worden. De kaart biedt naast de voorgestelde waterbouwkundige projecten tal van interessante topografische details, zoals de ligging van de gravetten (wachtposten) om Matara en van de ambalans (Singalees: rusthuizen, herbergen) langs de wegen. In het midden is het gebied van de zogenoemde Vier Baygams ('Baaij Gams') aangegeven, het land van vier belangrijke rijstverbouwende en aan de Compagnie schatplichtige dorpen in de Gangabodapattu, waarvan een aanzicht uit de late achttiende eeuw is gereproduceerd op blad 226. Het Nationaal Archief bezit twee vrijwel identieke kaarten onder de inventarisnummers 4.VEL 1047 en 4.VEL 238.

Nilwala Ganga. This map by the Lieutenant-Engineer Coenraad Pieter Keller shows his design dating from 1741 for improving water management in the river basin of the *Groote Rivier van Mature*, the Nilwala Ganga, which in the years to follow would indeed be implemented for the most part. The project included the construction of a heavy dam with a spill-way upstream, which would partly divert the water from the main arm of the Nilwala Ganga into a western branch, the Polwatta Ganga. In this way in times of heavy rainfall the excess water would be more efficiently discharged by means of a better distribution over the various arms, while the resulting additional possibilities for irrigation would create better conditions for rice-growing in the areas along the Polwatta Ganga. For this purpose, however, Keller considered it absolutely necessary to have the older transverse channels between both rivers closed. On the other hand the existing 'Company's Drainage Channel' (*'s Comp:s waterloosing*, also on the cadastral map on sheet 224 below) between the southernmost cross-arm at C. and the mouth of the Nilwala Ganga at the fort of Matara, which had been closed for some time then, would have to be reopened. As well as the projected hydraulic projects, the map provides many interesting topographical details, such as the location of the gravets (watchposts) around Matara and of the various *ambalan* (Sinhala: resthouses, inns) along the roads. In the centre it shows the area of the so-called Four Baygam (*Baaij Gams*), the territory of four important rice-growing villages in the Gangabodapattu which were tributary to the Company; a view of the Baygam from the late eighteenth century has been reproduced on sheet 226. The Netherlands National Archives possess two almost identical maps with the numbers 4.VEL 1047 and 4.VEL 238.

Malimande
Ambelam
Jans
Mandegalle gr.de
Hegan gr.de
Peanoja gr.de
Kinno Lange gr.de
Welut gr.de
Malun
Gravet
Ambelam
See Strand
Verklaring
Met Let.a A Gemerkt
Schaal Van 500 Rynlandse Roden

blad 220 linksonder / sheet 220 lower left:

Nationaal Archief, 4.VEL 928 kaart/map no. 15.

[Anoniem, ca. 1628] :
[Anonymous, c. 1628] :

Mature.

Matara.

Schaal: niet aangegeven.
Scale: not indicated.

1 kaart : ms op papier, gekleurd, 32 x 21 cm.
1 map : ms on paper, coloured, 32 x 21 cm.

Oriëntatie: het noorden is onder.
Orientation: north is below.

Matara. De beide Portugese kaartjes op blad 220 onder zijn weer gereproduceerd uit het kaartboek *Beschrijving en Caarten van den Eijlande Ceijlon* van ca. 1628 (blad 30). Matara, op het linker kaartje, had in de Portugese tijd geen fort en ook na de verovering van Galle door de Compagnie in 1640 duurde het nog tot na 1665 voor hier een permanente Nederlandse versterking kwam. Uit de vroege Nederlandse periode zijn geen plattegronden van het fort van Matara bekend; de oudste, door Jan Christiaensz Toorzee, dateert van 1698 en is opgenomen in het verslag van de inspectiereis van gouverneur Gerrit de Heere (bladen 220-221 boven). Uit de bijgaande beschrijving blijkt ook dat het ontwerp van het fort toen al ontoereikend werd bevonden, maar hoewel op de weinige bewaard gebleven kaarten van Matara uit de eerste helft van de achttiende eeuw steeds melding wordt gemaakt van geprojecteerde veranderingen (bladen 222-224), zijn zulke plannen nooit verder dan de tekentafel gekomen. De gevolgen werden pijnlijk gevoeld in maart 1761, toen Matara aan het begin van de grote oorlog als praktisch onverdedigbaar na een kort beleg aan de Kandianen prijsgegeven moest worden. Na de herovering in 1762 werd echter op voorspraak van gouverneur Lubbert Jan baron van Eck niet besloten tot modernisering van de bestaande versterking, maar tot de bouw van een sterk artilleriefort aan de overzijde van de Nilwala Ganga, die de nadering van de stad door een vijand vanaf de landzijde bij voorbaat onmogelijk moest maken. Een plan met profielen en aanzicht van deze Redoute Van Eck uit 1766 is gereproduceerd op blad 225. Het rechter kaartje op blad 220 onder toont Dondra of Devundara, de kaap aan de uiterste zuidpunt van Ceylon. Dit was sinds de late achtste eeuw de locatie van een belangrijke tempelstad rondom een befaamd aan Vishnu gewijd heiligdom, dat in 1588 door de Portugezen werd verwoest als represaille voor de aanvallen op Colombo in dat jaar door de troepen van koning Rajasingha I van Sitavaka.

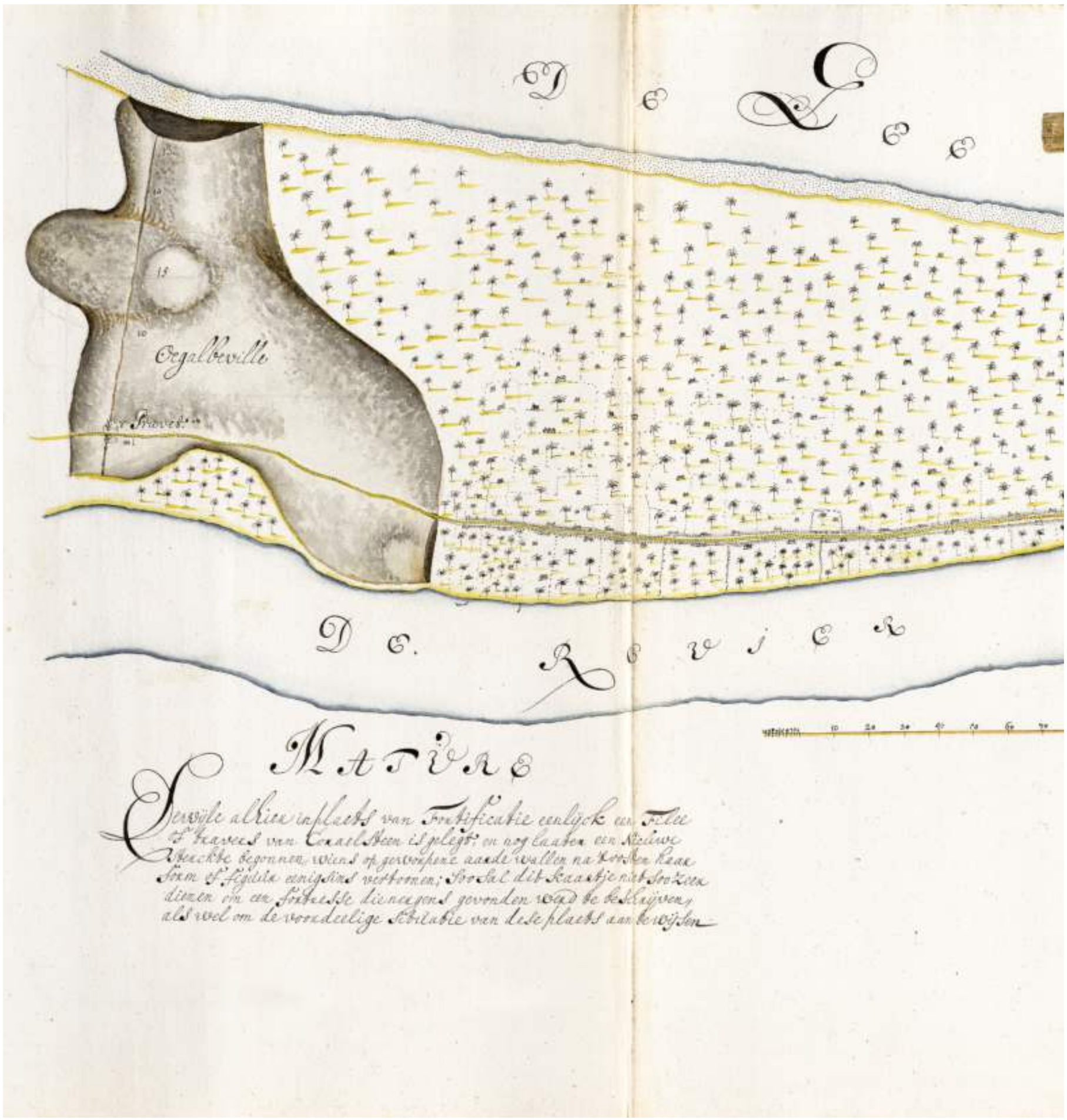

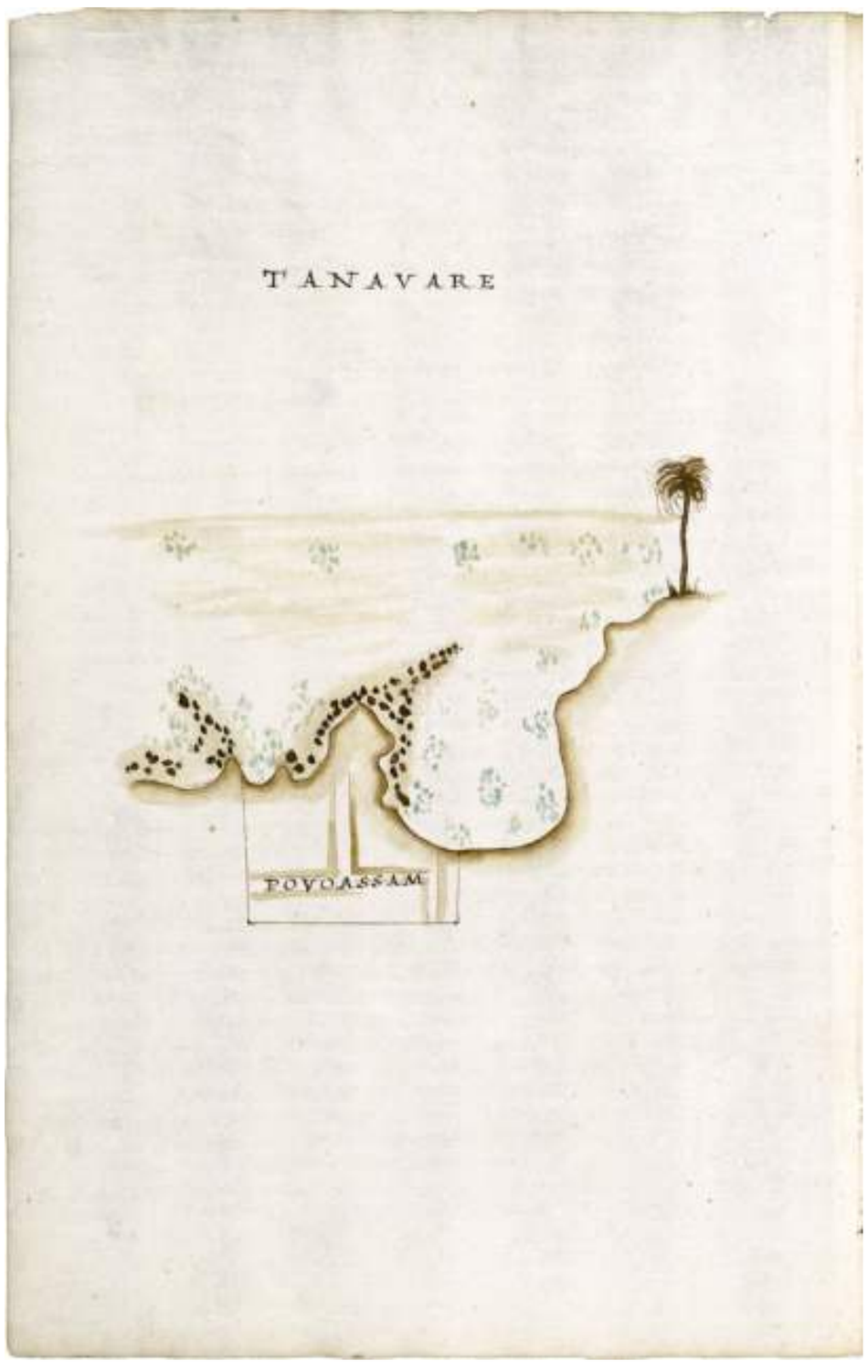

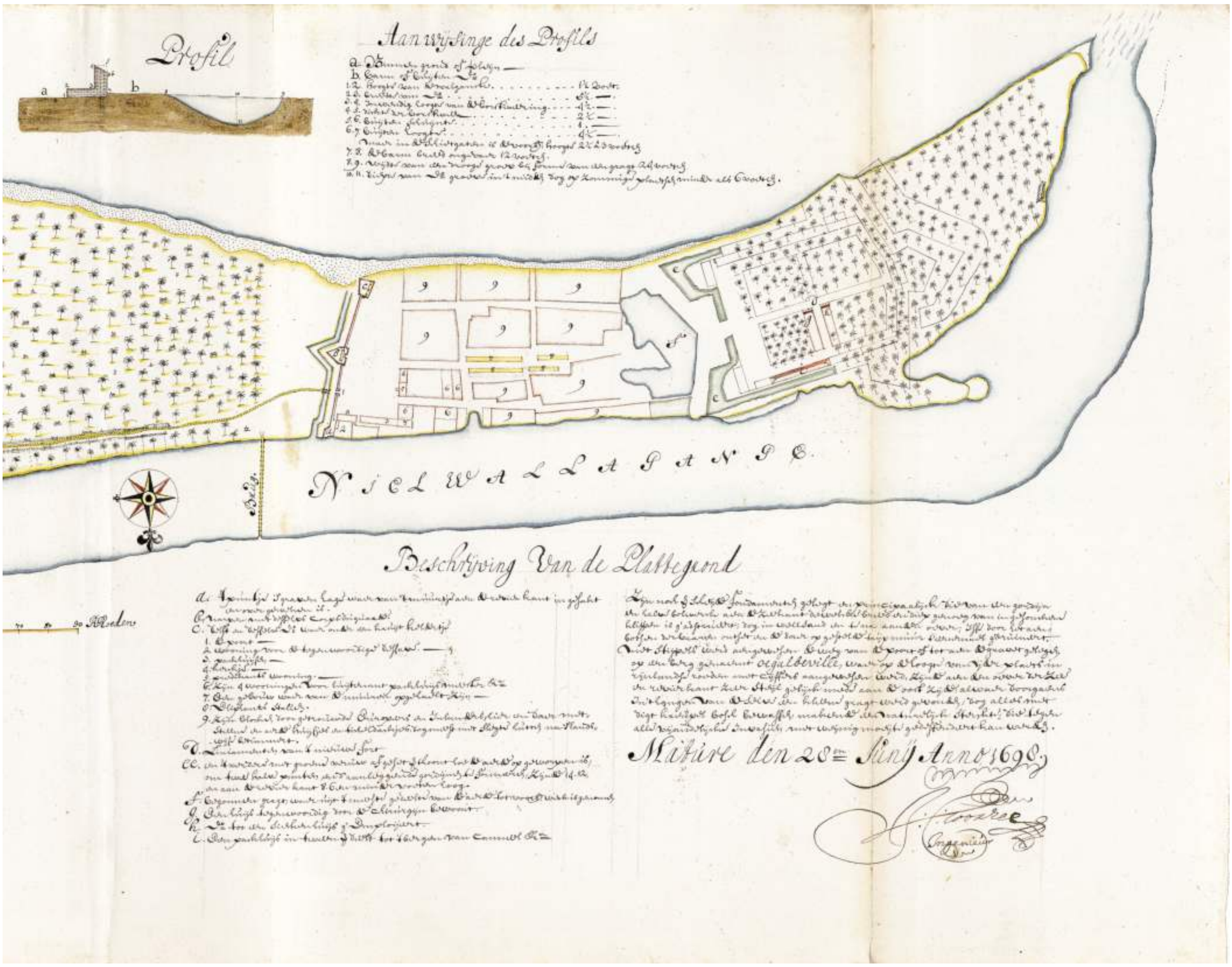

Matara. The two small Portuguese maps on sheet 220 below have again been reproduced from the book of maps *Beschrijving en Caarten van den Eijlande Ceijlon* from circa 1628 (sheet 30). In the Portuguese period Matara, on the left-hand map, had no fort, and even after Galle was captured by the Company in 1640 it would not be until after 1665 that a permanent Dutch fortification was established there. No ground-plans of the fort of Matara from the early Dutch period are known. The oldest one, by Jan Christiaensz Toorzee, dates from 1698 and was included in the report on Governor Gerrit de Heere's tour of inspection (sheets 220-221 above). From the accompanying description it seems that even then the design of the fort was regarded as inadequate, but although on the few extant maps of Matara from the first half of the eighteenth century there is constant mention of projected improvements (sheets 222-224), such plans never went beyond the drawing-board. The painful consequences were felt in March 1761, when at the beginning of the great war after a short siege Matara had to be abandoned to the Kandyans as practically indefensible. However, after it was reconquered in 1762, on the recommendation of Governor Lubbert Jan Baron van Eck the decision was taken not to modernize the existing fortification but to build a strong artillery fort on the opposite bank of the Nilwala Ganga. This would make it impossible for an enemy to approach the town from the landward side from the outset. A plan with profiles and view of this *Redoute Van Eck* or Star Fort as it is known today from 1766 has been reproduced on sheet 225. The right-hand map on sheet 220 below shows Dondra or Devundara, the cape at the southernmost point of Ceylon. From the late eighth century this had been the site of an important temple-town centred on a sanctuary dedicated to the god Vishnu, which was destroyed by the Portuguese in 1588 as a reprisal for the attacks on Colombo in that year by the troops of King Rajasingha I of Sitavaka.

blad 220 rechtsonder / sheet 220 lower right:

Nationaal Archief, 4.VEL 928 kaart/map no. 15.

[Anoniem, ca. 1628] :
[Anonymous, c. 1628] :

Tanavare.

Dondra, Devundara.

Schaal: niet aangegeven.
Scale: not indicated.

1 kaart : ms op papier, gekleurd, 32 x 21 cm.
1 map : ms on paper, coloured, 32 x 21 cm.

Oriëntatie: het noorden is onder.
Orientation: north is below.

bladen 220-221 boven / sheets 220-221 above:

Koninklijk Instituut voor Taal-, Land- en Volkenkunde, H 47 kaart/map no. 8.

Mature den 28:en Junij Anno 1698. J:C:Toorzee, Ingenieur :
Matara the 28th of June Anno 1698. J:C:Toorzee, Engineer :

Mature.

Matara.

Schaalstok van 90 R: Roeden = [ca. 1 : 3.870].
Scale-bar of *90 R: Roeden* = [approximately 1 : 3,870].

1 kaart + 1 profiel : ms op papier, gekleurd, 32,5 x 70,5 cm.
1 map + 1 profile : ms on paper, coloured, 32.5 x 72.5 cm.

Oriëntatie: het noorden is onder.
Orientation: north is below.

Verklaringen: [linksonder, rechtsonder] een beschrijving met een legenda bij de letters a t/m i en de cijfers 1 t/m 9 :
Explanations: [lower left, lower right] a description including a key to the letters a to i and the numbers 1 to 9 :

Derwijle alhier in plaets van Fortificatie eenlijck een Filee of travers van Coraelsteen is gelegt, en nog laater een Nieuwe sterckte begonnen, wiens opgeworpene aarde wallen na 't oosten haar form of figuur eenigsins vertoonen; soo sal dit kaartje niet soo zeer dienen om een fortresse die nergens gevonden werd te beschrijven, als wel om de voordeelige situatie van dese plaets aan te wijsen.

Beschrijving van de Plattegrond.
a. 'T Puntje 'S gravenhage waar van 't muurtje aan de revierkant in gesakt en overgeweken is.
b. Narpen met desselfs corpsduguarde.
c. Delft en desselfs d[itt]o waar onder een kruijt keldertje.
1. De poort.
2. Wooning voor de tegenwoordige Officier.
3. Packhuijsen.
4. Kerckje.
5. Predikants wooning.
6. Zijn 4 wooningen voor luijtenant packhuijsmeester &:a.
7. Een gebouw waar van de muuren opgehaalt zijn.
8. Eliphants stallen.
9. Zijn blocken voor getrouwde Europeers en Inlanders, hier en daer met steene en aerde huijsjes en ticheldackjes, dog meest slegte hutten na 's lands wijse betimmert.
d. Liniamenten van 't nieuwe fort.
ee. En 't verdere met groen veruw afgeset is thoont hoe de aerde op geworpen is, om twee halve punten en d'aanliggende gordijne te formeren, zijnde 14. 12, en aan de muur kant 8. 6 en minder voeten hoog.
f. Begonnen gragt, waer uijt 't meeste gedeeltet van d'aerde tot voorsz: werk is genomen.
g. Een huijs tegenwoordig door de chirurgijn bewoont.
h. D[itt]o tot een sieckenhuijs g'Emploijeert.
i. Een pakhuijs in tween gedeelt tot 't bergen van Canneel &:a.
Zijn noch verscheijdene fondamenten gelegt in principaalijks die van een gordijn en halve bolwerk aan de Zeekant dewelcke breed en diep genoeg van ingesonken klippen is g'adstrueert; dog in vollsand en te na aan den oever; is door het aenbotsen der baaren ontset en de daer op gestelde taijpmuur t'eenemaal geruineert.
Met stippels werd aengeweesen de weg van de poort tot aan de grondt gelegen op een berg genaemt Oegalbewille, waer op de hoogte van ijder plaets in rijnlandse roeden met cijffers aangeweesen werd, zijnde aan den oever der Zee en rivierkant zeer steijl gelijk mede aan de oost zijde, alwaer doorgaens In't hangen van deselvs een betere gragt wird gevonden, dog alles met digt kreupel bosch bewassen, makende een natuurlijk sterckte, die tegen alle vijandelijke invasies met weijnig moeijte gedeffendieert kan werden.

[rechtsboven] een legenda bij de letters a, b en de cijfers 1 t/m 11 :
[upper right] a key to the letters a, b and the numbers 1 to 11 :

Aanwijsinge des Profils.
a. Binnen grond of pleijn.
b. Barm of buijten d[itt]o.
1.2. Hoogte de walganck 1½ voet.
2.3. Breedte van d[itt]o 5½ [voet].
3.4. Inwendig hoogte van de borstweering 4½ [voet].
4.5. Dickte borstweering 2½ [voet].
5.6. Buijten schuijnte 1 [voet].
6.7. Buijten hoogte 4½ [voet].
Maer in de schietgaten is de voorsz: hoogte 2½ â 3 voeten.
7.8. De barm breed ongeveer 12 voeten.
8.9. Wijdte van [den] drooge groeve bij forme van een gragt 24 voeten.
10.11. Diepte van d[itt]o groeve in't midden dog op zommige plaetsen minder als 6 voeten.

Jan Christiaan Toorzees fraaie kaart geeft goed de ligging van Matara weer op een landtong tussen de zee en de benedenloop van de Nilwala Ganga nabij de monding van de rivier, die de vestiging van nature een zekere mate van bescherming bood. Tot de bouw van de Redoute Van Eck in de jaren 1762-1763 bestond de enige versterking ter plaatse uit een lage koraalstenen vestingwal met drie punten dwars over de landtong, eerder een retranchement dan een fort zoals op de kaarten op blad 222 terecht is aangegeven, waarachter alle compagniesgebouwen en de Europese woonstad waren gesitueerd. Aan de zeekant reikte deze in Toorzees tijd door aanspoeling van het strand sinds de bouw omstreeks 1665 al niet meer tot aan het water, terwijl de flank aan de rivierzijde feitelijk ook onbeschermd was. De toegang tot de landtong was over een houten vlotbrug over de rivier, die is afgebeeld in de tekening op blad 223 boven. Aan het eind van de landtong is op de kaart een eerder begonnen maar nooit afgemaakt nieuw fort ingetekend en beschreven, waarvan de twee bastions aan de oostzijde ook nog als zodanig voorkomen op de plattegronden van omstreeks 1721 op blad 222. Mogelijk betreft dit een ontwerp van de dessave Reijnier de Vos, de sergeant Jacob Lamb en de landmeter Jacob Bloemendaal, dat in 1681 naar de Republiek werd gezonden, maar waarvan de plankaart nu niet meer bekend is.

Jan Christiaan Toorzee's fine map indicates well the location of Matara on a promontory between the sea and the lower reaches of the Nilwala Ganga near the mouth of the river, which by nature provided a certain degree of protection. Until the Redoute Van Eck was built in the period 1762-1763, the only fortification at this spot consisted of a low coralstone rampart with three points diagonally across the promontory, more a *retranchement* (retrenchment, entrenchment wall) than a fort, as rightly indicated on the maps on sheet 222, behind which all the Company buildings and the European town were situated. On the seaward side in Toorzee's time this defence no longer reached as far as the water because the beach had been built up by deposits since its construction in about 1665, while the flank on the river side was in fact still unprotected. Access to the promontory was by way of a wooden floating bridge over the river, as depicted in the drawing on sheet 223 above. On Toorzee's map a new fort is drawn in at the end of the promontory and described in the legend, which apparently had been begun some years earlier but was never completed; its two bastions on the eastern side are also still to be seen as projections on the ground-plans from around 1721 on sheet 222. Possibly we are looking at a design by the *Dessave* Reijnier de Vos, the Sergeant Jacob Lamb and the surveyor Jacob Bloemendael which was sent to the Republic in 1681, but its project map is no longer known.

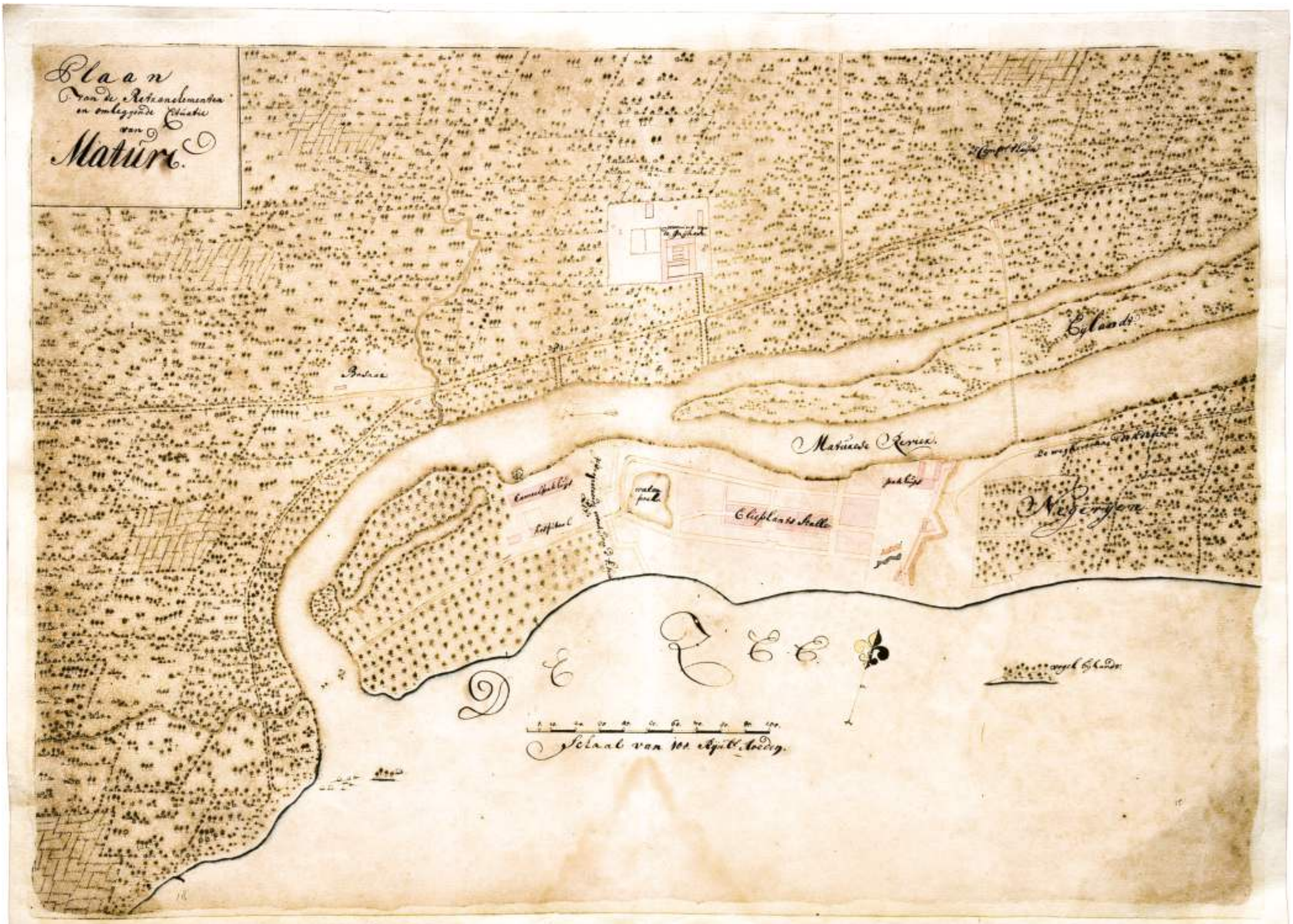

Museum Bodellianum
Port 75 No 40

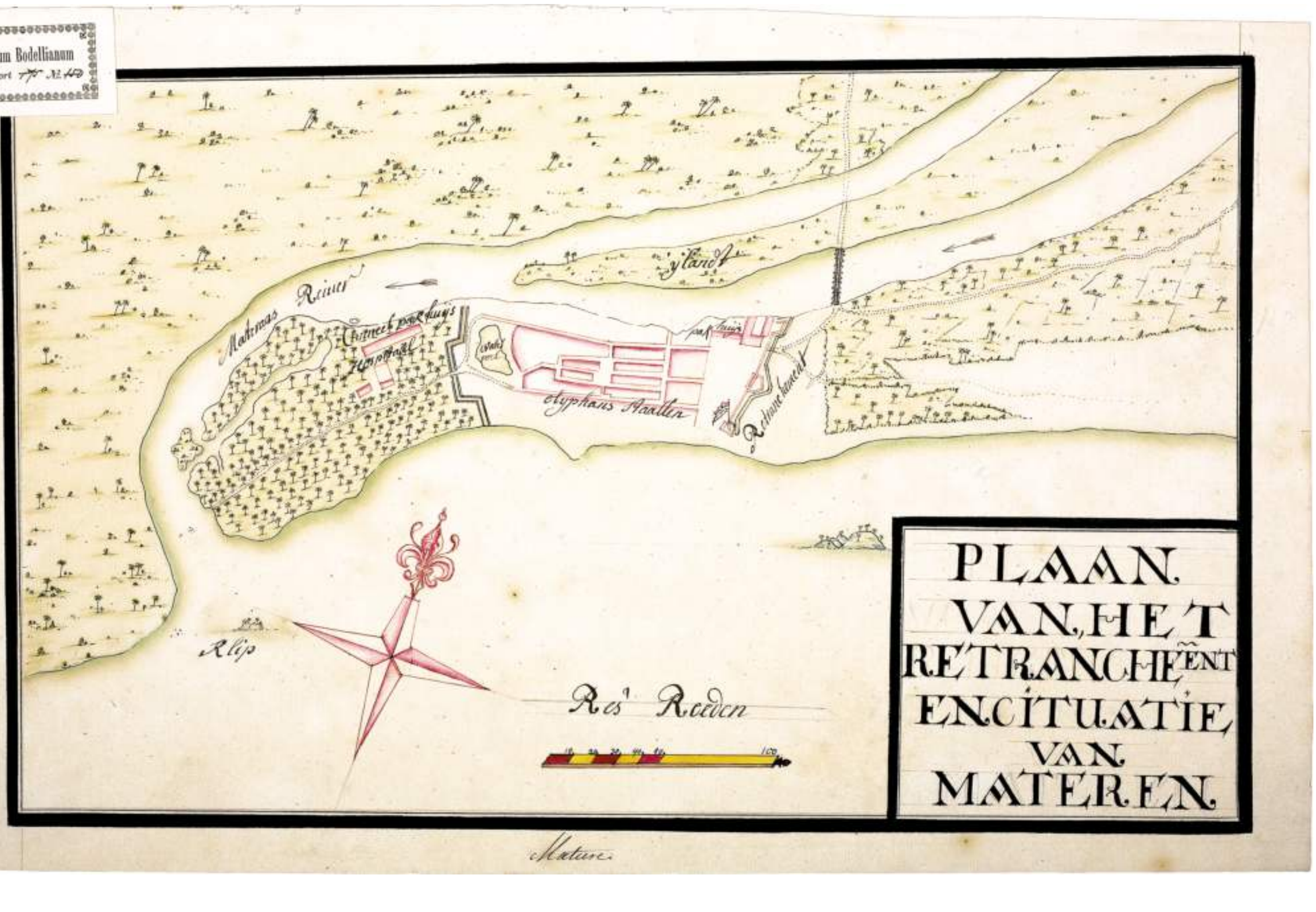

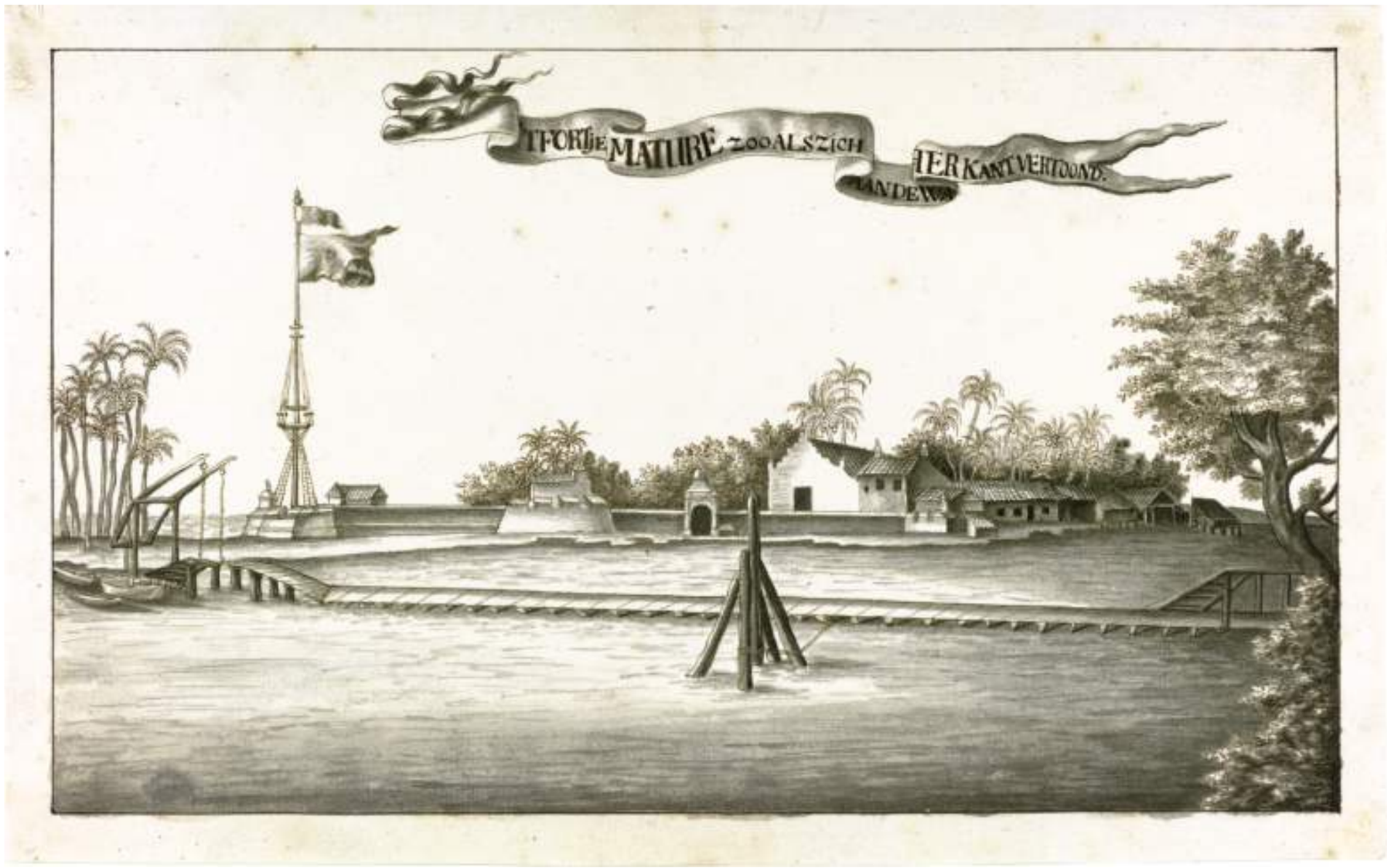

blad 223 boven / sheet 223 above:

Rijksmuseum Amsterdam, RP-T-00-3226.

[Anoniem, 1730-1760] :
[Anonymous, 1730-1760] :

't Fortje Mature zoo als zich aan de Water Kant vertoond.

The Fort of Matara as it presents itself from the River Side.

Tekening met pen en penseel op papier, gekleurd, 19,5 x 31,5 cm.
Pen and brush drawing on paper, coloured, 19.5 x 31.5 cm.

Deze anonieme ingekleurde tekening met een aanzicht van het fort vanaf de overzijde van de Nilwala Ganga betreft naast het schetsje van Christiaan Pieter Boomgart uit 1717 op blad 230 (bij de plattegrond en het aanzicht van Katuwana) de enige topografische manuscriptafbeelding die van Matara uit de compagniestijd bewaard is gebleven. De weergegeven situatie is in elk geval die van voor de bezetting en gedeeltelijke verwoesting door de Kandiaanse troepen in 1761-1762. Vooraan ligt de vlotbrug over de rivier die de landtong waarop de vestiging was gelegen met het vasteland en de kustweg naar Galle en Tangalla verbond.

This anonymous coloured drawing with a view of the fort from the other side of the Nilwala Ganga is, alongside the little sketch by Christiaan Pieter Boomgart from 1717 on sheet 230 (with the plan and view of Katuwana), the only topographical manuscript depiction of Matara that has been preserved from the time of the Company. The situation shown here is in any case that from before the occupation and partial devastation by the Kandyan troops in 1761-1762. In the foreground is the floating bridge over the river, linking the promontory on which the settlement stood with the mainland and the coast road to Galle and Tangalla.

blad 223 onder / sheet 223 below:

Nationaal Archief, 4.VEL 1048.

[Anoniem, 1755-1765 :
[Anonymous, 1755-1765] :

Geprojecteerd plan ter verbetering / Van Mature.

Project plan for the improvement / Of Matara.

Schaalstok van 40 Roeden = [ca. 1 : 1.170]
[profiel] 50 voeten = [ca. 1 : 150].
Scale-bar of *40 Roeden* = [approximately 1 : 1,170]
[profile] *50 voeten* = [approximately 1 : 150].

1 kaart + 1 profiel : ms op papier, gekleurd, 49 x 69 cm.
1 map + 1 profile : ms on paper, coloured, 49 x 69 cm.

Oriëntatie: het noorden is onder.
Orientation: north is onder.

Verklaringen: [rechtsmidden] een legenda bij de nummers 1 t/m 8 en de letters a t/m d :
Explanations: [centre right] a key to the numbers 1 to 8 and the letters a to d :

1. Plaats voor de Wagt.
2. [Plaats voor] Casernen, Combuijs, en magazijn.
3. [Plaats voor] het Caneel pakhuijs.
4. [Plaats voor] de Kruijd Kelder.
5. Appareille.
6. Dam om het zeezand te keeren.
7. Hoogte van zand tot 8 a 10 voeten.
8. Vaste brug.

a.b.c.d. Vier geprojecteerde punten.

De geele lynen wijzen het geprojecteerde werk, de swarte d[itt]o de actuele staat, en het gepoincteerde alles wat verraat aan.

De datering van dit anonieme projectplan voor de verbetering van het fort van Matara is niet geheel duidelijk. Waarschijnlijk gaat het om een opzet van voor het begin van de oorlog met Kandy in 1761, maar het is niet onmogelijk dat het juist een project voor de wederopbouw van het in 1762 heroverde en deels verwoeste fort betreft. De feitelijke herbouw na 1762 heeft echter niet plaatsvonden volgens dit plan, maar beperkte zich in hoofdzaak tot het herstel van de situatie van voor 1761. Het plan voorzag in elk geval in de afbraak van de middelpunt van de oude muur, de aanleg van een complete omwalling met vier hoekbastions en grachten, en de bouw van een vaste brug over de Nilwala Ganga. Het geheel is veel bescheidener van opzet dan het project dat op Toorzees kaart op blad 221 is aangegeven en had klaarblijkelijk alleen de bedoeling de stad te beschermen tegen een Kandiaanse aanval. De twee smalle, langgerekte gebouwen in het midden van het omwalde gebied zijn weer de olifantenstallen, die ook voorkomen op de kaarten op blad 222.

It is not altogether clear when this anonymous project plan for improving the fort of Matara should be dated to. Probably it relates to a scheme from before the beginning of the war with Kandy in 1761, but it is not impossible that it is on the contrary a project for rebuilding the partially destroyed fort after its recapture in 1762. However, the actual reconstruction after 1762 did not take place according to this plan, but was restricted in the main to a restoration to the situation prior to 1761. In any case the plan provided for demolishing the central bastion of the old wall, constructing a complete set of ramparts with four corner bastions and moats, and building a permanent bridge over the Nilwala Ganga. The whole is much more modestly designed that the project shown on Toorzee's map on sheet 221, and apparently only aimed to protect the town against an attack from Kandy. The two small, rectangular buildings in the middle of the walled area are again the elephant stables that also occur on the maps on sheet 222.

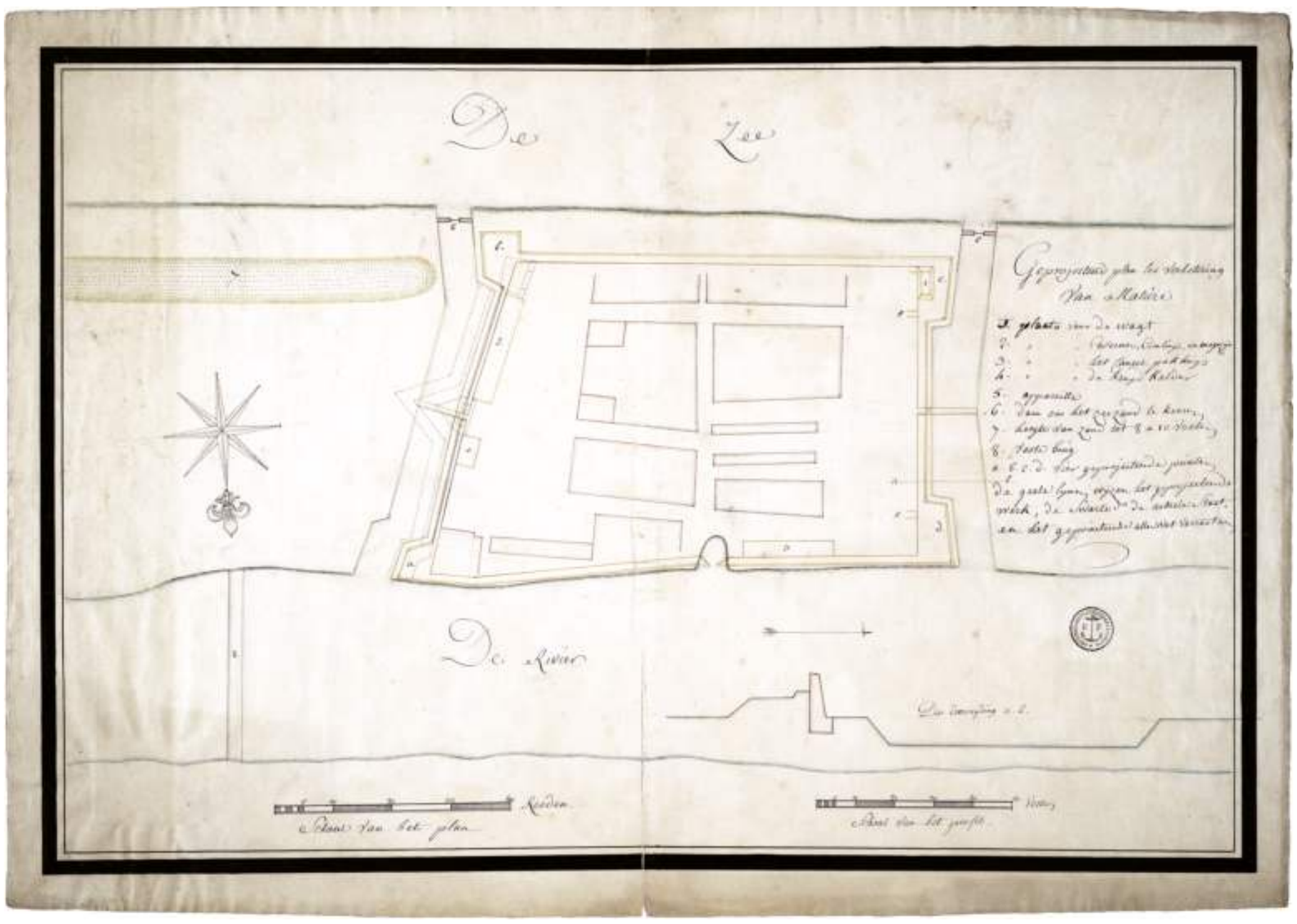

blad 222 boven / sheet 222 above:

Sri Lanka National Archives, kaart/map MAT 4.

[Anoniem, ca. 1721] :
[Anonymous, c. 1721] :

Plaan / van de Retranchementen / en omleggende Cituatie / van / Mature.

Plan / of the Retrenchements / and surrounding Situation / of / Matara.

Schaalstok van 100. Rijnl:s Roeden = [ca. 1 : 2.820].
Scale-bar of *100. Rijnl:s Roeden* = [approximately 1 : 2,820].

1 kaart : ms op papier, gekleurd, 49,5 x 70 cm.
1 map : ms on paper, coloured, 49.5 x 70 cm.

Oriëntatie: het noorden is rechtsboven.
Orientation: north is upper right.

De beide overeenkomende plattegronden van Matara op blad 222, uit het Nationaal Archief van Sri Lanka en de Collectie Bodel Nijenhuis in de Universiteitsbibliotheek Leiden, zijn weer te herleiden – met enig voorbehoud – tot het karteringswerk van Pieter Gijsbert Noodt in Ceylon in 1721 (zie blad 134). In de monsterrol voor Ceylon van december 1721 wordt Noodt vermeld als 'Directeur Ingenieur van Indien, thans te Mature', waar hij toen onder meer betrokken was bij de herbouw van de vlotbrug over de Nilwala Ganga die bij een grote overstroming in het voorgaande jaar was vernield. Een belangrijk deel van het terrein achter de vestingwal werd in die jaren ingenomen door vier grote 'Eliephants Stalle', een verwijzing naar de toenmalige betekenis van Matara als verzamelplaats voor gevangen olifanten uit de verder oostelijk gelegen Giriwapattu.

The two corresponding ground-plans of Matara on sheet 222, from the National Archives of Sri Lanka and the Bodel Nijenhuis Collection of Leiden University, can again be traced to the mapping work done by Pieter Gijsbert Noodt in Ceylon in 1721 (see sheet 134). In the muster-roll for Ceylon from December 1721, Noodt is listed as 'Director Engineer of India, now at Matara', where among other things he was involved in rebuilding the floating bridge over the Nilwala Ganga that had been destroyed in a big flood the year before. A significant part of the area within the fort was in those days occupied by four large *Eliephants Stalle* (Elephant Stables), an indication of the importance of Matara at the time as a collection point for elephants caught in the Giriwapattu located further to the east.

blad 222 onder / sheet 222 below:

Universiteitsbibliotheek Leiden, Collectie Bodel Nijenhuis 002-11-059.

[Anoniem, ca. 1721] :
[Anonymous, c. 1721] :

Plaan / van het / retranchement / en cituatie / van / Materen.

Plan / of the retrenchment / and situation / of / Matara.

Schaalstok van 100 Rls Roeden = [ca. 1 : 5.390].
Scale-bar of *100 Rls Roeden* = [approximately 1 : 5,390].

1 kaart : ms op papier, gekleurd, 26 x 41,5 cm.
1 map : ms on paper, coloured, 26 x 41.5 cm.

Oriëntatie: het noorden is rechtsboven.
Orientation: north is upper right.

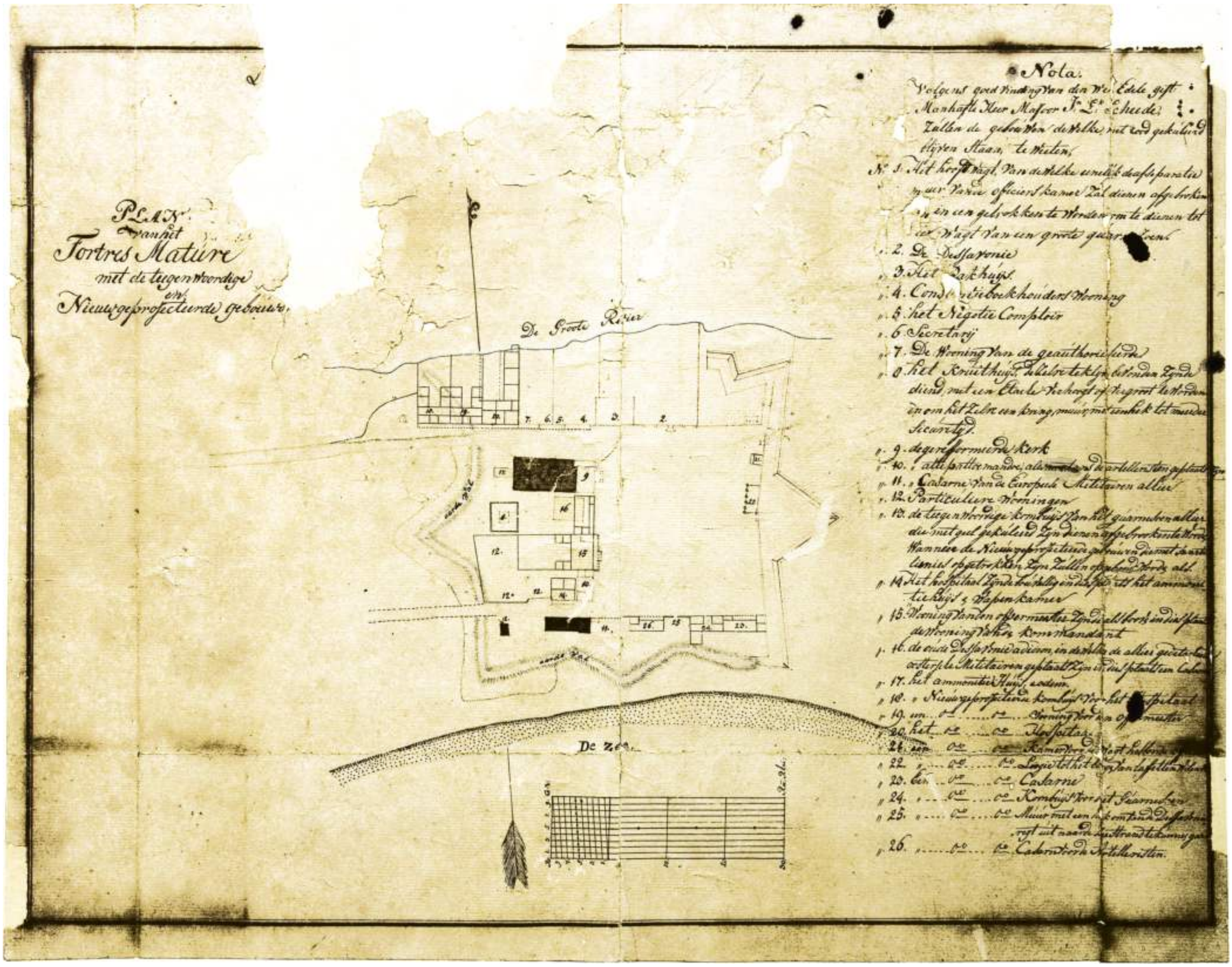
PLAN
van het
Fortres Mature
met de tegenwoordige
en
Nieuwgeprojecteerde gebouwen.
De Groote Rivier
De Zee
Nota:
Volgens goed vinding van den Wel Edele gest: manhafte Heer Majoor J:n L:k Scheede, zullen de gebouwen de welke met rood gekuleerd blijven staan, te weeten;
N:o 1. Het hoofd wagt, van dewelke eenelijk de afseparatie muur vande officierskamer zal dienen afgebroken en in een getrokken te worden om te dienen tot een Wagt van een groote guarnezoen.
2. De Dessavonie.
3. Het Pakhuijs.
4. Cons[...]tieboekhouders Wooning.
5. Het negotie Comptoir.
6. Secretarij.
7. De Wooning van de geauthoriseerde.
8. Het Kruithuijs, de zelve te klijn bevonden zijnde diend met een Etache verhoogt of vergroot te worden en om het zelve een kring muur met ene hek tot meerdere sicuritijd.
9. De gereformeerde Kerk.
10. [De] attepattoe mandoe, alwaar thans de artilleristen geplaatst zijn.
11. [De] Casarne, van de Europeese Militairen alhier.
12. Particuliere wooningen.
13. De teegenwoordige kombuijs van het guarnesoen alhier die met geel gekuleerd zijn dienen afgebrooken te worden. Wanneer de Nieuwgeprojecteerde gebouwen die met swarte linies opgetrokken zijn zullen opgebouwd worden als.
14. Het hospitaal zijnde bouvallig in dies plaats het ammonitiehuis & wapenkamer.
15. Wooning van den oppermeester zijnde als loots in dies plaats de wooning van de kommandant.
16. De oude Dessavonie ad idem, in de welke de alhier gedetacheerde oostersche Militairen geplaatst zijn in dies plaats een Casarne.
17. Het ammonitie Huijs, iedem.
18. [Het] Nieuwgeprojecteerde kombuijs voor het hospitaal.
19. Een d[itt]o d[itt]o Wooning voor den oppermeester.
20. Het d[itt]o d[itt]o Hospitaal.
21. Een d[itt]o d[itt]o Kamer voor de Wagt hebbende officiers.
22. [Een] d[itt]o d[itt]o Loogie tot het bergen van lafetten wilen [= affuiten en wielen].
23. Een d[itt]o d[itt]o Casarne.
24. [Een] d[itt]o d[itt]o Kombuijs voor het Gaarmaken.
25. [Een] d[itt]o d[itt]o Muur met een hek om van de Dessavonie regt uit naar de zeestrand te kunnen gaan.
26. [Een] d[itt]o d[itt]o Casarne voor de Artilleristen.

blad 224 boven / sheet 224 above:

Sri Lanka Survey Department, kaart/map no. 105.

[Anoniem, 1790-1793] :
[Anonymous, 1790-1793] :

Plan / van het / Fortres Mature / met de teegenwoordige / en / Nieuwgeprojecteerde gebouwen.

Plan / of the / Fort of Matara / with the present / and / Newly Projected buildings.

Schaalstok van 30 Roe: Rhei: = [ca. 1 : 1.500].
Scale-bar of *30 Roe: Rhei:* = [approximately 1 : 1,500].

1 kaart : ms op papier, gekleurd, 38,5 x 52 cm.
1 map : ms on paper, coloured, 38.5 x 52 cm.

Oriëntatie: het noorden is boven.
Orientation: north is up.

Verklaringen: [rechts] een legenda bij de nummers 1 t/m 26 :
Explanations: [right] a key to the numbers 1 to 26 :

Nota:
Volgens goed vinding van den Wel Edele gest: manhafte Heer Majoor J:n L:k Scheede, zullen de gebouwen de welke met rood gekuleerd blijven staan, te weeten;
N:o 1. Het hoofd wagt, van dewelke eenelijk de afseparatie muur vande officierskamer zal dienen afgebroken en in een getrokken te worden om te dienen tot een Wagt van een groote guarnezoen.
2. De Dessavonie.
3. Het Pakhuijs.
4. Cons[...]tieboekhouders Wooning.
5. Het negotie Comptoir.
6. Secretarij.
7. De Wooning van de geauthoriseerde.
8. Het Kruithuijs, de zelve te klijn bevonden zijnde diend met een Etache verhoogt of vergroot te worden en om het zelve een kring muur met ene hek tot meerdere sicuritijd.
9. De gereformeerde Kerk.
10. [De] attepattoe mandoe, alwaar thans de artilleristen geplaatst zijn.
11. [De] Casarne, van de Europeese Militairen alhier.
12. Particuliere wooningen.
13. De teegenwoordige kombuijs van het guarnesoen alhier die met geel gekuleerd zijn dienen afgebrooken te worden. Wanneer de Nieuwgeprojecteerde gebouwen die met swarte linies opgetrokken zijn zullen opgebouwd worden als.
14. Het hospitaal zijnde bouvallig in dies plaats het ammonitiehuis & wapenkamer.
15. Wooning van den oppermeester zijnde als loots in dies plaats de wooning van de kommandant.
16. De oude Dessavonie ad idem, in de welke de alhier gedetacheerde oostersche Militairen geplaatst zijn in dies plaats een Casarne.
17. Het ammonitie Huijs, iedem.
18. [Het] Nieuwgeprojecteerde kombuijs voor het hospitaal.
19. Een d[itt]o d[itt]o Wooning voor den oppermeester.
20. Het d[itt]o d[itt]o Hospitaal.
21. Een d[itt]o d[itt]o Kamer voor de Wagt hebbende officiers.
22. [Een] d[itt]o d[itt]o Loogie tot het bergen van lafetten wilen [= affuiten en wielen].
23. Een d[itt]o d[itt]o Casarne.
24. [Een] d[itt]o d[itt]o Kombuijs voor het Gaarmaken.
25. [Een] d[itt]o d[itt]o Muur met een hek om van de Dessavonie regt uit naar de zeestrand te kunnen gaan.
26. [Een] d[itt]o d[itt]o Casarne voor de Artilleristen.

De legenda bij dit bijzondere kaartje met aanduiding van de afzonderlijke gebouwen binnen het fort van Matara vermeldt de goedkeuring van de majoor Johan Lodewijk Scheede, die in februari 1790 werd aangesteld als militair commandant van Galle. Dit plan voor een aantal bouwkundige aanpassingen in het fortgebied, klaarblijkelijk in het kader van een voorgenomen versterking en modernisering, is daarmee te dateren in de laatste jaren van compagniesbewind in Ceylon en heeft dus mogelijk van doen met de onrust in de dessavonie Matara en gouverneur Van de Graaffs confrontatiepolitiek tegen Kandy in 1791-1792. De geprojecteerde veranderingen zijn overigens niet doorgevoerd. Interessant is de ingetekende aarden wal aan de voordien onbeschermde zuid- en westkant, waarmee toen kennelijk alsnog gepoogd is de defensieve tekortkomingen van het fort enigszins te compenseren.

The key to this special little map with an indication of the separate buildings within the fort of Matara mentions the approval of Major Johan Lodewijk Scheede, who was appointed as military commander of Galle in February 1790. Hence this plan for a number of adjustments to be made to the fort, apparently in the context of an intended reinforcement and modernization, can be dated to the final years of Company rule in Ceylon, and so is possibly connected with the unrest in the *Dessavonie* of Matara and with Governor Van de Graaff's policy of confrontation against Kandy in 1791-1792. The planned changes were in any case not implemented. An interesting feature is the earthen rampart drawn in on the previously unprotected southern and western sides, evidently in an attempt to still do something to compensate for the fort's defensive shortcomings.

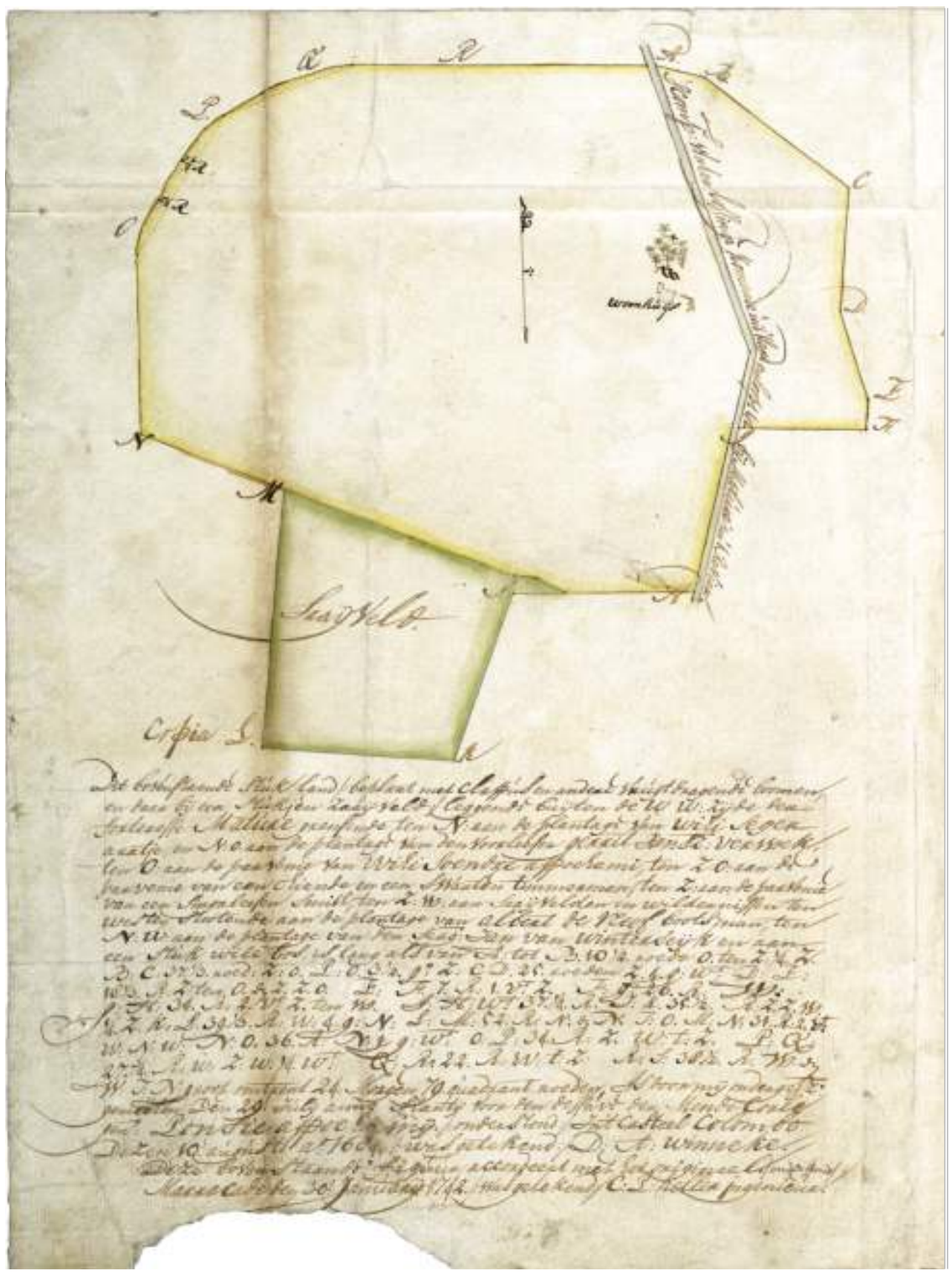

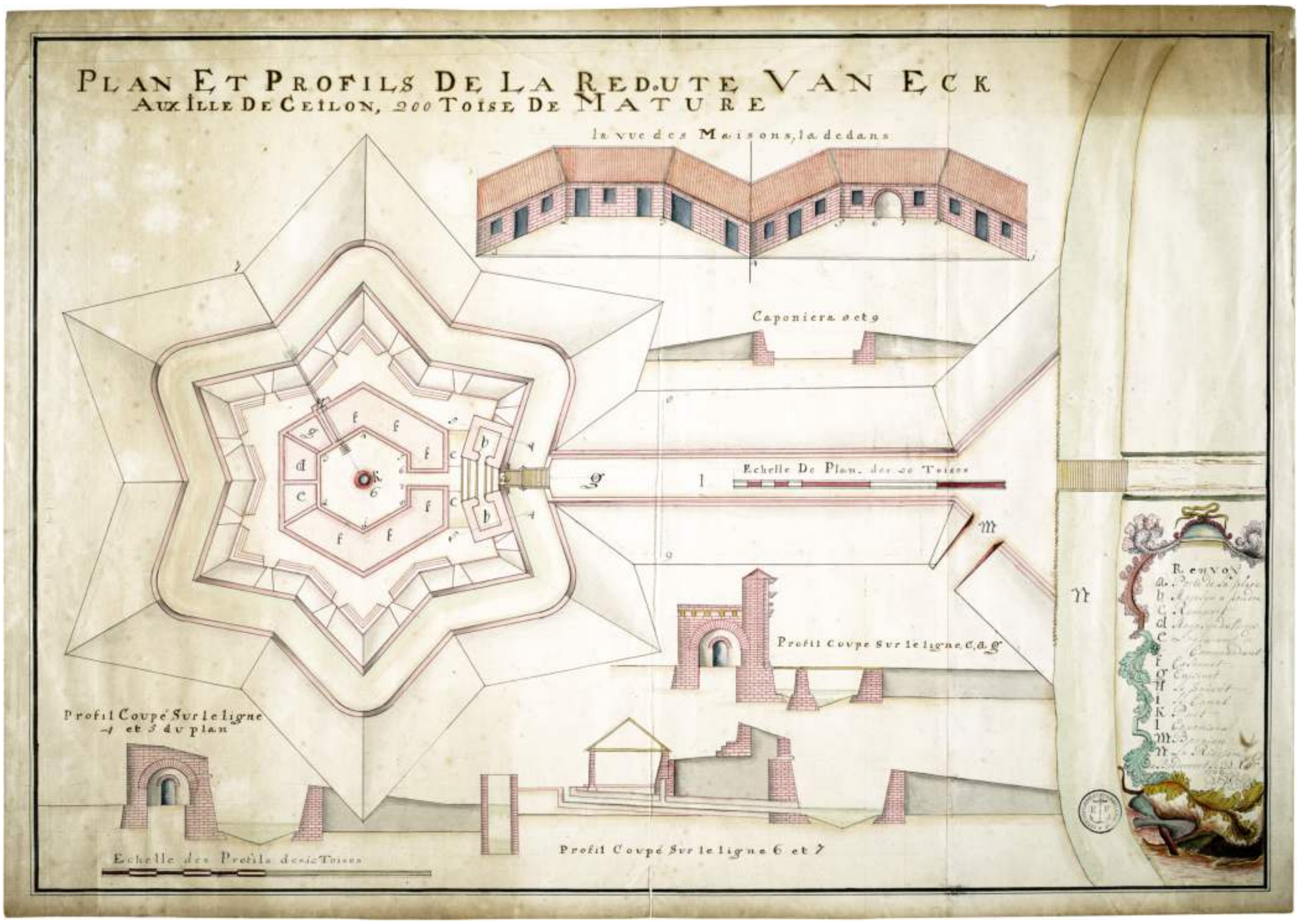
Plan Et Profils De La Redute Van Eck
Aux Ille De Ceilon, 200 Toise De Mature
la vue des Maisons, la dedans
Caponiera e et g
Echelle De Plan. des 20 Toises
Profil Coupé Sur le ligne C, a, g
Profil Coupé Sur le ligne 4 et 5 du plan
Profil Coupé Sur le ligne 6 et 7
Echelle des Profils des 10 Toises
Renvoy

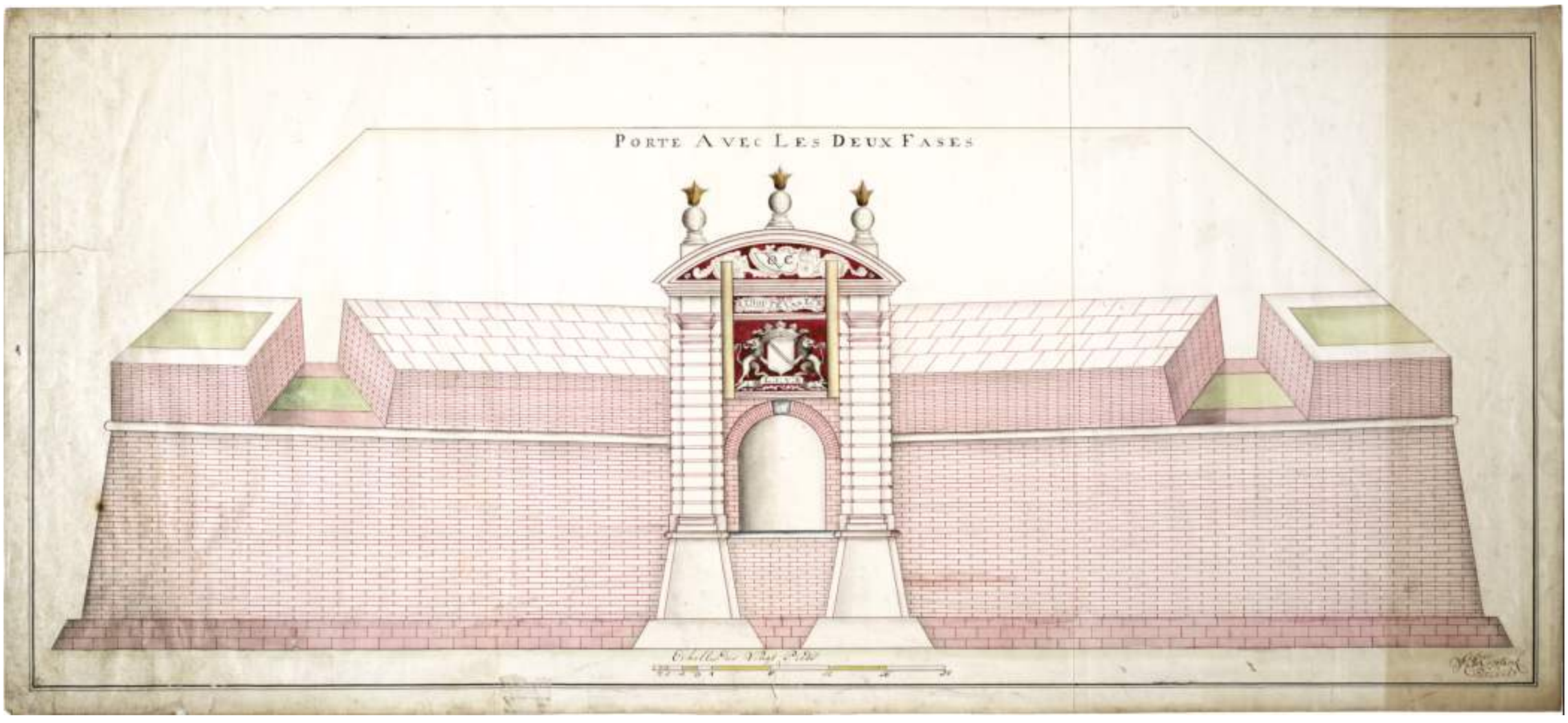

Bijschriften: pag. 226 / Captions: p. 226

blad 224 onder / sheet 224 below:

Nationaal Archief, 4.VEL 1051.

In't Casteel Colombo dezen 10:e augusti a:o 1684,
D:A:Winneke :
In the Castle of Colombo this 10th of August a:o 1684,
D:A:Winneke :

[Kaart van een perceel land ten noordwesten van het fort van Matara].

[Map of a parcel of land to the north-west of the fort of Matara].

Schaal: niet aangegeven.
Scale: not indicated.

1 kaart : ms op papier, gekleurd, 37,5 x 53,5 cm (uitsnede).
1 map : ms on paper, coloured, 37.5 x 53.5 cm (section).

Oriëntatie: het noorden is boven.
Orientation: north is up.

Verklaringen: [onder] een uitvoerige kadastrale beschrijving van het perceel, geen transcriptie.
Explanations: [below] an extensive cadastral description of the parcel, not transcribed.

Dit kadastrale kaartje van een kokostuin met aangrenzend rijstveld ten noordwesten van het fort van Matara werd op 30 januari 1742 door de luitenant-ingenieur Coenraad Pieter Keller ondertekend voor akkoord, na vergelijking met de originele tombokaart door de landmeter Dirk Winneke uit 1684. De locatie van het perceel is terug te vinden op Kellers plankaart voor de verbetering van de waterhuishouding in het stroomgebied van de Nilwala Ganga op blad 219, bij de knik in het bestaande afvoerkanaal (''S Comp:s Waterlossingh') tussen de zuidelijke dwarsarm en de monding van de rivier bij het fort 'Mature'. Nabij de cryptische aanduiding van een 'Woonhuijs van den David' heeft hij daar onder no. 8 een 'bequaeme plaats voor een sluijs' aangewezen, met de aanleg waarvan voorkomen moest worden dat het omgeleide rivierwater in droge perioden voortijdig naar zee zou afvloeien. Het kadastrale kaartje, waarop hetzelfde woonhuis is ingetekend, diende hoogstwaarschijnlijk als bijlage bij de plankaart om de tombosituatie ter plaatse van de geprojecteerde sluis aan te geven.

This small cadastral map of a coconut plantation with adjacent rice fields to the north-west of the fort of Matara was signed as correct by Lieutenant-Engineer Coenraad Pieter Keller, after comparison with the original *tombo* map by the surveyor Dirk Winneke from 1684. The location of this piece of ground can be traced on Keller's project map for improving the water management in the basin of the Nilwala Ganga on sheet 219, at the bend in the existing drainage canal (*'S Comp:s Waterlossingh*) between the southern transverse channel and the mouth of the river at the fort of Matara. Near the cryptic indication of a *Woonhuijs van den David* [David's Residence] he has marked there under no. 8 an 'appropriate place for a sluice', which was to prevent the diverted river water from being discharged too quickly in times of drought. The cadastral map, on which the same woonhuis (residence) is drawn, very probably served as an attachment to the project proposal in order to show the *tombo* situation at the site of the intended sluice.

blad 225 boven / sheet 225 above:

Nationaal Archief, 4.VEL 1049.

A Bredevoort le 31 Xber 1766, J:J: Entink :
At Bredevoort the 31st of December 1766, J:J: Entink :

Plan Et Profils De La Redoute Van Eck / Aux Ille De Ceilon, 200 Toise de Mature.

Plan En Profielen Van De Redoute Van Eck / Op Het Eiland Ceylon, 200 Toises van Matara.

Plan And Profiles Of The Redoubt Van Eck / On The Island Of Ceylon, 200 Toises from Matara.

Schaal: Echelle De Plan des 20 Toises = [ca. 1 : 270] [profielen] Echelle des Profils des 12 Toises = [ca. 1 : 130].
Scale: *Echelle De Plan des 20 Toises* = [approximately 1 : 270] [profiles] *Echelle des Profils des 12 Toises* = [approximately 1 : 130].

1 kaart + 5 profielen : ms op papier, gekleurd, 49 x 68 cm.
1 map + 5 profiles : ms on paper, coloured, 49 x 68 cm.

Oriëntatie: het noorden is links.
Orientation: north is left.

Verklaringen: [rechtsonder] een legenda bij de letters a t/m n :
Explanations: [lower right] a key to the letters a to n :

Renvoij.

a. Porte de la place.	g. Cuisines.
b. Magasijn a poudre.	h. Le privet.
c. Rempart.	i. Le Canal.
d. Magasijn des Vivres.	k. Puit.
e. Logement de Commandant.	l. Caponiera.
	m. Barriere.
f. Casernes.	n. La Riviere.

Redoute Van Eck (Star Fort). Het artilleriefort aan de overzijde van de Nilwala Ganga werd gebouwd in de jaren 1762-1763 (geheel voltooid pas in 1765), maar dit Franstalig geannoteerde plan van de Redoute Van Eck door een der verantwoordelijke militair ingenieurs, de luitenant J.J. Entink, werd volgens de ondertekening in Nederland gemaakt in december 1766. De plattegrond van het fort zelf is precies en correct, maar de lengte van de toegangsweg vanaf de brug en de breedte van de rivier zijn niet op schaal getekend. De bijbehorende tekening op blad 225 onder toont het aanzicht vanaf de zuidzijde. De rijk versierde poort draagt naast het VOC-monogram en de naam Redoute Van Eck ook de initialen en het familiewapen van Lubbert Jan baron van Eck. Het fort bood plaats aan twaalf 18- of 24-ponders en was daarmee in beginsel zwaar genoeg bewapend om een nadering van de stad vanaf de landzijde effectief te verhinderen, maar voor de verdediging van Matara aan de zeekant kon het door de ligging op minstens een halve kilometer van een eventuele landingsplaats niet van grote betekenis zijn. Het Nationaal Archief bezit een tweede, identiek plan met dezelfde aanzichttekening door Entink onder de inventarisnummers 4.OBPV 1.112 en 4.OBPV 1.113.

Redoute Van Eck (Star Fort). The artillery fort on the other side of the Nilwala Ganga was built in the years 1762-1763 (completely finished only in 1765), but this French-language annotated plan of the Van Eck Redoubt by one of the responsible military engineers, Lieutenant J.J. Entink, was made in the Netherlands in December 1766, according to the signature. The ground-plan of the fort itself is precise and correct, but the length of the access road from the bridge and the breadth of the river have not been drawn to scale. The accompanying drawing on sheet 225 below shows the view from the south side. The richly decorated gate bears, as well as the VOC monogram and the name *Redoute Van Eck*, also the initials and coat-of-arms of Lubbert Jan Baron van Eck. The fort had room for twelve 18 or 24 pounders, and so was in theory heavily enough armed to effectively repel an approach to the town from the landward side, but because of its location at least half a kilometre from any possible landing place it had no great significance for defending Matara on the seaward side. The Netherlands National Archives have a second, identical plan with the same view by Entink under the numbers 4.OBPV 1.112 and 4.OBPV 1.113.

blad 225 onder / sheet 225 below:

Nationaal Archief, 4.VEL 1050.

J:J: Entink, [1766] :

Porte Avec Les Deux Fases.

Poort Met De Twee Frontzijden.

Gate With The Two Faces.

Schaal: Echelle des Vingt Pieds = [ca. 1 : 35].
Scale: *Echelle des Vingt Pieds* = [approximately 1 : 35].

Tekening met pen en penseel op papier, gekleurd, 43 x 95 cm.
Pen and brush drawing, coloured, 43 x 95 cm.

blad / sheet 226:

Rijksmuseum Amsterdam, RP-T-00-3251.

[Anoniem, 1740-1770] :
[Anonymous, 1740-1770] :

De Baijgam / Verthoont Aldus op de Peeper bergh Staande van 't Z:Z:O:

The Baygam / Thus Present themselves when [one is] looking S:S:E: from the Pepper hill.

Aquarel op papier, 44 x 65 cm.
Water-colour on paper, 44 x 65 cm.

Baygam. Het uitzichtpunt voor deze blik in zuidoostelijke richting over de 'Baijgam', waarmee in de compagniestijd het rijstbouwgebied in de riviervlakten van de Nilwala Ganga ten noorden van Matara werd aangeduid, is waarschijnlijk de hoogte van Malimada op ca. 9 kilometer ten noordwesten van het fort van Matara. De term baijgam of baygam, van het Singalese *batgam* of rijstdorp, had oorspronkelijk alleen betrekking op het grondgebied van de vier 'koninklijke' dorpen in de Gangabodapattu die vanouds hun rijstoogst aan het hof leverden, ook in de tijd van de VOC, en daarvoor door de Compagnie een jaarlijkse schatting opgelegd kregen. Deze Vier Baygams zijn globaal aangegeven op de kaart van de luitenant Coenraad Pieter Keller uit 1741 op blad 219, waar geheel linksboven ook de heuvel van 'Malimande' met een compagniestuin is te herkennen. Bij deze laatste gaat het wellicht om de pepertuin op de tekening, bestaande uit een perceel met regelmatig geplante vruchtbomen waartegen de peper (een klimplant) omhoog kan groeien. Van de personen op de voorgrond is de man links in de blauwe jas in elk geval een compagniesdienaar in een middenrang; op grond van de kleding zou de datering omstreeks of iets na het midden van de achttiende eeuw kunnen zijn.

Baygam. This view in a south-easterly direction over the *Baijgam*, which in the time of the Company was the name for the rice-growing area in the river-flats of the Nilwala Ganga to the north of Matara, is probably from the high ground of Malimada about 9 kilometres to the north-west of the fort of Matara. The term *baygam*, from the Sinhala *batgam* or 'rice-village', originally only applied to the territory of the four 'royal' villages in the Gangabodapattu which of old had delivered their rice harvest to the court, even in the time of the VOC, and for this the Company imposed an annual levy on them. These Four Baygam are roughly indicated on the map by Lieutenant Coenraad Pieter Keller from 1741 on sheet 219, where in the upper left-hand section the hill of *Malimande* with a Company garden can also be made out. This perhaps relates to the pepper plantation in the drawing, consisting of a plot of land with fruit trees planted in lines up which the pepper (a climber) could grow. Among the people in the foreground the man on the left in the blue jacket is in any case a Company official of medium rank; on the basis of the clothing, the dating could be around or a little after the middle of the eighteenth century.

blad 227 boven / sheet 227 above:

Sri Lanka National Archives, kaart/map MAT 12.

[Anoniem, ca. 1720] :
[Anonymous, c. 1720] :

Caart Particulier / van de landstreecke / om / Cattoene.

Special Map / of the regions / surrounding / Katuwana.

Schaalstok van 400. Rijnl: Roeden = [ca. 1 : 10.700].
Scale-bar of *400. Rijnl: Roeden* = [approximately 1 : 10,700].

1 kaart : ms op papier, gekleurd, 32,5 x 45 cm.
1 map : ms on paper, coloured, 32.5 x 45 cm.

Oriëntatie: het noorden is boven.
Orientation: north is up.

Katuwana. De oorsprong van het grensfortje Katuwana ('Cattoene'), op de oostoever van de Urubokka Ganga op ruim 40 kilometer landinwaarts ten noordoosten van Matara, gaat terug tot de periode van expansiepolitiek onder gouverneurs Rijklof van Goens de oude in de jaren 1663-1675. De kleine houten versterking die hier toen werd onderhouden, werd vermoedelijk omstreeks 1690 vervangen door een stenen fortje op een vierkant grondplan met twee diagonale hoekbastions. Met Hakmana en Tangalla was Katuwana in februari 1761 een der eerste Nederlandse posten die door troepen van de koning bij hun inval in de zuidelijke compagnieslanden werden overmeesterd en deels vernield, waarna de Kandianen ongehinderd verder konden oprukken naar Matara. Na de herovering in het volgende jaar werd de kleine sterkte in de oorspronkelijke toestand hersteld, waarna het fortje tot het laatst van de compagniestijd in gebruik is gebleven. De bladen 227 t/m 230 geven een overzicht van de bewaard gebleven kaart en aanzichten van Katuwana en omstreken, met op blad 227 boven als eerste een overzichtskaart in gedeeltelijk perspectief van de wijdere omgeving van het fort. Deze maakt deel uit van de eerder genoemde serie in de Sri Lanka National Archives gemaakt tijdens of in samenhang met het karteringswerk door Pieter Gijsbert Noodt (zie blad 134) in Ceylon in 1721, waartoe ook de kaart in groter detail op blad 228 boven behoort. Anders dan van deze laatste is van de perspectivische overzichtskaart echter geen kopieversie aanwezig in de Collectie Bodel Nijenhuis in de Universiteitsbibliotheek Leiden.

Katuwana. The origins of the little border fort of Katuwana (Cattoene), on the east bank of the Urubokka Ganga a good 40 kilometres inland to the north-east of Matara, go back to the period of the expansion policy under Governor Rijklof van Goens Sr in the years 1663-1675. The small wooden fortification that was maintained here at that time was presumably replaced in about 1690 by a small stone fort with a square ground-plan and two diagonal corner bastions. Together with Hakmana and Tangalla, in February 1761 Katuwana was one of the first Dutch outposts that the Kandyan troops overpowered and partly destroyed during their incursion into the southern lands of the Company, after which they were able to advance unimpeded in the direction of Matara. Having been recovered the following year, the little fort was restored to its original condition, and remained in use up to the end of the Company period. Sheets 227 to 230 provide a survey of the extant maps and views of Katuwana and environs, with as first on sheet 227 above a general map in partial perspective of the broader surroundings of the fort. This is part of the series in the Sri Lanka National Archives already mentioned, which was made during or in connection with the mapping work done by Pieter Gijsbert Noodt (see sheet 134) in Ceylon in 1721, to which the more detailed map on sheet 228 above also belongs. Unlike the latter, there is, however, no duplicate version of the general map to be found in the Bodel Nijenhuis Collection of the Library of Leiden University.

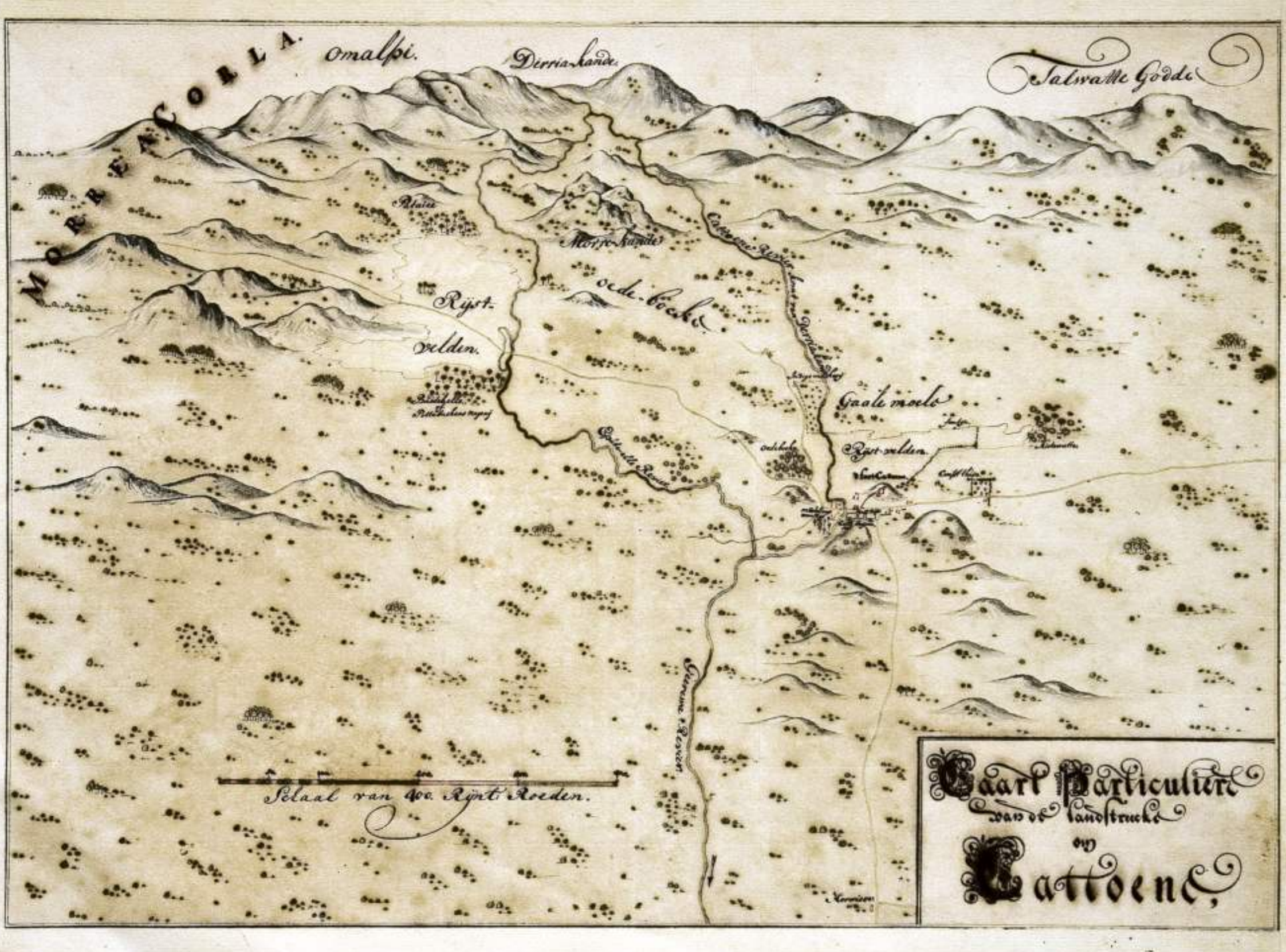

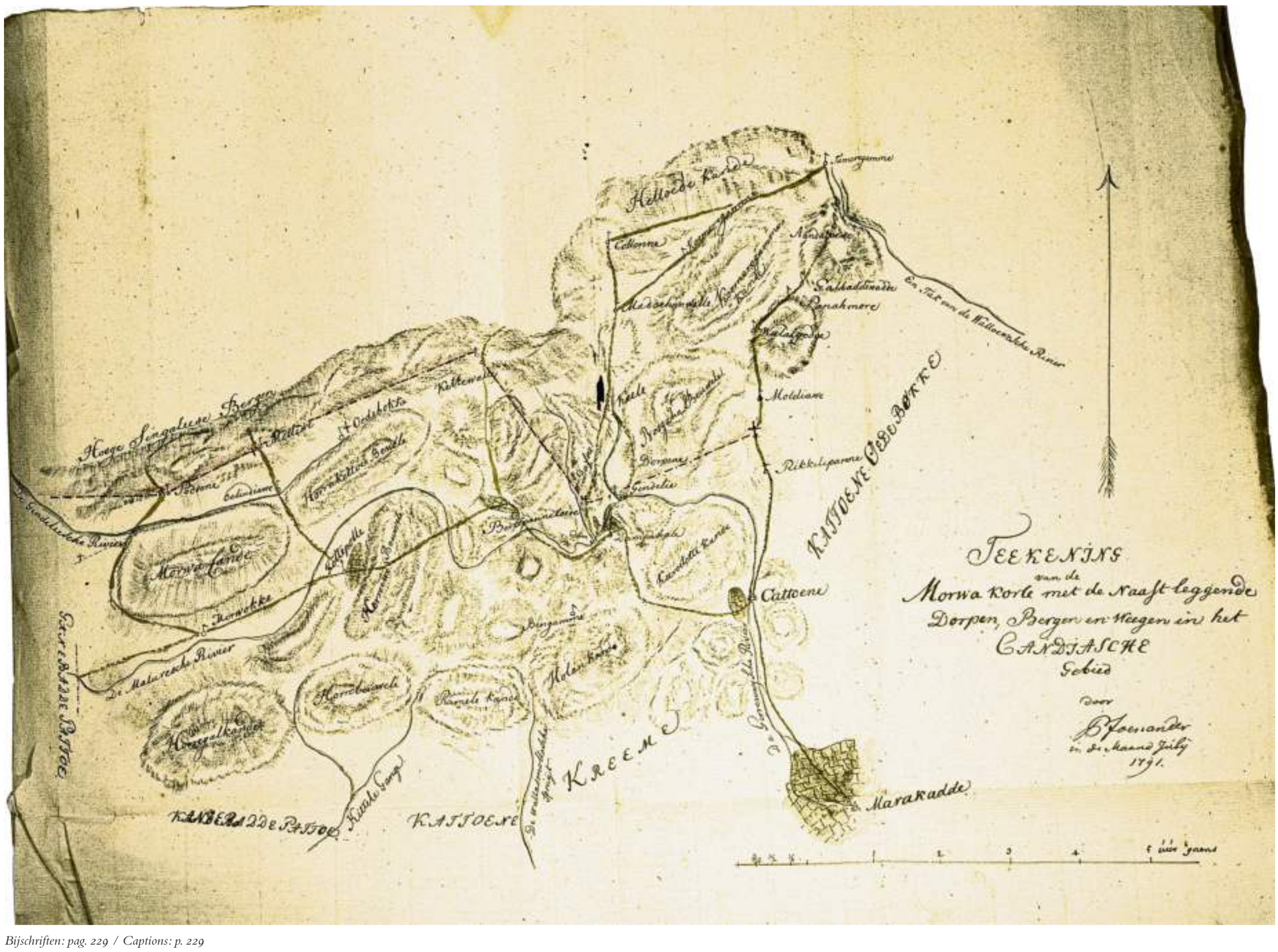

Bijschriften: pag. 229 / Captions: p. 229

Museum Bodellianum
Port 47 N. 449

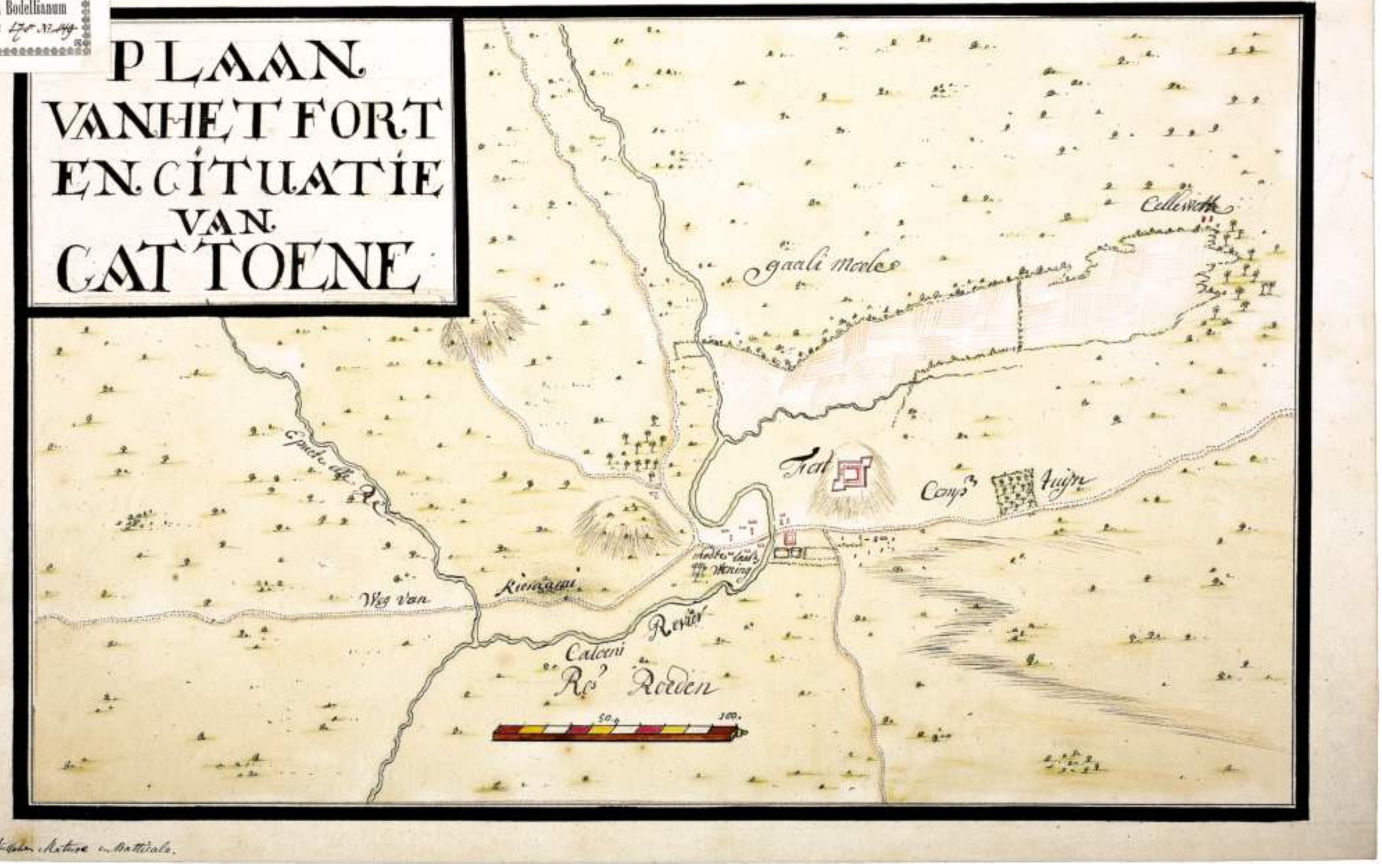

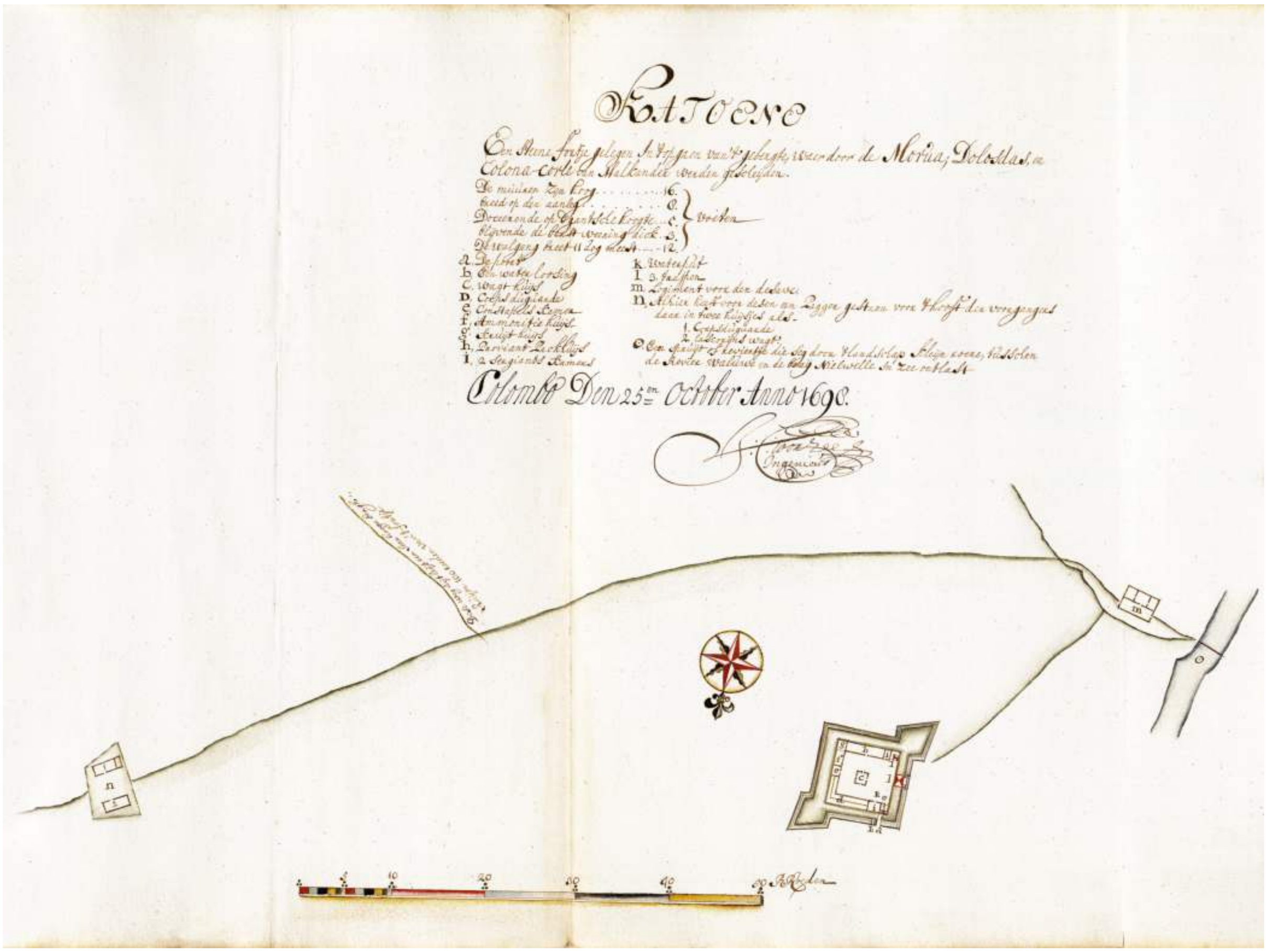
Kattoene
Een Steene fortje gelegen in 't opgaen van't gebergte, waar door de Morua; Dolosdas, en Colona Corle van Malkander werden gescheijden.
De muuren zijn hoog 16. voeten.
Breed op den aanleg 8. voeten.
Doceerende op d'gantsche hoogte 5. voeten.
Blijvende voor de borst weering dick 3. voeten.
De walgang breet 11 dog meest 12. voeten.
a. De poort.
b. Een waterloosing.
c. Wagthuijs.
d. Corps du guarde.
e. Constapels kamer.
f. Ammonitie huijs.
g. Kruijt huijs.
h. Proviant Packhuijs.
i. 2 Sergiants kamers.
k. Waterput.
l. 3 Trappen.
m. Logiment voor den disave.
n. Alhier heeft voor desen een Pagger gestan voor 't hooft der voorgangers daar in twee huijsjes als
1. Corpsduguarde.
2. Lascorijns wagt.
o. Een spruijt of reviertje die sig door 't landschjap kleijn roene, tusschen de Reviere Waluwe en de baij Nielwelle in Zee ontlast.
Colombo Den 25=m October Anno 1698.
Ingenieur
10
20
30
40
50

blad 227 onder / sheet 227 below:

Sri Lanka National Archives, Vol. 1/2170 kaart/map no. 1.

S.P. Foenander, in de maand Julij 1791 :
S.P. Foenander, in the month of July 1791 :

Teekening / van de / Morwa Korle met de Naastleggende / Dorpen, Bergen en Weegen in het / Candiasche / Gebied.

Sketch / of the / Morawak Korale with the Adjoining / Villages, Mountains and Roads in the / Kandyan / Territory.

Schaalstok van 5 uur gaans = [ca. 1 : 150.000].
Scale-bar of *5 uur gaans* = [approximately 1 : 150,000].

1 kaart : ms op papier, gekleurd, 40 x 47 cm (uitsnede).
1 map : ms on paper, coloured, 40 x 47 cm (section).

Oriëntatie: het noorden is boven.
Orientation: north is up.

Urubokka Dam. Deze belangrijke schetskaart uit 1791 geeft ongeveer hetzelfde gebied in de Morawak korale weer als de kaart op blad 227 boven, maar is topografisch veel nauwkeuriger. Het betreft hier een bijlage bij een rapport van 22 juli van dat jaar door de luitenant-ingenieur Samuel Pieter Foenander aan de militair commandant te Galle, waarin de slechte bereikbaarheid in het regenseizoen van het fortje Katuwana voor compagniestroepen met zwaardere veldartillerie via de bestaande weg aan de orde werd gesteld en de mogelijkheden onderzocht werden voor een alternatieve route, deels over de heuvels op Kandiaans grondgebied. Foenanders rapportage hield uiteraard verband met de opstand in de dessavonie van Matara in 1791 en de algehele dreiging van een nieuwe oorlog met het koninkrijk Kandy in die periode. Interessant is de kaart vooral vanwege de aanduiding van een dam in een van de permanent waterhoudende bovenlopen van de 'Maturesche Rivier' (de Nilwala Ganga) bij 'Berlepannetoere' (Beralapanatara), die een deel van deze stroom via een doorgraving van een heuvelrug naar de oorspronkelijk weinig waterrijke Urubokka Ganga ('Girrewaijsche Rivier') langs Katuwana liet afvloeien. Dit maakte verder benedenstrooms in de halfdroge Giriwapattu de ontwikkeling mogelijk van enkele duizenden hectares aan nieuw rijstland tussen 'Marakadde' (Marakanda), nabij het tegenwoordige Weeraketiya, en Ranna, waar de Urubokkarivier uitmondt in zee. Tegelijkertijd werd zo het gevaar van overstromingen aan de benedenloop van de Nilwala Ganga tijdens perioden van zware regenval aanzienlijk verminderd. Foenander was zelf de ontwerper en toezichthoudende ingenieur bij de uitvoering van dit project, dat in 1787 werd voltooid.

Urubokka Dam. This important sketch map from 1791 shows about the same area in the Morawak korale as the map on sheet 227 above, but topographically it is much more accurate. It was produced as an attachment to the report from 22 July of that year by Lieutenant-Engineer Samuel Pieter Foenander to the military commander at Galle, which raised the problem of the difficult accessibility of the fort of Katuwana for Company troops with heavy field artillery during the rainy season, and investigated the possibilities for an alternative route, partly over the hills on Kandyan territory. Foenander's report was of course connected with the revolt in the *Dessavonie* of Matara in 1791 and the general threat of a new war with the kingdom of Kandy in that period. The map is primarily interesting because it indicates a dam in one of the perennial upper courses of the *Maturesche Rivier* (the Nilwala Ganga) at *Berlepannetoere* (Beralapanatara), which diverted a major part of this flow via a cutting through a ridge to the Urubokka Ganga (*Girrewaijsche Rivier*) which originally had little water, and then past Katuwana. This made it possible to open up several thousand hectares of new paddy land further downstream in the semi-arid Giriwapattu, between *Marakadde* (Marakanda), near the present Weeraketiya, and Ranna, where the Urubokka River enters the sea. At the same time the danger of floods on the lower course of the Nilwala Ganga in periods of heavy rainfall was thus considerably reduced. Foenander himself was the designer and supervising engineer during the implementation of this project, which was completed in 1787.

blad 228 boven / sheet 228 above:

Sri Lanka National Archives, kaart/map MAT 11.

[Anoniem, ca. 1721] :
[Anonymous, c. 1721] :

Plaan / van het fort en Cituatie / van / Cattoene.

Plan / of the fort and Situation / of / Katuwana.

Schaalstok van 100 Rijnl: Roeden = [ca. 1 : 2.770].
Scale-bar of *100 Rijnl: Roeden* = [approximately 1 : 2,770].

1 kaart : ms op papier, gekleurd, 40,5 x 62 cm.
1 map : ms on paper, coloured, 40.5 x 62 cm.

Oriëntatie: het noorden is boven.
Orientation: north is up.

De situatiekaart van het fort Katuwana met directe omgeving, gemaakt door Pieter Gijsbert Noodt in 1721 of in samenhang met zijn werkzaamheid in Ceylon in dat jaar (zie blad 134), is een detail uit de overzichtskaart op blad 227 boven. De versie uit de Collectie Bodel Nijenhuis op blad 227 onder betreft ook hier weer een vrijwel exacte kopie.

This situation map of the fort of Katuwana with its immediate surroundings, made by Pieter Gijsbert Noodt in 1721 or in connection with his work in Ceylon in that year (see sheet 134), is a detail from the general map on sheet 227 above. The version from the Bodel Nijenhuis Collection on sheet 227 below is again a virtually identical copy.

blad 128 onder / sheet 128 below:

Universiteitsbibliotheek Leiden, Colectie Bodel Nijenhuis 002-11-057.

[Anoniem, ca. 1721] :
[Anonymous, c. 1721] :

Plaan / van het fort / en cituatie / van / Cattoene.

Plan / of the fort / and situation / of / Katuwana.

Schaalstok van 100 Rl:s Roeden = [ca. 1 : 5.540].
Scale-bar of *100 Rl:s Roeden* = [approximately 1 : 5,540].

1 kaart : ms op papier, gekleurd, 26 x 41,5 cm.
1 map : ms on paper, coloured, 26 x 41.5 cm.

Oriëntatie: het noorden is boven.
Orientation: north is up.

blad / sheet 229:

Koninklijk Instituut voor Taal-, Land- en Volkenkunde, H 47 kaart/map no. 9.

Colombo den 25:en October Anno 1698. J:C: Toorzee, Ingenieur :
Colombo the 25th of October Anno 1698. J:C: Toorzeee, Engineer :

Katoene.

Katuwana.

Schaalstok van 50 R: Roeden = [ca. 1 : 1.230].
Scale-bar of *50 R: Roeden* = [approximately 1 : 1,230].

1 kaart : ms op papier, gekleurd, 32,5 x 42,5 cm.
1 map : ms on paper, coloured, 32.5 x 42.5 cm.

Oriëntatie: het noorden is onder.
Orientation: north is below.

Verklaringen: [boven] een beschrijving met een legenda bij de letters a t/m o :
Explanations: [above] a description including a key to the letters a to o :

Een Steene fortje gelegen in 't opgaen van't gebergte, waar door de Morua; Dolosdas, en Colona Corle van Malkander werden gescheijden.
De muuren zijn hoog 16. voeten.
Breed op den aanleg 8. voeten.
Doceerende op d'gantsche hoogte 5. voeten.
Blijvende voor de borst weering dick 3. voeten.
De walgang breet 11 dog meest 12. voeten.
a. De poort.
b. Een waterloosing.
c. Wagthuijs.
d. Corps du guarde.
e. Constapels kamer.
f. Ammonitie huijs.
g. Kruijt huijs.
h. Proviant Packhuijs.
i. 2 Sergiants kamers.
k. Waterput.
l. 3 Trappen.
m. Logiment voor den disave.
n. Alhier heeft voor desen een Pagger gestan voor 't hooft der voorgangers daar in twee huijsjes als
1. Corpsduguarde.
2. Lascorijns wagt.
o. Een spruijt of reviertje die sig door 't landschjap kleijn roene, tusschen de Reviere Waluwe en de baij Nielwelle in Zee ontlast.

Jan Christiaensz Toorzees plattegrond van Katuwana uit oktober 1698, weer gereproduceerd uit het verslag van de inspectiereis in dat jaar door gouverneur Gerrit de Heere, maakt in de legenda onder n. nog melding van de 'pagger' (Maleis: *pagar*, omheining, versterking bestaande uit een aarden wal met daarop een palissade) die ter plaatse aanwezig was voor de bouw van het stenen fort omstreeks 1690. Het genoemde 'reviertje' is weer de Urubokka Ganga, in de bescheiden gedaante van voor de bouw van Foenanders dam bijna een eeuw later; met het landschap 'kleijn roene' bedoelt Toorzee het gebied aan de benedenloop rond de plaats Ranna.

Jan Christiaensz Toorzee's ground-plan of Katuwana from 1698, again reproduced from the report on the tour of inspection that Governor Gerrit de Heere made in that year, in the legend under n. still mentions a *pagger* (from Malay, *pagar*, meaning a fortification consisting of an earthen bank with a stockade on it) that existed here before the stone fort was built around 1690. The *reviertje* mentioned is again the Urubokka Ganga, in its more modest form before Foenander's dam was constructed a century later; with the region of *kleijn roene* Toorzee means the area on the lower course around the town of Ranna.

blad / sheet 230:

Nationaal Archief, 1.04.02 10090 kaart/map no.7.

C.P. Boomgart, [1717] :

Catoene.

Katuwana.

Mature.

Matara.

Schaalstok van 20 Roeden = [ca. 1 : 610].
Scale-bar of *20 Roeden* = [approximately 1 : 610].

1 kaart + 2 profielen : ms op papier, gekleurd, 55 x 40,5 cm.
1 map + 2 profiles : ms on paper, coloured, 55 x 40.5 cm.

Oriëntatie: het noorden is rechtsboven.
Orientation: north is upper right.

Verklaringen: [boven] een beschrijving :
Explanations: [above] a description :

'T Fortje Catoene, is gelegen tegen 't ZO. aan 't hangen van Een Bergh, niet verre van de limit scheijdinge der E: Comp: en des koninghs van Candia. Tegen 't noord W: is 't selve weijningh boven d'ordinarie grond verheffen, sonder gragt, en word van Eenen berg gecommandeert, 't is wegen zijn seer klijnen begrip genoegsaem buijten alle defensie. De beijde malkander overstaande bolwerkjes zijn soo kleijn, dat 't geschut daar op staande geenen plaats heeft dat men 't selve behoorlijck kan gebruijcken de muuren zijn van onformlijk groote steenen opgemetselt onbequaam tegen 't Canon te staan.

[onder] een beschrijving :
[below] a description :

Mature is een voordeelagtig van de Zee en Een seer diepe Revier, de welcke haar ook aldaar in de Zee ontlast, ingeslooten. De fortificatie is seer slegt, bestaande de selve maar uijt een simpele borstweering op een regte linie getrocken, 't bolwerck in 't midden en de twee halve aan beijde de vleugels zijn buijten alle defensie; ook is 't aan de Zeijde van de Strand op, en kan men bij dag en bij nagt uijt en inkomen.

Christiaan Pieter Boomgart heeft op deze tekeningen uit een der kopieverslagen van de inspectiereizen van gouverneur Isaac Augustijn Rumpf zijn afbeeldingen van de forten van Katuwana en Matara gecombineerd. Van beide wordt vermeld dat ze toen al 'buijten alle defensie' werden geacht, zoals veertig jaar later, aan het begin van de grote oorlog van 1761-1766, ondubbelzinnig zou worden bewaarheid door de succesvolle aanvallen van de Kandiaanse troepen. De genoemde schaal geldt alleen voor de plattegrond en het gezicht op het fortje van Katuwana. Het schetsmatige aanzicht in perspectief van Matara onder komt in topografisch detail goed overeen met de vermoedelijk iets jongere anonieme tekening op blad 223 boven. Een complete plattegrond van Matara op meer gedetailleerde schaal komt in Rumpfs verslagen opmerkelijk genoeg niet voor. Het Nationaal Archief bezit vrijwel identieke tekeningen door Boomgart in de kopieverslagen onder de inventarisnummers 1.11.01.01 598 (kaart 7) en 1.11.01.01 1522 (kaart 5).

In these drawings from one of the duplicate reports from the tours of inspection by Governor Isaac Augustijn Rumpf, Christiaan Pieter Boomgart has combined his depictions of the forts of Katuwana and Matara. Of both is it said that they were then already considered 'beyond all defence', just as forty years later, at the beginning of the great war of 1761-1762, the successful attacks by Kandyan troops would prove beyond any doubt. The scale given applies only to the ground-plan and the view of the little fort of Katuwana. The sketchy view in perspective of Matara below corresponds well in its topographic detail with the presumably somewhat later anonymous drawing on sheet 223 above. Remarkably enough, a complete ground-plan of Matara to a more detailed scale does not occur in Rumpf's reports. The Netherlands National Archives hold almost identical drawings by Boomgart in the duplicate reports with numbers 1.11.01.01 598 (map 7) and 1.11.01.01 1522 (map 5).

blad 231 boven / sheet 231 above:

Sri Lanka National Archives, kaart/map MAT 10.

[Anoniem, ca. 1721] :
[Anonymous, c. 1721] :

Plaan / van de Baaij / tot / Nilwelle.
Chart / of the Bay / at / Nilwella.

Schaalstok van 200 Roeden = [ca. 1 : 8.080].
Scale-bar of *200 Roeden* = [approximately 1 : 8,080].

1 kaart : ms op papier, gekleurd, 33,5 x 51,5 cm.
1 map : ms on paper, coloured, 33.5 x 51.5 cm.

Oriëntatie: het noorden is rechtsboven.
Orientation: north is upper right.

Nilwella. Ook dit kaartje van de baai van Nilwella, aan de zuidkust van Ceylon op ruim 30 kilometer ten oosten van Matara, behoort tot de serie uit het Nationaal Archief van Sri Lanka waarvan kan worden aangenomen dat deze in 1721 is gemaakt door of voor Pieter Gijsbert Noodt (zie blad 134). In de overeenkomstige Leidse kaartenserie in de Collectie Bodel Nijenhuis bestaat hiervan echter geen kopieversie. De baai van Nilwella, de enige diepe inham oostelijk van Galle die zowel tegen de zuidwest- als tegen de noordoostmoesson een redelijke bescherming bood, werd door compagniesschepen bij gelegenheid gebruikt als schuilhaven en als uitwijkplaats indien bij Galle niet geankerd kon worden. Ter plaatse was evenwel geen permanente vestiging; de dichtstbijzijnde posten bevonden zich in Dikwella en Tangalla. In het kaartje is het toenmalige einde van de kustweg vanaf Dikwella aangegeven; in dit kustplaatsje, enkele kilometers naar het westen, was een onversterkte kustwacht. Tangalla, oostelijk van de baai, kreeg na 1770 een stenen fort. De kaart van de baai van Nilwella op blad 131 onder is weer een vrijwel getrouwe kopie door schipper Jan Zacharias Nauwman naar die in het zesde deel van Johannes van Keulens *Zee-Fakkel* (1753), waarschijnlijk getekend tijdens de thuisreis uit Bengalen met het compagniesschip *Oosterbeek* (zie blad 76). De schaal in deze kaart is ongeveer anderhalf keer te klein weergegeven.

Nilwella. This small map of the Bay of Nilwella, on the south coast of Ceylon a good 30 kilometres to the east of Matara, also belongs to the series from the Sri Lanka National Archives which can be assumed to have been made in 1721 by or for Pieter Gijsbert Noodt (see sheet 134). However, there is no copy of this in the corresponding Leiden map series in the Bodel Nijenhuis Collection. The bay of Nilwella, the only deep inlet to the east of Galle that offered reasonable protection against both the south-west and the north-east monsoons, was used on occasion by Company ships as a safe harbour and as alternative port if they were unable to anchor at Galle. There was, however, no permanent establishment there; the closest posts were located at Dikwella and Tangalla. This map marks the the end of the coast road from Dikwella; in this little seaside town, some kilometres to the west, the Company maintained an unfortified coastal lookout. Tangalla, to the east of the bay, got a stone fort after 1770. The map of Nilwella Bay on sheet 131 below is again a virtually true copy by Master Jan Zacharias Nauwman based on the one in the sixth volume of Johannes van Keulen's *Zee-Fakkel* (1753), probably drawn during the homeward voyage from Bengal with the Company ship *Oosterbeek* (see sheet 76). The scale on this map has been indicated about one and a half times too small.

blad 231 onder / sheet 231 below:

Antiquariaat A. Asher & Co. B.V., IJmuiden.

[Jan Zacharias Nauwman, 1763] :

Gedeelte der Zuijdkust van het Eijland / Ceijlon / De Baaij van Nilewelle aan / de Zuijd-kust van Ceijlon

Part of the South Coast of the Island of / Ceylon /Nilwella Bay on / the South Coast of Ceylon.

Schaalstok van 1/4 Duijtsche Mijl = [ca. 1 : 21.800] [1 : 13.000].
Scale-bar of 1/4 *Duijtsche Mijl* = [approximately 1 : 21,800] [1 : 13,000].

1 kaart : ms op papier, gekleurd, 28 x 31 cm.
1 map : ms on paper, coloured, 28 x 31 cm.

Oriëntatie: het noorden is rechtsboven.
Orientation: north is upper right.

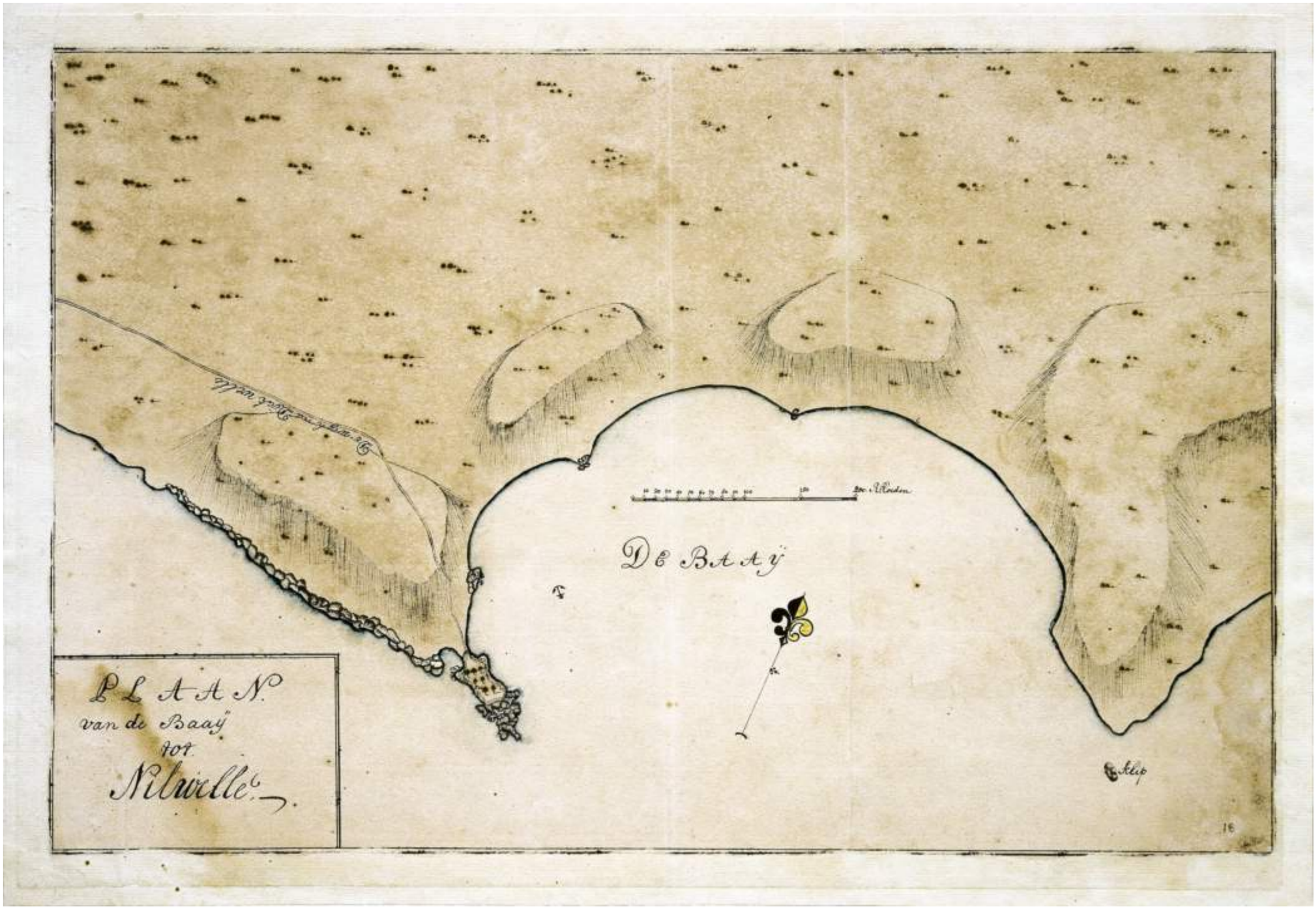
De Baaij
PLAAN
van de Baaij
tot
Nieuwelle

Goulta oor Turjokust van het Eijland
Ceylon
De Baaij van Nieuwelle aan
de Turjo-kust van Ceylon
1/4 Duytsche Mijl

Een Heydensche Tengalesen Tempel op Ceylon digt by Colombo, met een gemyden heiligen regen waaters bak

Tibbeld Een groove aarde gemaakt Lyk de grootste in den heidensche tempel op Ceylon dicht vere van Colombo.

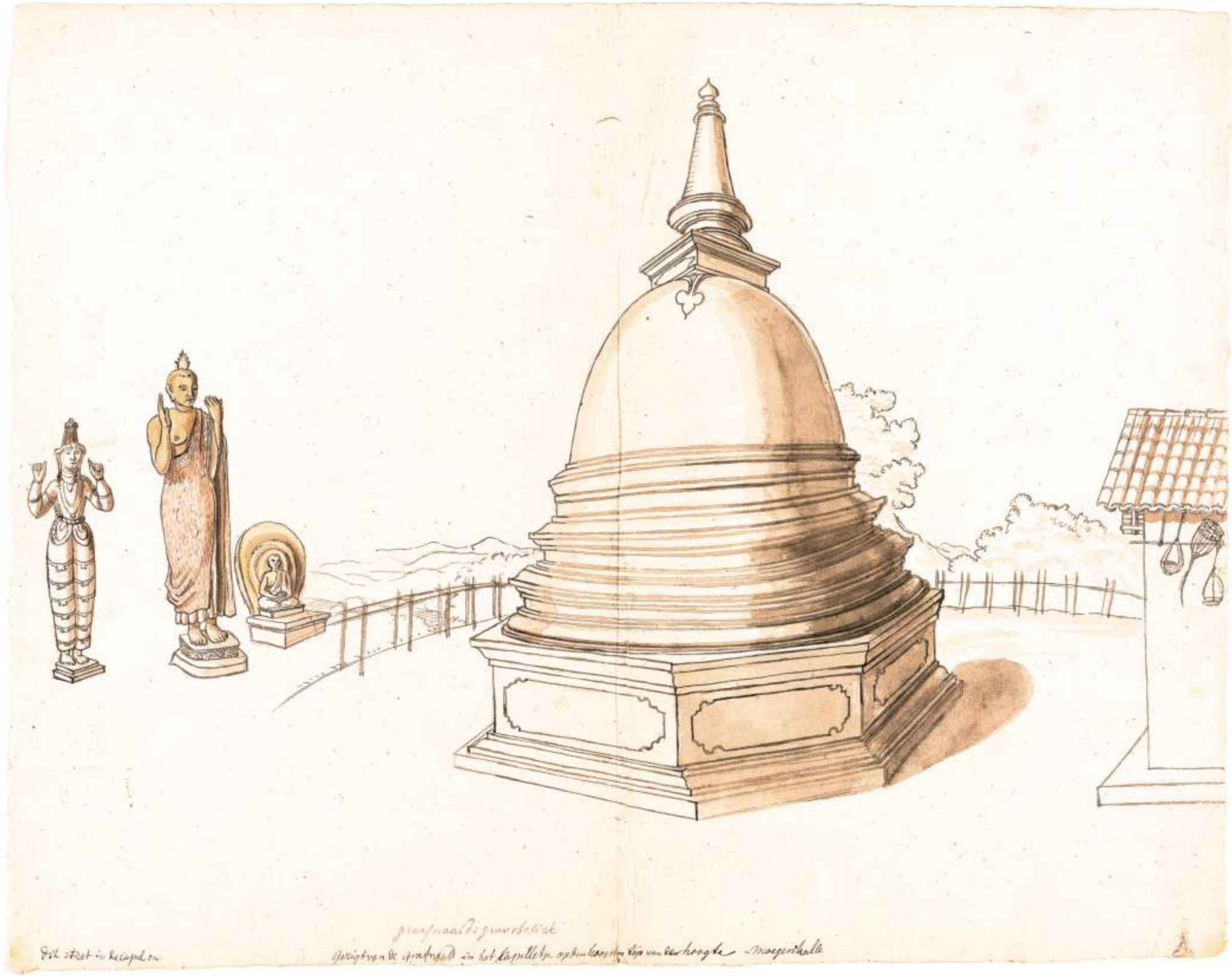

blad 232 boven / sheet 232 above:

Rijksmuseum Amsterdam, NG-365.

[Jan Brandes, 1785] :

Een Heydensche Singalezen Tempel op Ceylon digt bij Colombo, met een gewyden heiligen reegenwaters bak.

A Pagan Sinhalese Temple in Ceylon near Colombo, with a sacred holy rainwater cistern.

Aquarel op papier, 26,5 x 39 cm.
Water-colour on paper, 26.5 x 39 cm.

Mulgirigala. Gedurende zijn verblijf in Ceylon van november 1785 tot februari 1786 maakte Jan Brandes geen reizen naar het binnenland, afgezien van de korte tochten naar de olifantenjacht bij Negombo en de tempel van Kelaniya nabij Colombo. Zijn drie tekeningen van de rotstempel van Mulgirigala (ook: Mulkirigala) op de bladen 232-233 moeten dan ook gebaseerd zijn op door anderen gemaakte afbeeldingen, maar over de aard en herkomst van deze voorbeelden is niets bekend. Mulgirigala ligt ca. 13 kilometer ten noordwesten van Tangalla, dus in gebied dat ook voor 1766 al onder Nederlands gezag stond. In de late compagniestijd vormden de tempel en het bijbehorende klooster, die in het kader van diens streven naar een boeddhistisch reveil na 1761 werden hersteld op initiatief van koning Kirthi Sri Rajasingha en bekend zijn om hun rotsschilderingen uit de Kandiaanse tijd, het belangrijkste boeddhistische heiligdom in het zuidelijke kustland van Ceylon. De tekening op blad 232 boven toont de ingang van de oudste en grootste tempelgrot (B), met ernaast de na 1761 toegevoegde nieuwe tempel (A) en ervoor de gewijde regenwaterbak (C). Opmerkelijk is Brandes' onderschrift, waarin wordt gemeld dat de desbetreffende 'Heydensche Singalezen Tempel' dicht bij Colombo zou zijn, terwijl Mulgirigale in werkelijkheid 190 kilometer van de hoofdstad is gelegen. Op blad 232 onder is een liggende Boeddha afgebeeld, volgens Brandes ook weer in de bewuste tempel 'niet verre van Colombo', die waarschijnlijk eveneens in Mulgirigale gesitueerd moet worden. De derde tekening, op blad 233, is als enige voorzien van een authentiek onderschrift dat expliciet de naam Mulgirigale ('Moegerikalle') noemt. Afgebeeld is daar de Kandiaanse dagoba (stupa) op het hoogste punt van het tempelcomplex, met in een afzonderlijke tekening de beelden in de kleine altaarruimte ernaast.

Mulgirigala. During his stay in Ceylon from November 1785 to February 1786 Jan Brandes made no journeys into the interior, apart from his short trips to the elephant hunt at Negombo and the temple of Kelaniya near Colombo. So his three drawings of the rock-temple of Mulgirigala (also Mulkirigala) on sheets 232-233 must have been based on depictions made by others, but nothing is known about the nature or origin of such depictions. Mulgirigala lies about 13 kilometres to the north-west of Tangalla, and was thus within the area that was already under Dutch rule before 1766. In the late Company period the temple and its monastery, which had been restored on behalf of King Kirthi Sri Rajasingha in the context of his efforts for a Buddhist revival after 1761 and are famous for their rock-paintings from the Kandyan period, were the most important Buddhist sanctuary in the southern coastal area of Ceylon. The drawing on sheet 232 above shows the entrance of the oldest and biggest temple cave (B), with next to it the new temple added after 1761 (A), and in front of it the sacred rainwater cistern (C). Brandes's caption is remarkable, as it says that the *Heydensche Singalezen Tempel* (Pagan Sinhalese Temple) concerned was near Colombo, whereas in fact Mulgirigale is about 190 kilometres from the capital. On sheet 232 below a reclining Buddha is depicted, according to Brandes once more in the said temple 'not far from Colombo', which probably also should be located in Mulgirigale. The third drawing, on sheet 233, is the only one provided with an original caption that explicitly mentions the name Mulgirigale (*Moegerikalle*). It shows the Kandyan stupa at the highest point of the temple complex, with the images in the small shrine next to it in a separate drawing.

blad 232 onder / sheet 232 below:

Rijksmuseum Amsterdam, NG-1985-7-3-125.

J. Brandes delin., 1785 :

Dit beeld van groove aarde gemaakt legt in de graftombe in den heidenschen Singalesen tempel op Ceylon niet verre van Colombo.

This image, made of rough clay, lies in the tomb in the pagan Sinhalese temple in Ceylon not far from Colombo.

Aquarel op paper, 21 x 32,5 cm.
Water-colour on paper, 21 x 32.5 cm.

blad / sheet 233:

Rijksmuseum Amsterdam, NG-1985-7-3-123.

[Jan Brandes, 1785] :

Gezigt van de grafnaald en het kapelletje op den hoogsten top van der hoogte Moegerikalle.

View of the tomb needle and the small chapel on the highest summit of the eminence of Mulgirigale.

Aquarel op papier, 33 x 41,5 cm.
Water-colour on paper, 33 x 41.5 cm.

Verklaringen: [linksonder] een toelichting bij de beelden :
Explanations: [lower left] an explanation to the statues :

Dit staat in de capel.